

**PODKARPACKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
W RZESZOWIE – ODDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W KROŚNIE**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JASIENICA ROSIELNA**

**Kierunki zagospodarowania przestrzennego
i polityka przestrzenna gminy Jasienica Rosielna
TEKST JEDNOLITY**

**„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
Jasienica Rosielna” zostało uchwalone uchwałą Nr XXIX /217/2002
Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej z dnia 30 kwietnia 2002r.**

**ZMIANA Nr 1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO – załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXI/184/2008 Rady Gminy
w Jasienicy Rosielnej z dnia 7 listopada 2008r.**

- zapisy wyodrębnione kolorem czerwonym dotyczą ustaleń zmiany studium
- inne ustalenia pozostają bez zmian

Krosno 2001 - 2002r. (zmiana 2008r.)

*Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie
Oddział Zamiejscowy w Krośnie*

UCHWAŁA NR ...XXIX/217/2002
Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej
z dnia ...20...listopada 2002 r.

w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Jasienica Rosielna

Na podstawie art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. Nr. 15 poz. 139 z późn. zm.) Rada Gminy w Jasienicy Rosielnej

uchwała co następuje :

§ 1

Uchwała się Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna , którego ustalenia są zawarte w następujących załącznikach do niniejszej uchwały:

1. Załącznik opisowy pt. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna -- Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna gminy Jasienica Rosielna”.
2. Załącznik graficzny pt. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna – Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy” (plansza w skali 1: 10 000)

§ 2

Wykonanie uchwały zleca się Zarządowi Gminy.

§ 3

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .
2. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty .

POSWIADCZA się ZGODNOŚĆ
niniejszej odbitki ksero
URZĄD GMINY z okazywaniem oryginałem
36-220 JASIENICA ROSIELNA
powiat Brzozów, woj. podkarpackie
tel.(0-13) 43-060-33, 43-060-34
REGON 000548063
NIP 686-10-55-230

dnia 18.01.2002

z up. r. Wójta Gminy

PRZEWODNICZA
RADY GMINY

mgr inż. Józef Krzysztof

mgr inż. Elżbieta Płonka
Sekretarz Gminy

UCHWAŁA NR XXI/184/2008

RADY GMINY W JASIENICY ROSIELNEJ

z dnia 7 listopada 2008r.

**w sprawie uchwalenia Zmiany Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków
Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.5 i art.40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 z późniejszymi zmianami) oraz art.12 ust.1 w związku z art.27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80 poz.717 z późniejszymi zmianami)

RADA GMINY W JASIENICY ROSIELNEJ

uchwała Zmianę Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna.

§1

Załącznikami do niniejszej Uchwały są:

- Jednolity Tekst Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna wraz ze zmianą Nr 1 – ustalenia określające „Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego i Politykę Przestrzenną Gminy” - Załącznik Nr 1;
- Rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna: „Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy” wraz ze zmianą Nr 1 - Załącznik Nr 2 - w skali 1:10000.

Jednolity Tekst i Rysunek Studium wraz ze zmianą Nr 1 obowiązują w zakresie ustaleń w nich zawartych.

§2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasienica Rosielna.

57

Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Adam Milek
Adam Milek

**PODKARPACKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
W RZESZOWIE – ODDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W KROŚNIE**

Dyrektor Biura: mgr inż.arch. Adam Kardyś

Kierownik Oddziału: mgr Ryszard Pytlowany

Autorzy studium:

1. mgr inż. arch. Iwona Skomiał	- główny projektant
(uprawnienia urbanistyczne nr 1499)
2. techn.bud. Elżbieta Kolanko	- prace graficzne
3. mgr inż. Lidia Bogucka	- infrastruktura techniczna
4. mgr inż. Wiesław Bocianowski	- infrastruktura techniczna
5. mgr inż. Józef Stefan	- komunikacja
6. mgr inż. Lucyna Zymyn	- ochrona środowiska , zasoby
przyrodnicze i kulturowe
7. mgr inż. Elżbieta Janiczek	- demografia i infrastruktura społeczna
8. mgr inż. Wiesław Centka	- rolnictwo i leśnictwo

SPIS TREŚCI

1. Problemy i szanse rozwoju gminy oraz przesłanki polityki przestrzennej-----	5
1.1.Problemy rozwojowe-----	5
1.2.Szanse rozwoju-----	5
1.3.Cele i kierunki rozwoju-----	9
2. Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Jasienica Rosielna-----	11
3. Kierunki ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego-----	12
3.1.Główne problemy ochrony walorów przyrody i krajobrazu-----	12
3.2.Obszary i obiekty prawnie chronione-----	13
3.3.Obszary systemu ekologicznego-----	15
3.4.Zasady i zakres wykorzystania surowców mineralnych-----	18
3.5.Środowisko abiotyczne, gleby, główne problemy ochrony gleb -----	21
3.6.Ocena skali zanieczyszczeń i zagrożeń środowiska-----	22
4. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury i krajobrazu-----	24
4.1.Walory krajobrazowe i kulturowe gminy -----	24
4.2.Zasoby kulturowe-----	26
4.3. Możliwości zachowania istniejących zasobów kulturowych-----	29
5. Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa-----	31
6. Kierunki i zasady rozwoju turystyki i rekreacji-----	32
7. Kierunki rozwoju i zasady gospodarki przestrzennej dotyczące obszarów zainwestowania-----	34
7.1.Kierunki rozwoju mieszkalnictwa-----	34
7.2.Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej-----	37
7.3.Kierunki rozwoju działalności usługowej-----	39
8. Kierunki rozwoju komunikacji-----	43
8.1.Kierunki i zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego drogowego – powiązania komunikacyjne -----	43
8.2.Cele rozwoju w sferze komunikacyjnej-----	50
8.3.Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie komunikacji-----	51
8.4.Zasady kształtowania sieci drogowej-----	51
9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej-----	55
9.1.Kierunki rozwoju systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę-----	55
9.2.Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych-----	56
9.3.Kierunki i zasady odprowadzania i usuwania odpadów stałych-----	57
9.4.Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny-----	58
9.5.Elektroenergetyka-----	58
9.6.Telekomunikacja-----	58
9.7.Surowce bitumiczne-----	59

10. Prognoza procesu demograficznego i jej konsekwencje dla rozwoju i kształtowania polityki przestrzennej-----	60
11. Polityka przestrzenna na obszarze gminy oraz instrumenty jej realizacji-----	69
11.1.Instrumenty realizacji polityki przestrzennej-----	69
11.2.Podział na obszary polityki przestrzennej-----	70
11.3.Podział na strefy polityki przestrzennej-----	73
11.4.Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe-----	74
11.5.Polityka gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej-----	75

- w załączeniu wykaz obiektów, cmentarzy i parków zabytkowych na obszarze gminy Jasienica Rosielna.

1. PROBLEMY I SZANSE ROZWOJU GMINY ORAZ PRZESŁANKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

1.1. Problemy rozwojowe

Dalszy rozwój gminy oraz kierunki jej rozwoju są obarczone dużą dozą niepewności z uwagi na niepełne możliwości rozpoznania przyszłych uwarunkowań rozwoju takich jak : mała stabilność sytuacji prawno – ekonomicznej w państwie , brak określonych zadań rządowych i samorządu wojewódzkiego, postulatywna forma całości opracowania.

Niniejsze opracowanie ma na celu określenie podstaw dla formułowania zasad przestrzennego zagospodarowania tego obszaru . Istotne problemy rozwoju wynikają z uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy :

- jej położenia w regionie - przy trasie międzynarodowej drogi nr 9 relacji Radom - Rzeszów - Barwinek - granica państwa i drogi wojewódzkiej nr 886 relacji Domaradz – Sanok;
- występowania złóż ropy naftowej i gazu, gdzie eksploatacja tych kopalni powoduje degradację gleb, szaty roślinnej i krajobrazu ;
- niekorzystne relacje własnościowe ziemi, znaczne zakwaszenie gruntów, brak prowadzenia ekonomicznej gospodarki rolnej i załamanie się sektora państwowego w rolnictwie;
- liczne zagrożenia środowiskowe w postaci: dzikich wysypisk śmieci , stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie, zrzutu nie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzek, potoków i ciągów drenarskich;
- brak lokalnych miejsc pracy, ujemne saldo migracji z tendencją do obniżania oraz wysoka stopa bezrobocia (bezrobocie agrarne);
- brak systemów zaopatrzenia zbiorowego w wodociągi i kanalizację, itd.

1.2. Szanse rozwoju.

Opracowana diagnoza stanu istniejącego oraz wskazanie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy pozwoliło na przeprowadzenie analiz określających szanse , zagrożenia, silne i słabe strony gminy z określeniem stanu obecnego i potencjalnego.

Czynniki rozwojowe gminy (wewnętrzne) :

1. silne strony /czynniki sprzyjające/ :

- dobra lokalizacja , bliskie sąsiedztwo miast: Brzozowa i Krosna;
- duży potencjał siły roboczej;
- występujące na terenie gminy bogactwa naturalne / obszar górniczy ropy i gazu ; rezerwy surowców naturalnych /;
- duże rezerwy mieszkaniowe określone w planach zagospodarowania przestrzennego, dobre warunki zamieszkania;
- stabilność struktur demograficznych; stosunkowo wysoki przyrost naturalny;
- wyposażenie gminy w podstawowe elementy infrastruktury społecznej;
- istniejące zakłady produkcyjne; znaczący udział podmiotów w sektorze prywatnym;
- rosnące znaczenie turystyki i agroturystyki w rozwoju gminy.

2. słabe strony /czynniki niesprzyjające/

- ujemne saldo migracji - 1998r (-0,4), odpływowy charakter gminy; odpływ ludności szczególnie młodej;
- brak miejsc pracy na terenie gminy oraz w okolicy;

- wysoki poziom bezrobocia (systematyczny wzrost liczby bezrobotnych bez prawa do zasiłku);
- brak drobnych zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych;
- brak bazy turystycznej, agroturystycznej i sportowo - rekreacyjnej;
- słaba sieć usług gastronomicznych;
- niska świadomość społeczeństwa o korzyściach wynikających z turystyki.

Czynniki rozwojowe gminy (zewnętrzne) :

1. sprzyjające / szanse /:

- istnienie korzystnych form kredytowania inwestycji;
- istnienie zakładów produkcyjnych poza obszarem gminy;
- rosnące zapotrzebowanie na zdrowa żywność;
- moda na wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych.

2. niesprzyjające / zagrożenia /:

- niestabilność przepisów prawno - podatkowych;
- brak dostępu do tanich kredytów dla budownictwa;
- handel nie koncesjonowany /nieuczciwa konkurencja/.

UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI	UWARUNKOWANIA OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA W REGIONIE	
1.Położenie w bliskiej odległości od miasta Brzozowa (ok.10 km) i od miasta Krosna (ok.15 km). 2.Położenie przy trasie drogi międzynarodowej nr 9.	1.Położenie w pewnej odległości (ok.5km) od głównego szlaku komunikacyjnego (droga nr 28) Wadowice – Jasło – Krosno – Przemyśl.
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI RZĄDOWEJ - WYTYCZNE Z MATERIAŁÓW DO PLANU ZAGOSPODAROWANIA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO	
1.Gmina znajduje się w układzie pasmowym , w strefie ochrony walorów przyrodniczych . 2.Położenie gminy w potencjalnym paśmie przyspieszonego rozwoju i aktywności społeczno-gospodarczej. 3.Położenie gminy w strefie modernizacji i restrukturyzacji rolnictwa. Konieczność restrukturyzacji w kierunku agroturystyki. 4.Miejscowość gminna Jasienica Rosielna - jako wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu lokalnym. 5.Ogromne znaczenie gminy – miejscowości Blizne, jako ośrodka kultu Maryjnego i istnienia obiektów o światowej wartości historycznej.	
UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	

<ul style="list-style-type: none"> • geologiczne* <p>1. Występowanie złóż ropy naftowej i gazu – wykorzystywanie gazu ziemnego jako najczystszej paliwa do celów grzewczych.</p> <p>2. Zbiornik wód podziemnych wzdłuż doliny rzeki Stobnicy zaliczany jest do głównych zbiorników wód podziemnych i stanowi perspektywiczne źródło zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości.</p>	<p>1. Występowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego wymaga ograniczenia zagospodarowania obszarów górniczych na cele nie związane z eksploatacją górniczą. W związku z tym niezbędne jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów górniczych.</p> <p>2. Występowanie zbiornika wód podziemnych – doliny Stobnicy obejmuje wschodnią część gminy wymaga szczególnej ochrony tych wód w razie konieczności realizacji obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla czystości wód podziemnych winny one być lokalizowane poza strefami OWO i ONO.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • hydrograficzne* <p>1. Położenie gminy w dolinie rzeki Stobnicy i jej dopływów stanowi dogodny obszar dla ujęcia wody dla potrzeb lokalnych.</p> <p>2. Zasoby wodne rzeki Stobnicy oraz jej dopływów : Łondzierz, potoku Orzechowskiego, Rosielnej, potoku Gołaszowskiego mogą służyć rozwojowi rekreacji i wypoczynku niedzielnego.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • gleby* <p>1. Istnienie 15% klas II i III i 67% klas IV gruntów rolnych (procentowo najwięcej gleb dobrych występuje w Bliznem) powoduje dobrą przydatność do uprawy rolnej i jej intensyfikacji.</p> <p>2. Wraz z intensyfikacją produkcji na lepszych gruntach nastąpi marginalizacja obszarów oddalonych i na glebach niższych klas. Umożliwi to zwiększenie obszarów leśnych na tych terenach (zalesienia gruntów).</p> <p>3. Około 1500 ha zmeliorowanych gruntów umożliwi prawidłową gospodarkę rolną.</p>	<p>1. Niekorzystne relacje własnościowe ziemi ; zdecydowana większość posiadaczy rolnych nie prowadzi ekonomicznej produkcji rolnej , tylko zaspokaja własne potrzeby żywnościowe.</p> <p>2. Istnieją tylko 3 gospodarstwa rolne powyżej 15 ha.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • środowisko * <p>1. Według klasyfikacji gmin pod względem występowania zagrożeń środowiska gmina została zaliczona do grupy A , tzn. do grupy gmin, na których terenie praktycznie nie występują zanieczyszczenia i uciążliwości i ze względu na bardzo dobry stan środowiska nie było potrzeby przeprowadzania szczegółowych badań i pomiarów.</p>	<p>1. Występowanie licznych dzikich wysypisk śmieci zlokalizowanych głównie w dolinach rzecznych.</p> <p>2. Zagrożenie dla czystości rzek stanowią ścieki komunalne , nawozy sztuczne i mineralne stosowane w rolnictwie.</p> <p>3. Eksploatacja surowców mineralnych (powstawanie wyrobisk) powoduje degradację gleb , szaty roślinnej i krajobrazu.</p>
<p>UWARUNKOWANIA KULTUROWE</p>	
<p>1. Wieś Blizne i Jasienica Rosielna – znane od dawna miejsca pielgrzymkowe. Rozwijający się kult Matki Bożej Łaski Pełnej w Bliznem – ściągający rzesze wiernych.</p> <p>2. Istnienie parku zabytkowego w miejscowości Jasienica Rosielna wraz z kolumnowym portykiem dawnego dworu Wysockich znajdującego się w wykazie zabytków. Potrzeba odtworzenia tego założenia w celu poprawienia atrakcyjności turystycznej gminy.</p> <p>3. Zachowanie stref widokowych przy kościółku w Bliznem i Jasienicy Rosielnej.</p> <p>4. Pomniki przyrody :</p> <p>w Jasienicy Rosielnej- lipa (ok. 300 lat) , 14 dębów (wiek od 250 do 400 lat) , sosna wejmutka, dąb szypułkowy (ok. 350 lat) ; w Bliznem – lipa (ok. 300 lat) , dąb szypułkowy (ok. 250 lat) , dąb szypułkowy (ok. 450 lat) , 4 lipy drobnolistne (wiek od 300 do 450 lat).</p>	<p>1. Niewystarczające środki finansowe dla utrzymywania obiektów zabytkowych.</p> <p>2. Ograniczone możliwości w dostosowaniu istniejącej zabudowy zabytkowej do współczesnych wymagań funkcjonalnych.</p> <p>3. Niedostateczne środki finansowe dla renowacji i utrzymywania parków zabytkowych.</p> <p>4. Niska świadomość społeczna potrzeby estetycznego i atrakcyjnego kształtowania przestrzeni.</p> <p>5. Potrzeba ochrony zabytkowych drzew i związane z nią nakłady finansowe.</p>

UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE I SPOŁECZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • demografia* <p>1. Stabilność struktur demograficznych sprzyjające stałemu zapotrzebowaniu na nowe tereny mieszkaniowe. 2. Stosunkowo wysoki przyrost naturalny.</p>	<p>1. Niski poziom dochodów mieszkańców. 2. Wzrastający udział ludności w wieku poprodukcyjnym i malejący w wieku produkcyjnym. 3. Ujemne saldo migracji – teren odpływowy ludności szczególnie młodej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura społeczna* <p>1. Istniejące zaplecze przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych – dobry stan techniczny (kryta pływalnia przy szkole w Bliznem, nowa sala gimnastyczna przy szkole w Jasienicy Rosielnej , możliwości rozwojowe szkół.) 2. Funkcjonowanie Domu Spokojnej Starości w Bliznem. 3. Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury. 4. Istniejące placówki w pełni zabezpieczające działalność służby zdrowia; dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej w Brzozowie.</p>	<p>1. Brak szkół średnich na terenie gminy. 2. Brak dostatecznej ilości obiektów sportowych. 3. Zbyt mały lokalny rynek pracy , stagnacja w dziedzinie powstawania nowych zakładów pracy. 4. Duża ilość mieszkańców korzystająca z pomocy społecznej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pozarolnicza działalność gospodarcza* <p>1. Znaczący udział podmiotów w sektorze prywatnym (wg rejestru REGON) 2. Dostęp do lokalnego surowca drzewnego. 3. Rosnąca konkurencja w działalności gospodarczej. 4. Walory przyrodniczo – krajobrazowe i kulturowe pod względem turystycznym i rekreacyjnym, sprzyjające rozwojowi turystyki pieszej, rowerowej i konnej.</p>	<p>1. Rozwijająca się działalność, w większości rodzinna nie dająca większej ilości miejsc pracy. 2. Brak programu rozwoju turystyki. 3. Utrudnione warunki prowadzenia działalności gospodarczej.</p>
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA	
<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa* <p>1. Istniejące rezerwy mieszkaniowe w obowiązującym planie miejscowym. 2. Uchwalone studium będzie jednym z podstawowych instrumentów realizacji Planu Strategicznego Gminy.</p>	<p>1. Rozwój przestrzenny zabudowy mieszkalno – usługowej ograniczony jest przez istniejącą strukturę : - duża ilość terenów osuwiskowych i zagrożonych osuwiskami; - tereny rolne objęte zakazem zabudowy; - bariery komunikacyjne i infrastrukturalne (trasy komunikacyjne o wysokich kategoriach, sieci infrastruktury technicznej wysokich napięć). 2. Brak zainteresowania mieszkańców oraz brak inwestycji budownictwa wielorodzinnego i komunalnego.</p>
UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURALNE	

<ul style="list-style-type: none"> • komunikacja* <ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczne tradycje powiązań komunikacyjnych w skali kraju i regionu. 2. Trwałe związki funkcjonalno – przestrzenne w obszarze województwa i powiatu. 3. Istniejąca infrastruktura drogowa. 4. Zachowane w obszarze gminy rezerwy terenów pod budowę układu komunikacyjnego. 5. Perspektywa budowy drogi ekspresowej S-19. 6. Duża gęstość dróg publicznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej. 2. Ograniczenie kapitałowe w realizacji niezbędnych inwestycji komunikacyjnych. 3. Problem utrzymania dotychczasowej infrastruktury komunikacyjnej na niezbędnym poziomie technicznym. 4. Przebieg ruchu tranzytowego przez gminę, między innymi przebieg drogi ekspresowej S-19. 5. Przewóz materiałów niebezpiecznych po drodze krajowej i wojewódzkiej.
<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura techniczna* <p>- zaopatrzenie w wodę –</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasilanie w wodę z wodociągu gminnego miejscowości Jasienica Rosielna (ok. 19% mieszkańców gminy). 2. Zasilanie pozostałych miejscowości z ujęć źródłanych i studni. 3. Duże zainteresowanie mieszkańców gminy budową wodociągów na terenach deficytowych. <p>- odprowadzenie ścieków –</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istnienie oczyszczalni przy mleczarni w Jasienicy Rosielnej. 2. Istnienie dwóch oczyszczalni w Bliznem: przy szkole i nowej dla obszaru całej gminy. 2. Istnienie „Koncepcji całości kształtu problemów ochrony środowiska w gminie Jasienica Rosielna”. <p>- gospodarka odpadami -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istnienie wstępnej koncepcji zagospodarowania odpadów. 2. Nawiązanie współpracy z gminami sąsiednimi w celu uporządkowania gospodarki odpadami. <p>- gazownictwo –</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność gazu sieciowego na obszarze całej gminy. 2. Dobre warunki zaopatrzenia w gaz sieciowy. <p>- elektroenergetyka-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre wyposażenie w sieć średnich i niskich napięć. 2. Istnienie warunków do rozwoju energetyki wiatrowej. <p>- telekomunikacja-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość rozwojowe telekomunikacji przewodowej i bezprzewodowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak całościowego zaopatrzenia wodociągowego dla gminy. 2. Indywidualne źródła dostarczają wodę o niekontrolowanej jakości. 3. Okresowe braki wody. <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak systemu kanalizacji na terenie miejscowości: Wola Jasienicka i Orzechówka. 2. Brak funduszy na całkowitą realizację systemu kanalizacji na obszarze miejscowości: Jasienica Rosielna i Blizne. <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak selektywnej zbiórki odpadów. 2. Brak własnego wysypiska śmieci, bądź zakładu utylizacji. 3. Istnienie dzikich wysypisk śmieci. <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka cena gazu, jako środka opałowego. <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebieg tranzytowej linii elektroenergetycznej 400kV relacji GPZ Iskrzynia -GPZ Widelka. 2. Przebieg linii 110kV relacji Iskrzynia – Brzozów. 3. Projektowany przebieg linii dwutorowej 110kV relacji Krosno – Iskrzynia – Domaradz. <ol style="list-style-type: none"> 1. Niski wskaźnik (8,6 – na 100 mieszkańców) gęstości telefonicznej (17,1 w woj. podkarpackim, 22,7 w Polsce). 2. Wysokie ceny usług telefonicznych.

1.3. Cele i kierunki rozwoju

Celem rozwoju gminy jest osiągnięcie stabilnego i zrównoważonego rozwoju, w którym byłoby zapewnione:

- zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców,
- warunki umożliwiające wzrost poziomu życia,
- warunki umożliwiające zaspokojenie przyszłych potrzeb następnych pokoleń,
- ochrona środowiska przyrodniczego jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,

- kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych,
- rozwijanie funkcji zgodnych z predyspozycjami środowiska,
- dążenie do zapewnienia mieszkańcom, w możliwie największym stopniu źródeł utrzymania na terenie gminy, głównie przez aktywizację rozwoju przetwórstwa drzewnego, spożywczego i rozwoju funkcji turystycznej z towarzyszącymi usługami,
- dążenie do zachowania bądź przywrócenia na niektórych obszarach ładu przestrzennego w rozwoju osadnictwa i lokalizacji innych elementów zagospodarowania,
- wyposażenie obszaru w infrastrukturę społeczną, techniczną i ekonomiczną stosownie do występujących potrzeb.

Kontynuacja procesu rozwoju Gminy Jasienica Rosielna i osiągnięcie zamierzonego celu będzie przebiegać w warunkach, które stworzą dla tego rozwoju następujące przesłanki:

- głównym realizatorem polityki będzie samorząd gminy ,wspierany prawdopodobnie przez administrację rządową w przypadkach uznanych za strategiczne, a będących w sferze jej zainteresowań,
- zgromadzony w gminie potencjał /jego charakter/ demograficzny, społeczny, ekologiczny i techniczny – nadal będzie wpływać na przyszłe kierunki jego rozwoju ,
- aktualny stan gospodarki gminy wpływać będzie na podejmowanie działań modernizacyjnych i porządkujących na rzecz zwiększania efektywności gospodarowania posiadanymi już zasobami, co wiązać się będzie głównie ze zmianami jakościowymi,
- w polityce inwestycyjnej dotyczącej wytwórczości, samorządy – mając na uwadze przestrzenny, historyczny, proekologiczny i społeczny aspekt rozwoju gminy – będą raczej wpływać na jakość inwestycji, natomiast w sferze infrastruktury – obok inspirowania ,stymulowania i koordynacji inwestycyjnych – same będą podmiotem realizującym,
- na rynku pracy utrzymywać się będzie nadal nieakceptowane społecznie zjawisko bezrobocia, którego skala w znacznej mierze zależeć będzie od aktywności gospodarczej społeczeństwa, a także od polityki władz lokalnych i państwowych .

Najogólniejszy **cel Gminy Jasienica Rosielna** (misja) stanowiący opis wizji gminy z jej głównymi polami aktywności w przyszłości został określony w planie strategicznym.

Misję Gminy Jasienica Rosielna do roku 2014 określono jako:

► GMINA JASIENICA ROSIELNA TO GMINA O DOBRZE ROZWIĘTEJ KOMUNIKACJI I ŁĄCZNOŚCI, O CZYSTYM ŚRODOWISKU, PIĘKNYM KRAJOBRAZIE, WSPANIAŁYCH, BOGATO WYPOSAŻONYCH OBIEKTACH ZABYTKOWYCH ORAZ WYPOCZYNKOWYCH, SPORTOWYCH I ROZRYWKOWYCH, OFERUJĄCA ZDROWĄ ŻYWNOŚĆ, WYPRODUKOWANĄ WE WŁASNYCH GOSPODARSTWACH AGROTURYSTYCZNYCH, ORAZ ŁATWO DOSTĘPNĄ FACHOWĄ OPIEKĄ MEDYCZNĄ. ZAPRASZAMY TURYSTÓW Z KRAJU I ZAGRANICY DO WYPOCZYNKU BIERNEGO W CIŚCZY I SPOKOJU ORAZ CZYNNEGO PRZY WĘDKOWANIU, POŁOWANIU NA ZWIERZYNĘ LEŚNĄ JEŹDZIE KONNEJ I ROWEROWEJ ◀

W wyniku analizy uwarunkowań określono możliwości i bariery rozwojowe gminy.

Najistotniejsze możliwości rozwojowe gminy stanowiące potencjał rozwojowy to :

- korzystne położenie przy trasie drogi międzynarodowej S-19 - relacji: Radom – Rzeszów - Barwinek i drogi wojewódzkiej nr 886 Domaradz - Sanok , oraz w bliskiej odległości od ośrodków miejskich: Brzozów i Krosno;
- zasoby funkcji wytwórczych nie w pełni wykorzystanych oraz pewne możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji w technicznie przygotowanych terenach (zarezerwowanych w planie miejscowym);

- znaczne zasoby pracy na terenie gminy, stabilność struktur demograficznych;
- rolnicze zaplecze surowcowe o predyspozycjach do osiągnięcia cech biodynamicznych i możliwości intensyfikacji;
- zaplecze mieszkaniowe dla mieszkańców miasta Brzozowa wiążące się ze znacznymi rezerwami w planie miejscowym;
- istnienie w miejscowości Blizne i rozwijanie się kultu Maryjnego ściągającego rzesze wiernych, pielgrzymów i turystów, co daje szansę na rozwój turystyki i poprawę atrakcyjności wypoczynku zwłaszcza sobotnio – niedzielnego;
- istnienie w miejscowości Blizne zbiornika wodnego służącego rekreacji i stwarzającego dogodne warunki dla rozwoju turystyki.

Podstawowe bariery rozwojowe to :

- trudności kapitałowe zewnętrzne i wewnętrzne ;
- spadek poziomu usług społecznych, w tym budownictwa mieszkaniowego;
- brak promocji dotyczącej zarówno całej gminy, jak również jej atrakcyjnych miejsc;
- niski poziom świadomości społecznej o faktycznym potencjale zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową;
- pasywność podmiotów gospodarczych sektora uspołecznionego, zarówno w gospodarowaniu majątkiem i jego racjonalnym wykorzystaniu jak również w pokonywaniu trudności rynkowych;
- brak większych kompleksów terenów scalonych własnościowo w miejscach atrakcyjnych inwestycyjnie;
- brak większych scalonych kompleksów ziemi, dających możliwość racjonalnego gospodarowania;
- zubożenie społeczeństwa, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych oraz mała aktywność mieszkańców gminy.

3. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA GMINY.

Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy charakteryzuje się zabudową zagrodową i miejscami zwartą jednorodziną, ukształtowaną historycznie w formie dużych jednostek osadniczych. Sieć osadnicza połączona jest systemem komunikacji drogowej. Nie występuje sieć kolejowa. Jasienica Rosielna - gminny ośrodek administracyjno – usługowy pełni funkcję lokalnego ośrodka w hierarchii osadnictwa.

Położenie gminy Jasienica Rosielna , oraz uwarunkowania istniejące na jej obszarze pozwalają na podział gminy na dwie jednostki funkcjonalne:

- STREFA POTENCJALNEGO ROZWOJU OSADNICTWA

Strefa ta obejmuje tereny zainwestowane gminy w postaci : istniejącego i projektowanego budownictwa mieszkaniowego, obszarów usług, obszarów działalności gospodarczej, cementarzy oraz potencjalnych możliwości ich rozwoju. Strefa ta ściśle wiąże się z istniejącą i projektowaną infrastrukturą techniczną w postaci:

linii elektroenergetycznych wysokich napięć, wodociągów przesyłowych, kanalizacji, gazociągów wysokoprężnych, ropociągów itd.

Główne funkcje rozwojowe na tym obszarze są następujące:

- mieszkalnictwo;
- funkcja przemysłowo – usługowa;
- pozyskiwanie ropy naftowej i gazu;

Funkcjami uzupełniającymi są rekreacja i wypoczynek, oraz uzupełnianie wzajemnych usług w relacji gmina - miasto Brzozów.

Przekształcenia w tej jednostce osadniczej dotyczyć będą budowy i modernizacji układu komunikacyjnego tj. przebudowy drogi ekspresowej, która będzie przechodzić przez miejscowość Jasienica Rosielna oraz przebudowy dróg powiatowych i gminnych.

Rozwój tej jednostki będzie następował w oparciu o istniejące zasoby i infrastrukturę społeczną, obejmował będzie rozwój infrastruktury technicznej na istniejących rezerwach terenowych oraz rozwój mieszkalnictwa przy zagwarantowaniu mieszkańcom jak najlepszego środowiska życia (mieszkanie, usługi, praca, wypoczynek).

- STREFA TERENÓW OTWARTYCH

Strefa ta obejmuje obszar lasów, terenów rolnych, terenów chronionych. Zakłada się, że głównymi funkcjami tej jednostki jest:

- rolnictwo, zwłaszcza na glebach najwyższych klas bonitacyjnych;
- gospodarka leśna;
- ochrona przyrody i krajobrazu.

Funkcjami uzupełniającymi są rekreacja i wypoczynek, głównie agroturystyka.

Przekształcenia tego obszaru dotyczyć będą modernizacji rolnictwa, zalesiania obszarów nie nadających się dla rozwoju rolnictwa, budowy potrzebnej infrastruktury technicznej, oraz stwarzanie możliwości ochrony terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i kulturowym.

3. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

3.1. Główne problemy ochrony walorów przyrody i krajobrazu

Osadnictwo, a także działalność rolnicza prowadzą do zaśmiecenia środowiska i do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami, rozkładającymi się śmieciami, nieumiejętnie stosowanymi bądź przechowywanymi środkami ochrony roślin oraz nawozami.

Proces zwiększania zrzutów zanieczyszczeń zbiega się w czasie z procesem zmniejszania przepływów prowadząc do znacznego pogorszenia jakości wód (wody niesione przez Stobnicę -poniżej Brzozowa i w Domaradzu - w 1998 roku nie odpowiadały normom; przekroczona była bakteriologia i fizykochemia, Rosielna – ujście do Stobnicy - też prowadziła wody poza-klasowe w ocenie fizykochemicznej i bakteriologicznej).

Dziki wysypiska śmieci lokalizowane najczęściej w korytach rzek lub w lasach stanowią element znacznie obniżający wartości estetyczne krajobrazu, a także wody są zanieczyszczane odciekami pochodzącymi z rozkładających się śmieci.

W dolinach poważnym zagrożeniem czystości wód są ścieki komunalne, nieumiejętnie stosowane nawozy sztuczne, eksploatacja surowców mineralnych, zwłaszcza dorywcza, prowadzona bez wymaganych prawem koncesji.

Oprócz skażeń powietrza, wód i gleb do zagrożeń środowiska naturalnego i przyrody należy zaliczyć działalność rekreacyjną. Nie należy jej przypisywać pierwszego miejsca wśród czynników zagrażających obszarom chronionym na podstawie przepisów o ochronie przyrody, niemniej jednak pewne formy rekreacji są dość uciążliwe, a obiekty związane z zagospodarowaniem rekreacyjnym przyczyniają się do zanieczyszczenia i zatrucia środowiska.

Do podstawowych zagrożeń wywoływanych użytkowaniem rekreacyjnym gminy należy zaliczyć :

- a/ konflikty przestrzenne i funkcjonalne / niewłaściwe sąsiedztwo terenów rekreacyjnych w pobliżu najcenniejszych terenów chronionych np. rezerwatów przyrody - tereny takie stają się wówczas naturalnym zapleczem penetracji rekreacyjnej - spacerów, grzybobrania, zabaw sportowych - dla korzystających z tych obiektów/,
- b/ skażenie powietrza, wód i gleby / zagrożenia te wiążą się na ogół z osadnictwem zlokalizowanym w granicach terenów cennych przyrodniczo lub krajobrazowo albo w ich sąsiedztwie. Większość takich obiektów pozbawiona jest sprawnych urządzeń utylizacji odpadów i ścieków, i jest źródłem lokalnych zanieczyszczeń.

Poważne zagrożenie stwarza komunikacja, między innymi związana z rekreacją. Transport kołowy na drogach przechodzących przez gminę Jasienica Rosielna jest źródłem poważnych skażeń zwłaszcza metalami ciężkimi w strefach przyległych do dróg.

Zagrożenia wywołane są także nadmiernym ruchem turystycznym / zagrożenie flory i fauny oraz tzw. erozję turystyczną, a także zaśmiecenie terenów leśnych/, mającym swoje źródło w rekreacji typu: obozy wędrownicze, weekendowe wyjazdy rekreacyjne itp.

3.2. Obszary i obiekty prawnie chronione.

***Czarnorzecko – Strzyżowski Park Krajobrazowy**

Czarnorzecko – Strzyżowski Park Krajobrazowy został utworzony w 1993 r. na mocy rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego Nr 15 z dnia 17 kwietnia 1993 r. w sprawie utworzenia Czarnorzecko – Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Krośnieńskiego Nr 8 , poz. 56) w celu ochrony i udostępniania dla turystyki, wypoczynku i nauki unikatowej przyrody, naturalnie wykształconych krajobrazów oraz wartości kulturowych fragmentów Pogórza Strzyżowskiego i Dynowskiego. Park ma charakter rolniczo – leśny. W drzewostanach przeważa jodła, a następnie jodła i sosna zwyczajna. Osobliwością jest występowanie piętra regla dolnego, które jest typowe dla wyższych pasm karpacczych. Charakterystycznym elementem jest szereg piaskowcowych wychodni skalnych malowniczo ukształtowanych przez erozję. Zasady gospodarowania na terenie Parku są określone w w/w rozporządzeniu Wojewody.

W celu zabezpieczenia Parku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych i ochrony wartości estetycznych krajobrazu wokół Parku utworzono otulinę.

***Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu**

Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w 1998 r. na mocy rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego Nr 10 z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Krośnieńskiego Nr 17 , poz.223).Obszar ten wchodzi w skład spójnego ekologicznie systemu obszarów chronionych i umożliwia ochronę całego bogactwa naturalnego w jego pełnej różnorodności biologicznej.

Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych w w/w rozporządzeniu określono zasady gospodarowania na terenie obszaru chronionego krajobrazu.

W/w rozporządzenie wprowadziło następujące zakazy i nakazy:

a/ nakazy:

- wprowadzenie wzmoczonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,

- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- propagowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego jako kierunku przyszłościowego,
- zmniejszenie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach, poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków.

b/ zakazy:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.

Rezerwaty przyrody

Na terenie gminy znajduje się jeden rezerwat przyrody.

Rezerwat Kretówki

- **Podstawa prawna uznania za rezerwat przyrody:**
Zarządzenie ML i PD z dnia 5 maja 1959r. (M. P. Nr 51, poz. 245 z 1959 r., zm. M. P. Nr 89, poz. 402 z 1960r.).
- **Forma ochrony:**
Częściowa.
- **Typy i podtypy rezerwatu:**
Wg głównego przedmiotu ochrony: rezerwat florystyczny, a wg głównego środowiska chronionego: rezerwat lasów i borów w podtypie lasów górskich i podgórskich.
- **Powierzchnia:**
Powierzchnia ogólna - 95,91 ha
w tym na terenie L.P. - 95,91 ha
- **Położenie:**
Gmina: Haczów, Jasienica Rosielna
Miejscowość: Jabłonica, Orzechówka.
- **Przedmiot ochrony:**
Stanowisko cisa pospolitego w formie drzewiastej (ok. 410 szt.).
- **Cel ochrony:**
Zachowanie naturalnego stanowiska cisa pospolitego.
- **Chronione środowiska przyrodnicze:**
Lasy - 95,91 ha.
- **Opis walorów przyrodniczych:**
Cis pospolity występuje w zbiorowisku buczyny karpackiej o różnym stopniu zachowania. W runie zbiorowiska stwierdzono również inne gatunki chronione.
Cis występuje przeważnie w formie drzewiastej osiągając niekiedy znaczne wymiary.
- **Najważniejsze osobliwości :**
Cis pospolity, wawrzynek wilczętyko, bluszcz pospolity.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajdują się następujące pomniki przyrody:

- ✓ lipa – obwód pnia 450 cm, wys. drzewa 25 m, wiek około 350 lat, rosnąca w miejscowości Blizne, własność Parafia Rzymsko – Katolicka,

- ✓ 9 dębów – rosnących w miejscowości Jasienica Rosielna, obwody pni od 275 - 360 cm, wysokość od 17 - 21 m, wiek około 250 lat,
- ✓ 5 dębów – rosnących w miejscowości Jasienica Rosielna, obwody pni: 435cm, 350 cm, 320 cm, 290 cm, 330 cm, wysokość 18 m, 22 m, 25 m, 18 m, 20 m, wiek od 250 do 400 lat, własność: mienie gminy,
- ✓ sosna wejmutka – rosnąca w miejscowości Jasienica Rosielna, obwód pnia 440 cm, wysokość 25 m, własność mienie gminy,
- ✓ lipa – rosnąca w miejscowości Jasienica Rosielna, obwód pnia 386 cm, wysokość 25 m, wiek około 300 lat, własność mienie gminy,
- ✓ dąb szypułkowy – rosnący w miejscowości Jasienica Rosielna nad rzeką Rosielną, obwód pnia 400 cm, wysokość 26 m, wiek około 350 lat, własność mienie gminne,
- ✓ dąb szypułkowy – obwód pnia 430 cm, wys. drzewa 20 m, wiek około 250 lat, rosnący w miejscowości Blizne, własność Parafia Rzymsko – Katolicka,
- ✓ dąb szypułkowy – obwód pnia 410 cm, wys. drzewa 22 m, wiek około 450 lat, rosnący w miejscowości Blizne obok budynku kościelnego, własność Parafia Rzymsko – Katolicka,
- ✓ 4 lipy drobnolistne – rosnące w miejscowości Blizne na cmentarzu, obwody: 310 cm, 430 cm, 460 cm, 510 cm, wysokość: 17 m, 19 m, 18 m, 19 m, wiek około 300 – 450 lat, własność Parafii Rzymsko – Katolickiej.

W stosunku do drzew pomnikowych wprowadzono następujące zakazy i ograniczenia:

- Wycinania, niszczenia lub uszkodzania drzew,
- Pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzania kory, drzewa, liści oraz nasion,
- Wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów, nieczystości oraz innego zanieczyszczenia ich najbliższego otoczenia,
- Umieszczania na drzewach tablic, znaków, ogłoszeń i napisów za wyjątkiem tych, które związane są z ich ochroną,
- Dokonywania w obrębie systemu korzeniowego robót ziemnych oraz innych robót związanych z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych w sposób szkodzący,
- Wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony,
- Niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania,
- Ustawiania obiektów nietrwale związanych z gruntem i składowania przedmiotów w obrębie pionowego rzutu korony,
- Palenia ognisk w odległości mniejszej niż 30 m od pnia,
- Ruchu pojazdów w obrębie systemu korzeniowego, poza miejscami do tego przeznaczonymi,
- Nacinania drzew, rycie napisów i innych znaków,
- Wchodzenia na drzewa,
- Podkopywania drzew,
- Niszczenia tablic urzędowych.

W stosunku do obszarów objętych prawną ochroną należy stosować nakazy i zakazy zawarte w aktach prawnych je powołujących. W studium proponuje się przyjęcie następujących kierunków działań:

- zachowanie terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych;
- utrzymanie terenów chronionych oraz w miarę potrzeb dążenia do objęcia ochroną prawną jak największej ilości obiektów, bądź obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
- porządkowanie działalności przestrzennej na w/w obszarach.

3.3. Obszary systemu ekologicznego

Wody powierzchniowe

Rzeki i strumienie przepływające przez teren gminy mają stosunkowo małe przepływy. Największą rzeką gminy jest Stobnica, której średnie przepływy, poniżej ujścia Sietnicy, są rzędu 3600 m³/h, przy minimalnych rzędu 600 m³/h.

Z dostępnych informacji wynika, że w dolinie Stobnicy jak i jej dopływów nie dochodzi do dużych wylewów. W obrębie płaskodennych dolin dopływów Stobnicy znajdują się podmokłości stałe. Na terenie gminy znajduje się szereg stawów, obecnie zarośniętych.

Wody podziemne

Na terenie gminy poziom wodonośny występuje w trzech zasadniczych zbiornikach:

- Zbiornik wód szczelinowych – występuje w obrębie spękanych piaskowców, w obrębie stoków na głębokości od około 5,0 m. Wody tego zbiornika są czyste, nie ulegają wahaniom sezonowym, wydajność zbiornika jest zmienna w różnych rejonach gminy, ale na ogół jest duża.
- Zbiornik wód zawieszonych w obrębie pokryw stokowych – wody tego zbiornika występują na głębokości 2,0 – 5 0 m, lokalnie już na głębokości 0,5 m. Zwierciadło wód gruntowych jest nieciągle, poziom wody ulega ciągłym wahaniom – w okresie susz letnich studnie czerpiące wodę z tego zbiornika wysychają, a po roztopach wiosennych poziom wody równa się, na ogół, z poziomem terenu. Woda jest zanieczyszczona.
- Zbiornik wód w obrębie pokrywy fluwialnej w dnach dolin – wody tego zbiornika występują na głębokości 1,0 – 2,5 m, zwierciadło wody ulega wahaniom, z tym że wahania są mniejsze niż w przypadku zbiornika wód zawieszonych w obrębie pokryw stokowych, a zwierciadło wody gruntowej jest na ogół ciągle. Wody tego zbiornika są bardzo często zanieczyszczone.

Źródła

Stosunkowo skomplikowana budowa geologiczna gminy powoduje, że w obrębie skał fliszu mało zasobnych w wodę występują rejonry znacznie zasobniejsze. Jest to przede wszystkim strefa kontaktu płaszczowin. Strefy wodonośnych warstw skalnych na powierzchni znaczy występowanie wydajnych źródeł, głównie e obrębie nisz źródłowych potoków.

Źródła w gminie wypływają także z pokryw zwietrzelinowych. Wydajność źródeł zwietrzelinowych, których warstwą wodonośną są pokrywy /zazwyczaj gliniaste/ jest bardzo mała i bardzo zmienna. Reakcja na zasilanie jest szybka, jednak zwiększona wydajność trwa krótko. Typowymi wypływami są młaki, wycieki i wysięki. Po deszczach i roztopach następuje szybki, ale krótkotrwały wzrost zarówno liczby jak i wydajności młak. W czasie suszy dużo z tych wypływów zanika. Wycieki odznaczają się nikłymi wydajnościami, ale ze względu na ich dużą ilość odgrywają znaczącą rolę w zasilaniu potoków w wodę. Wysięki mają okresowy odpływ wyłącznie po deszczach i roztopach.

Najważniejsze kierunki działań w zakresie gospodarki wodnej to:

- zakładanie ciągów ekologicznych w dolinach rzek i potoków;
- ochrona czystości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- redukcja zanieczyszczeń w układzie zlewniowym;
- budowa nowych zbiorników małej retencji: na potoku Gołaszowskim w Orzechówce, na potoku Rosielna w Woli Jasienickiej i na potoku Orzechowskim w Bliznem;
- ustalenie kolejności realizacji wymienionych zbiorników i sposoby finansowania ich budowy;

- wprowadzenie obowiązku maksymalnej ochrony terenów i zieleni łąkowej, stanowiących obudowę biologiczną wód płynących;
- dążenia do odtworzenia stawów rybnych w dolinie rzeki Stobnicy, w miejscowości Blizne.

Obszary leśne wyłączone ze zmiany sposobu użytkowania.

Lasy istniejące na terenie gminy Jasienica Rosielna w większości cechują charakterystyczne walory lasu wyżynnego świeżego. Większe powierzchnie leśne zachowały się jeszcze we wsiach Wola Jasienicka i Orzechówka. Lesistość gminy wynosi 28%, co odpowiada średniej krajowej. Nadmierne wylesienie obszaru uwidacznia się silnym zagrożeniem erozją oraz występowaniem osuwisk.

Istniejące lasy, zwłaszcza w obszarach objętych ochroną wymuszają odpowiedni sposób gospodarowania nimi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka leśna powinna być koordynowana przez odpowiednie służby leśne działające na terenie gminy.

Obszary rolne z dopuszczeniem zalesień.

Analiza przydatności terenów pod względem :

- ukształtowania terenu i jego spadku;
- warunków klimatycznych i okresu wegetacji;
- niedostępności terenu i bliskości lasu istniejącego;
- klas bonitacyjnych gruntu;

wykazała możliwość występowania obszarów rolnych, których przydatność dla rolnictwa jest znikoma. Stąd też określono obszary potencjalnych zalesień, dopuszczając zmianę dotychczasowego użytkowania. Zakłada się, że będą to tereny bez prawa zabudowy (za wyjątkiem ujęć wody i innych budowli służących gospodarce leśnej).

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym specjalnie chronione.

Są to obszary występowania **gleb torfowych i murszowych, specjalnie chronionych - bez prawa zabudowy**. Na obszarze gminy Jasienica Rosielna występuje jeden taki obszar o powierzchni około 11 ha. Znajduje się on w miejscowości Orzechówka, na południe od drogi powiatowej nr 19305 relacji: Brzezianka – Orzechówka – Stara Wieś.

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym.

Jest to strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw, o najwyższej przydatności rolniczej i najwyższych klasach bonitacyjnych gleb (tereny żółte na rysunku studium).

Na obszarach tych dopuszcza się :

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej;
- lokalizację masztów przekaźnikowych oraz siłowni wiatrowych;
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni;
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie; inspekty, mnożarki);
- wyznaczanie działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw rolnych przynoszących opłacalność produkcji rolnej jako tzw. gospodarstwa zintegrowane i ekologiczne o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha –
- pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z innymi przepisami i nie jest zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych.

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym z ograniczonym prawem zainwestowania.

Jest to strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw (tereny nie zamalowane na rysunku studium).

Dopuszcza się:

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej;
- lokalizację masztów przekaźnikowych oraz siłowni wiatrowych;
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni;
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie; inspekty, mnożarki);
- budowę nowych gospodarstw agroturystycznych przynoszących opłacalność produkcji rolnej jako tzw. gospodarstwa zintegrowane i ekologiczne o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha - pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z innymi przepisami i nie jest zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych.
- wyznaczenie działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw rolnych przynoszących opłacalność produkcji rolnej jako tzw. gospodarstwa zintegrowane i ekologiczne o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha - pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z innymi przepisami i nie jest zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych.

3.4. Zasady i zakres wykorzystania surowców mineralnych

Charakterystyka złóż kopalin

Na terenie gminy Jasienica Rosielna występują kopaliny pospolite z dwóch grup surowcowych:

- skały krzemionkowe zwięzłe /piaskowce/
- surowce ilaste.

W gminie istnieje możliwość udokumentowania złóż piaskowców – także rozsypliwych - glin lessopodobnych i zwietrzelinowych (dla przemysłu ceramiki budowlanej).

Skąły krzemionkowe zwięzłe /piaskowce/

➤ Piaskowce łgockie

Występują w rejonie Bliznego, mają znaczenie surowcowe. Miąższość serii złożowej wynosi około 100 m przy generalnej przewodzie piaskowców nad łupkami.

Są to jasnoszare, drobnoziarniste i porowate piaskowce o ławicach do 1,5 m. Towarzyszą im piaskowce średnioławicowe, szare, zbite, słabe i porowate. Piaskowce te tworzą wychodnie w rejonie Góry św. Michała i tam były w przeszłości eksploatowane.

W rejonie gminy Jasienica Rosielna występują piaskowce dolnolgockie z gezami. Osiągają miąższość około 100 m przy przewodzie piaskowców nad łupkami. Są to przeważnie grubo i średnioławicowe, zwięzłe piaskowce, miejscami o charakterze gezowym. W obrębie tych piaskowców, w północno – zachodniej części gminy znajdują się obszary perspektywiczne:

- **Obszar Wola Jasienicka Góra Krzemionka** – przy miąższości serii złożowej 50 m na obszarze 3,2 ha wielkość szacowanych zasobów wynosi ponad 2 mln ton. Udział łupków jest rzędu 40 %.

- **Obszar Wola Jasienicka – Kamieniołomy** – przy miąższości serii złożowej 60 m., na powierzchni około 4 ha, wielkość szacowanych zasobów wynosi około 3,6 mln ton, udział łupków jest rzędu 40 %.
- **Blizne Góra św. Michała** – na powierzchni 2 ha i przy miąższości serii złożowej 40 m, istnieje możliwość udokumentowania zasobów rzędu 0,5 mln ton, przy szacowanym udziale łupków w okolicy 35%.

Obszary Wola Jasienicka Góra Krzemionka i Wola Jasienicka. Kamieniołomy posiadają bardzo korzystne warunki komunikacyjne, ale niekorzystne jest prawie pionowe ułożenie warstw oraz udział łupków rzędu 40 %.

Zróznicowane parametry jakościowe, duży udział łupków, często cienkoławicowe wykształcenie wpływają na to, że zawartość złoża Blizne – Góra św. Michała nie stanowi atrakcyjnego surowca dla budownictwa i drogownictwa.

Do studium wprowadza się obszar oznaczony symbolem 7PP – predysponowany do wydobycia piaskowców:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 7PP – predysponowanego do wydobycia piaskowców nie nastąpią zmiany dotyczące przeznaczenia terenów. Tereny te nadal pozostaną jako leśne do czasu opracowania planu miejscowego, w którym nastąpi zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne (eksploatacja istniejących zasobów surowcowych).

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Dla wyznaczonego w studium obszaru 7PP rozpoczęto procedurę poszukiwania i rozpoznania złoża piaskowca „Wola Jasienicka” w obrębie części działki gruntowej o nr ewid.23 położonej w miejscowości Wola Jasienicka na powierzchni wynoszącej 1,99ha.. Po zakończeniu badań geologicznych (projektowany rów geologiczno-poszukiwawczy o szerokości 7-10m i długości około 170m) i opracowaniu dokumentacji geologicznej inwestor zadecyduje o eksploatacji lub nie – istniejącego złoża piaskowców.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

Obszar 7PP zlokalizowany jest w obrębie Czarnorzecko - Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Zgodnie z §3 ust.1 pkt 4 w związku z ust.2 rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego Nr 63/05 z dnia 16 czerwca 2005r. w sprawie Czarnorzecko – Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, dopuszcza się na terenie Parku prowadzenie działalności, o której mowa w art.16 ust.2a ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005r. Nr 228, poz.1947 z późn.zm.), a więc po jednoczesnym spełnieniu następujących wymagań: obszar zamierzonej działalności nie przekroczy 2ha; wydobycie kopaliny w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000m³ i działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych. Na obszarze tym występuje leśne użytkowanie gruntów.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze 7PP nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- zachowanie rezerw terenowych pod przebudowę drogi powiatowej nr 19184 relacji: Krosno – Czarnorzeki - Jasienica Rosielna.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium – symbolem 7PP, nie występują obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Prognozuje się, że po ewentualnej eksploatacji piaskowca z wyznaczonego obszaru tereny będą zrehabilitowane i ponownie zalesione.

➤ **Piaskowce istebniańskie**

W gminie Jasienica Rosielna, w obrębie piaskowców dolnoistebniańskich i godulskich udokumentowano złożo Wola Jasienicka – Czerwona Góra oraz wydzielono dwa obszary perspektywiczne.

➤ **Złożo Wola Jasienicka - Góra Czerwona** – na powierzchni 9,1 ha i przy miąższości kopaliny wynoszącej 89,1 m udokumentowano – dla budownictwa -17,2 mln ton zasobów. Udział łupków w obrębie serii złożowej wynosi 10%.

Obszary perspektywiczne:

➤ **Obszar Wola Komborska Dół Góra Połom** – szacuje się, że na powierzchni 17,5 ha, przy miąższości serii złożowej 40 m. i udziale łupków rzędu 10%, zasoby tego obszaru wynoszą 14,7 mln ton.

➤ **Obszar Wola Jasienicka – Góra Połom Wschód** – zasoby szacowane są na 3,2 mln ton, powierzchnia obszaru – 3,8 ha, miąższość serii złożowej – 40 m., udział łupków rzędu 10%.

Obszary: Wola Komborska i Wola Jasienicka posiadają dobre warunki komunikacyjne i morfologiczne, są udostępnione kilkoma wyrobiskami.

Piaskowce Igockie stanowiły w przeszłości bazę surowcową głównie dla drogownictwa (produkcja kruszywa łamanego). Obecnie także mogą być również przedmiotem eksploatacji dla przemysłu kruszyw łamanych pod warunkiem udokumentowania korzystnie wykształconych i posiadających dobre parametry jakościowe serii złożowych.

Piaskowce istebniańskie (czarnorzeckie) stanowią doskonały materiał dla budownictwa oraz źródło cennego kamienia blocznego.

Piaskowce Fliszowe (w tym istebniańskie i ciężkowickie) mogą być eksploatowane dla pozyskania kruszywa drobnego.

W gminie jest udokumentowane – dla drogownictwa – złożo rozsypliwych piaskowców istebniańskich Orzechówka.

➤ **Złożo Orzechówka** – w formie karty rejestracyjnej udokumentowano 745 tys. ton piaskowca, który miał być stosowany jako kruszywo drobne do produkcji mas bitumicznych. Ze względu na złą jakość otrzymywanego kruszywa eksploatację zaniechano.

Ponadto w obrębie gminy istnieje 12 wytypowanych obszarów perspektywicznych dla złóż piaskowców rozsypliwych.

Wielkość szacowanych w ich obrębie zasobów jest rzędu 24 mln ton. W ich obrębie istnieje możliwość udokumentowania złóż piaskowców dla pozyskiwania kruszywa drobnego.

Przy dokumentowaniu piaskowców istebniańskich należy liczyć się z ich zróżnicowanym uziarnieniem – obok drobno i średnioziarnistych piaskowców występują także piaskowce grubo i nierównoziarniste oraz zlepieńcowate i zlepienie.

Obszary perspektywiczne posiadają korzystną lokalizację – obejmują nieużytki lub grunty niskich klas bonitacyjnych.

Surowce ilaste

W obrębie gminy występują gliny lessopodobne i zwietrzelinowe, które mogą stanowić surowiec ilasty dla przemysłu ceramiki budowlanej. Gliny lessopodobne i zwietrzelinowe są stosowane do produkcji cegły pełnej. Gliny lessopodobne charakteryzują się wysoką i dość stałą zawartością SiO₂, jednorodnością składu mineralnego, chemicznego i uziarnienia.

Gliny zwietrzelinowe mają skład mineralny jak i chemiczny zmienny oraz bardzo zmienną ilość domieszek gruboziarnistych.

Gliny lessopodobne jak i zwietrzelinowe zaliczane są do odmian chudych, niskoplastycznych, są łatwe do urabiania, rozdrabniania i nawilgacania oraz są odporne na zmiany temperaturowe w czasie wypalania. Mogą być wykorzystywane do produkcji cegły pełnej klasy 50, 75 i 100 oraz niekiedy dziurawki.

Gliny lessopodobne i zwietrzelinowe udokumentowane zostały w złożu Jasienica Rosielna.

➤ **Złoże Jasienica Rosielna** – na powierzchni 2,18 ha i przy miąższości serii złożowej wynoszącej średnio 3,5 m udokumentowano tu w formie „Orzeczenia ..” 78,0 tys. m³ surowca ilastego do produkcji cegły pełnej.

W miejscowości Blizne (za cmentarzem) istniała cegielnia, gdzie eksploatowano gliny lessopodobne i zwietrzelinowe do produkcji cegły pełnej. Eksploatacja została zaniechana.

We wsi Jasienica Rosielna, w przysiółku Czarna Góra wydzielony został obszar perspektywiczny dla glin lessopodobnych i zwietrzelinowych, w obrębie którego istnieje możliwość udokumentowania złóż surowca ilastego.

3.5. Środowisko abiotyczne, gleby, główne problemy ochrony gleb.

Środowisko abiotyczne i gleby

Na terenie gminy występują w formie pojedynczych obiektów lub niewielkich zgrupowań osobliwości środowiska abiotycznego, które przedstawiają wartości estetyczno - krajobrazowe, jak też naukowo - dydaktyczne. Decydują także o regionalnym zróżnicowaniu fizjograficznym terenu. Ochrona gleb gminy Jasienica Rosielna wynika w znacznym stopniu z antropogenicznych przemian środowiska glebowego w przeszłości jak i z obecnych jego zagrożeń. Zmiana stosunków wodnych, obniżenie lustra wody gruntowej i zwiększenie odpływu wód wpływają na stosunki powietrzno - wodne występujących tu gleb. Obecnie duże obszary wymagają opieki ze względu na zaburzony naturalny kierunek rozwoju krajobrazu.

Ogólna strategia ochrony

Szczególnie wartościowe formy rzeźby wymagają przede wszystkim zabezpieczenia przed bezpośrednim niszczeniem w wyniku pozyskiwania surowców, budowy dróg, szlaków i obiektów kubaturowych oraz szkodliwego oddziaływania nadmiernego ruchu turystycznego. Bardzo ważna jest także dbałość o zachowanie naturalnego, nieskażonego krajobrazu w otoczeniu interesujących form rzeźby.

Ochrona pokrywy glebowej wymaga bardziej różnorodnych zabiegów.

Do najważniejszych można zaliczyć następujące:

1. Mając na uwadze fakt, iż gleby semihydrogeniczne i hydrogeniczne w warunkach górskich stanowią naturalny zbiornik retencyjny wód gruntowych obszary występowania tych gleb otoczyć szczególną ochroną (najbliższe otoczenie źródeł).
2. Ograniczyć niszczenie pokrywy glebowej przez procesy erozyjne spowodowane np. nadmiernym ruchem turystycznym bądź niewłaściwie prowadzoną gospodarką rolną.

Powierzchnie cenne hydrologicznie w strefach źródliskowych

Powierzchnie cenne hydrologicznie występują w postaci młak i niewielkich zatorfień w rejonach źródliskowych rzek i potoków.

Występują również na większych powierzchniach tworząc podmokłe utwory glebowe /semihydrogeniczne i hydrogeniczne/. Obszary te winny być otoczone szczególną opieką ze względu na zabezpieczenie zasobów wodnych. Należy wyeliminować wszystkie działania mogące zaburzyć stosunki wodne.

Zanieczyszczenie gleby

Wymiernymi i obiektywnymi wskaźnikami stanu środowiska są m.in. chemiczne deformacje gleb, dlatego też przedmiotem analiz były pierwiastki o największym znaczeniu ze względu na udział w skażeniu gleb lub ważne funkcje metaboliczne.

Do pierwiastków najczęściej badanych ze względu na wielkość skażeń należą metale ciężkie oraz związki siarki /substancje te wymienione są na liście trucizn, którą opracowała Komisja Toksykologii Środowiska PAN, a na czele tej listy znajduje się dwutlenek siarki, z kolei 6 i 7 miejsce zajmuje ołów i kadm/. W ocenie stopnia zanieczyszczenia gleb przez metale ciężkie punktami odniesienia są liczby graniczne, ustalone w oparciu o stopień szkodliwości poszczególnych pierwiastków oraz właściwości gleb. W zakresie liczb granicznych brak jest dotychczas jednolitych kryteriów ocen. Różni autorzy proponują różne zakresy wartości dla stężeń metali ciężkich w glebach, które nie są całkowicie ze sobą zgodne. Zawartości metali ciężkich w glebach na terenie gminy Jasienica Rosielna mieściły się w zakresach określonych jako normalne, naturalne, charakterystyczne dla fliszu karpackiego z którego powstały.

3.6. Ocena skali zanieczyszczeń i zagrożeń środowiska.

Zasadnicze znaczenie dla oceny warunków środowiska na terenie gminy Jasienica Rosielna ma uzyskanie obiektywnych, wiarygodnych i w miarę możliwości dokładnych informacji o stopniu zanieczyszczenia powietrza. Imisja zanieczyszczeń powietrza, czyli przestrzenny rozkład zanieczyszczeń w powietrzu zależny jest od wielkości emisji, parametrów meteorologicznych oraz topografii terenu. Na omawianym terenie imisję kształtuje przede wszystkim emisja z takich źródeł jak: lokalne kotłownie, indywidualne paleniska domowe, źródła technologiczne, komunikacja samochodowa, transgraniczne przenoszenie zanieczyszczeń. Z uwagi na zmienność stężeń zanieczyszczeń powietrza w czasie i przestrzeni, najbardziej wiarygodnym źródłem informacji jest system automatycznych stacji pomiarowych / monitoring zanieczyszczeń powietrza / umożliwiających ciągłe pomiary zanieczyszczeń.

W celu lepszego poznania stanu czystości powietrza atmosferycznego na terenie gminy proponuje się utworzenie nowych stanowisk pomiarowych w najbardziej zurbanizowanej miejscowości, czyli w Jasienicy Rosielnej.

Do głównych kierunków działań na terenie gminy z zakresu ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem należy zaliczyć redukcję emisji: dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenków węgla i pyłów. Redukcja zanieczyszczeń pyłowych i innych w/w powinna odbywać się poprzez stosowanie ekologicznych mediów grzewczych, a w przypadku dużych kotłowni lub zakładów poprzez montowanie w kominach odpowiednich urządzeń wychwytyjących zanieczyszczenia bądź unowocześnianie stosowanych technologii.

W ostatnich latach następuje systematyczny spadek ogólnej wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Związane jest to przede wszystkim z realizacją inwestycji służących ochronie środowiska, niepełnym wykorzystaniem mocy produkcyjnych zakładów.

W klasyfikacji gmin byłego województwa krośnieńskiego pod względem występowania zagrożeń środowiska gmina Jasienica Rosielna została zakwalifikowana do grupy A tzn. do grupy gmin, na których terenie praktycznie nie występują zanieczyszczenia i uciążliwości i ze względu na bardzo dobry stan środowiska nie było potrzeby przeprowadzania szczególnych badań i pomiarów.

W klasyfikacji tej zostały przyjęte następujące kryteria jakości środowiska:

- ✓ poziom zanieczyszczenia powietrza,
- ✓ poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych,
- ✓ poziom zanieczyszczenia wód podziemnych,
- ✓ poziom zanieczyszczenia gleb,
- ✓ poziom degradacji i dewastacji gruntów,
- ✓ poziom zagrożenia hałasem,

a punktem odniesienia dla ustalenia wielkości wskaźników klasyfikacyjnych były określone przez prawo dopuszczalne normy stężeń zanieczyszczeń.

Zagrożeniem dla środowiska jest duży ruch samochodowy, szczególnie latem, parkowanie samochodów na łąkach często nad samą wodą, wypalanie traw, brak pełnej sanitacji gminy. To tylko niektóre niebezpieczeństwa, na które narażone jest środowisko przyrodnicze, krajobraz oraz zdrowie ludzi, zarówno mieszkańców jak i osób wypoczywających.

Proces zwiększania zrzutów zanieczyszczeń zbiega się w czasie z procesem zmniejszania przepływów prowadząc do znacznego pogorszenia jakości wód.

Dziki wysypiska śmieci lokalizowane najczęściej w korytach rzek lub w lasach stanowią, oprócz zagrożenia pożarowego i czystości wód, także element znacznie obniżający wartości estetyczne krajobrazu.

W dolinach poważnym zagrożeniem czystości wód są ścieki komunalne, eksploatacja surowców mineralnych, nieumiejętnie stosowane bądź przechowywane nawozy sztuczne i środki ochrony roślin.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są:

- ✓ źródła ciepła (kotłownie, paleniska domowe, obiekty gastronomiczne).

Ze względu na niewielką ilość zakładów usługowych w obszarze opracowania emisja zanieczyszczeń nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego. Problemem jest wypalanie traw oraz słomy po żniwach. Emitowane są wówczas w sposób niezorganizowany poważne ilości pyłów i gazów, przenoszonych nieraz na znaczne odległości.

Do podstawowych zagrożeń należy zaliczyć skażenie powietrza, wód i gleby (zagrożenia wiążące się z osadnictwem w większości pozbawionym sprawnych urządzeń utylizacji odpadów i ścieków).

Istotnym problemem stwarzającym zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych jest brak kanalizacji z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni.

Ścieki z szeregu obiektów są gromadzone w indywidualnych zbiornikach (szambach) i najczęściej rozsączone w ich sąsiedztwie. Do gruntu i wód przedostają się zanieczyszczenia.

Kierunki działania w zakresie ochrony środowiska na najbliższą przyszłość:

1. Dziki wysypiska śmieci należy zlikwidować, a tereny uporządkować. Będzie to likwidacja ognisk zanieczyszczeń wód, gleby, degradacji krajobrazu;
2. Do celów grzewczych należy stosować paliwa dobrej jakości /mała zawartość siarki i popiołu, duża wartość energetyczna/;
3. Prowadzić działania mające na celu redukcję emisji zanieczyszczeń technologicznych wprowadzanych do powietrza (filtry, urządzenia odpylające);
4. Etapami należy budować kanalizacje zbiorcze.
5. Eksploatacja surowców mineralnych w obrębie gminy wymaga uporządkowania i nadzoru, obszary poeksploatacyjne rekultywacji i zagospodarowania. Niedopuszczalna jest dorywcza eksploatacja kopalni systemem gospodarczym (bez usankcjonowania prawnego). Prowadzi ona zawsze do dewastacji terenu i powstawania wyrobisk, które nie zrehabilitowane i nie zagospodarowane przez wiele lat są nieużytkami i często stają się "dzikimi" śmietniskami.

4. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY I KRAJOBRAZU.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się między innymi :

- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

4.1. Walory krajobrazowe i kulturowe gminy

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dn. 7 lipca 1994 r. /Dz. U. Nr 89 poz.415 z późniejszymi zmianami / w zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się m.in. walory krajobrazowe oraz wymagania ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury. Zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie i kształtowaniu środowiska za walory krajobrazowe uznaje się wartości ekologiczne, estetyczne, widokowe i kulturowe terenu i związanych z nim elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Obszar gminy Jasienica Rosielna zaliczany jest do jednych z bardziej atrakcyjnych krajobrazowo i turystycznie regionów województwa. Unikalna budowa geomorfologiczna, flora i fauna, zabytki kultury materialnej decydują o dużych walorach krajobrazowych. Teren posiada warunki do rozwoju różnorodnych form turystyki ekologicznej /turystyki przyrodniczej – zwłaszcza zachodnia część gminy położona w parku krajobrazowym/, kulturowej, agroturystyki. Należy przy tym stwierdzić, że istniejące zagospodarowanie nie sprzyja rozwojowi masowej turystyki w tym rejonie ponieważ mało jest tu obiektów turystycznych, a istniejąca baza turystyczna charakteryzuje się niskim standardem. Szczególnie ważnym elementem fizjonomii krajobrazu są rzeki i potoki, które wiją się pomiędzy wzgórzami tworząc zakola i malownicze przełomy. Bardzo istotnym elementem krajobrazotwórczym są także lasy, znajdujące się głównie w zachodniej części gminy. Mozaika lasów oraz drobnoprzestrzennych użytków rolnych /głównie pastwisk i łąk, lasów i zagajników śródpolnych podnosi atrakcyjność turystyczno-widokową oraz sprzyja zachowaniu bioróżnorodności.

Specyficzna, rzadko spotykana fauna również stanowi również jeden z istotnych elementów krajobrazotwórczych. Niepowtarzalny charakter opisywanych terenów wynika z faktu stykania się różnych wpływów kulturowych.

W krajobraz wpisały przede wszystkim kościoły, cmentarze oraz ogrody – głównie w Jasienicy Rosielnej. Degradująco na krajobraz wpływają niszczące, nie zagospodarowane obiekty. Tereny porolne w szybkim tempie objęte są sukcesją naturalną. Zabudowa mieszkaniowa z okresu normatywów urbanistycznych i powstająca zabudowa letniskowa o niskim standardzie również burzą harmonię widoku. Starych, drewnianych budynków zostało już niewiele i znikają jeden po drugim. Właściwie jedyną szansą na ich zachowanie wydaje się wykorzystanie ich do celów rekreacyjnych przy dopuszczonej modernizacji i unowocześnieniu wnętrza.

⇒ **BLIZNE**

Miejscowość położona jest nad rzeką Stobnicą. Pierwsza wzmianka o niej opatrzona jest datą 25 kwiecień 1366 r. W dniu tym Kazimierz Wielki nadał Falkowi z Krosna las Blizne na założenie tam wsi na prawie magdeburskim. Od 1402 r osada była w posiadaniu biskupów przemyskich.

Najcenniejszym zabytkiem wsi Blizne jest drewniany kościół pw. Wszystkich Świętych wzniesiony w XV wieku na niewielkim wzniesieniu nad Stobnicą, w stylu późnogotyckim. W XVII w. został okolony ziemnymi wałami obronnymi. Kościół jest konstrukcją zrębowej na kamiennym podmurowaniu, a wieża i kruchta konstrukcji słupowej. Największym walorem tego zabytku jest wnętrze, a przede wszystkim polichromia pokrywająca ściany od podłogi aż po malowany strop. Polichromia wykonana była na przestrzeni kilku stuleci (od XVI do XVIII). Szereg scen przedstawionych w malarstwie ściennym to fundacje chłopskie. W niszy ołtarzowej znajduje się figura Matki Bożej Łaski Pełnej, wyrzeźbiona w drewnie lipowym przez nieznanego artystę około 1500 roku.

W drewnianej wikarówce – zbudowanej przed 1699r – znajduje się muzeum parafialne posiadające w swoich zbiorach przedmioty pochodzące z kościoła.

W obejściu plebańskim zachował się drewniany, kryty słomą budynek gospodarczy konstrukcji sumikowo – łątkowej wzniesiony około połowy XIX w. W części północnej znajduje się wozownia.

Bardzo ciekawymi przykładami budownictwa drewnianego jest szpital dla ubogich z połowy XIX wieku oraz szkoła parafialna wybudowana w 1866 roku.

⇒ **JASIENICA ROSIELNA**

Wieś gminna, po raz pierwszy wzmiankowana w pierwszej połowie XV wieku. W dokumencie z 1442 roku jest mowa o sołtysie Stanisławie z Jasienicy. Sześć lat później wieś Jasienica wraz z Odrzykoniem i Malinówką wchodziła w skład majątku ziemskiego Marcina Kamienieckiego. Od 1727 roku do końca I wojny światowej Jasienica posiadała prawa miejskie, jednak, według „Słownika geograficznego Królestwa Polskiego” z 1882 roku, było to miasteczko źle zabudowane. W Jasienicy co piątek odbywał się targ tygodniowy, a trzy razy w roku (2 lipca, 5 sierpnia i 9 grudnia) – jarmarki.

Zajęciem pozarolniczym miejscowej ludności było tkactwo. Jasienica stanowiła własność Załuskich i Wysockich. Najważniejszym zabytkiem Jasienicy jest barokowy, drewniany kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NP. Marii z 1770 roku. konstrukcji zrębowej na podmurowaniu. Fundatorami kościoła byli Marianna i Ignacy Załuscy. W dzwonnicy znajduje się gotycki dzwon z napisem minuskułowym, najprawdopodobniej z XV wieku. Do ogrodzenia kościoła przylega murowana kaplica wzniesiona w 1891 roku. Zachowały się resztki parku krajobrazowego z pierwszej połowy XIX wieku ze starodrzewem i stawami, które otaczają fragmenty kolumnowego portyku dawnego dworu Wysockich (spalonego w 1916 r). Zachowały się także: rządówka i spichlerz.

⇒ **WOLA JASIENICKA**

Wieś malowniczo położona w kotlinie śródgórskiej, po raz pierwszy wymieniona w źródłach w 1460 r., określana była wówczas jako Nowa Jasienica lub Wola Jasienicka. Zachowała się księga sądowa tej wsi, w której zawarta jest informacja o osiedlaniu się tutaj osadników na karczunku leśnym jeszcze w XVI wieku.

We wsi zachowały się ślady dawnego budownictwa drewnianego oraz bardzo popularne w tutejszym krajobrazie kapliczki i figury przydrożne.

Z około połowy XIX wieku pochodzi kamienna dzwonnica w kształcie słupa przeciętego półkolistą arkadą. Przez Wolę Jasienicką wiedzie najkrótsza trasa turystyczna z Brzozowa do zamku odrzykońskiego.

W Woli Jasienickiej występują doskonałe warunki narciarskie.

⇒ **ORZECHÓWKA**

Nie zachował się dokument lokacyjny Orzechówki, nie wiadomo więc kiedy ta miejscowość powstała. Pewne jest, że istniała w 1420 roku. W tym to roku biskup przemyski potwierdził plebanowi z Bliznego wyrok polubowny w sporze z Henrykiem Kamienieckim o dziesięć z Orzechówki i Jasienicy.

W latach osiemdziesiątych XIX w miejscowość liczyła 1735 mieszkańców, których głównym zajęciem była uprawa roli i tkactwo. W każdej chacie był warsztat tkacki. Majątek dworski był wówczas własnością Zygmunta Załuskiego.

Wieś słynęła z wiatraków służących do mielenia zboża. Wiatraki zaczęto budować na początku XX wieku, posiadały konstrukcję szkieletową szalowaną deskami. Cechą charakterystyczną wiatraków było umieszczanie wysoko, nieraz tuż pod wałem, belki, która przenosiła ciężar całego budynku na wkopanego w ziemię „króla”. Budynki były jednokondygnacyjne. Kamienie żarnowe umieszczone były na wysokości około jednego metra. Obecnie na terenie wsi znajduje się tylko jeden wiatrak.

4.2. Zasoby kulturowe

Gmina Jasienica Rosielna nie ma opracowanego Studium wartości kulturowych. Niniejsze opracowanie oparte jest głównie na materiałach przekazanych przez Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków Województwa Podkarpackiego, Delegaturę w Krośnie. Materiały te to: aktualny wykaz stanowisk archeologicznych z wytycznymi i zaleceniami konserwatorskimi, od wielu lat nie weryfikowany wykaz zabytków architektury bez wytycznych i zaleceń konserwatorskich. Poza tym zostały nadesłane wykazy parków zabytkowych oraz cmentarzy znajdujących się na terenie byłego województwa krośnieńskiego także bez wytycznych i zaleceń konserwatorskich.

Tło zmian krajobrazu kulturowego

Dużą rolę w krajobrazie odgrywa rzeźba terenu, ciekli zwłaszcza większe rzeki. Doliny rzek od dawna wykorzystywane były jako szlaki komunikacyjne i strefy osiedleńcze. Wielka puszcza karpacka przed wiekami pokrywała stoki Pogórzy, Beskidu Niskiego. Tylko w sąsiedztwie, niektórych, przełęczy i dolin większych cieków były obszary nie porośnięte lasami. Skolonizowanie i zagospodarowanie puszczy zachodniokarpackiej przebiegało w kilku falach osadniczych. Najwcześniej zasiedlone zostały Doły Jasielsko-Sanockie, w dalszej kolejności obszary pogórzy, a najpóźniej tereny górskie. Tradycja kulturowa na obszarze Pogórza zatarła się na skutek uprzemysłowienia.

Ważniejsze zasoby kultury materialnej

BLIZNE

Obiekty nie istniejące

- większość zabudowy drewnianej z końca XIX w

-

Obiekty istniejące

- drewniany kościół pw. Wszystkich Świętych wzniesiony w XV w – wpisany do rejestru zabytków **A – 62/52**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko – katolicka, obecnie trwa proces przygotowawczy do wpisania go na **Listę Światowego Dziedzictwa Kultury**
- drewniana stodoła plebańska z II połowy XIX w – wpisana do rejestru zabytków **A – 329/95**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko - katolicka

- drewniany spichlerz dworski z II połowy XIX w – wpisany do rejestru zabytków **A – 329/95**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko - katolicka
- drewniana organistówka z II połowy XIX w – wpisana do rejestru zabytków **A – 329/95**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko - katolicka
- drewniana wikarówka z II połowy XVII w – wpisana do rejestru zabytków **A – 329/95**
- murowana kaplica św. Michała z II połowy XIX w – wpisana do rejestru zabytków **A – 330/95**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko – katolicka
- domy i stodoły drewniane z końca XIX w i początku XX w
- kapliczki z końca XIX w
- cmentarz (czynny)

JASIENICA ROSIELNA

Obiekty nie istniejące

- kościół pw. św. Antoniego z fundacji Marcina Gorzkowskiego (uległ całkowitemu zniszczeniu wskutek pożaru)
- dwór Wysockich spalony w 1916 r
- większość zabudowy drewnianej z końca XIX w

Obiekty istniejące

- drewniany kościół parafialny z II połowy XVIII w – wpisany do rejestru zabytków **A – 64/52**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko – katolicka
- murowana kaplica Matki Bożej z końca XIX w – wpisana do rejestru zabytków **A – 64/52**, użytkownikiem jest Parafia rzymsko – katolicka
- kapliczki drewniane i murowane z XIX i początków XX w
- zabudowa drewniana z końca XIX w i początku XX w
- mur – drewniana oficyna dworska z końca XVIII w
- fragmenty kolumnowego portyku dawnego dworu Wysockich
- pozostałości nieczynnego cmentarza żydowskiego
- cmentarz rzym. – kat (czynny)

WOLA JASIENICKA

Obiekty nie istniejące

- większość zabudowy mieszkaniowej z końca XIX i początków XX wieku

Obiekty istniejące

- murowana kapliczka – dzwonnica z końca XIX w
- drewniany tartak wodny
- kamienne i murowane kapliczki wodne.

ORZECHÓWKA

Obiekty nie istniejące

- większość zabudowy z końca XIX i początku XX wieku

Obiekty istniejące

- znikoma ilość drewnianej zabudowy mieszkalnej z końca XIX i początku XX w
- kamienne kapliczki z końca XIX w

Wykaz obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy Jasienica Rosielna otrzymany od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się na końcu opracowania.

⇒ *Stanowiska archeologiczne*

Z informacji uzyskanych od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynika, że gmina Jasienica Rosielna jest praktycznie rozpoznana pod względem archeologicznym.

Z nadesłanego wykazu najważniejszych stanowisk archeologicznych wynika, że na terenie gminy jest ich 6:

- Blizne – osada – średniowiecze,
osada – kultura pucharów lejkowatych,
- Jasienica Rosielna – obozowisko – epoka brązu
osada – kultura łużycka
- Orzechówka – osada – epoka brązu i średniowiecze
osada – okres wpływów rzymskich

Nadesłane wytyczne i zalecenia konserwatorskie są następujące:

- ✓ wszelkie zmiany sposobu użytkowania terenów, na których znajdują się stanowiska archeologiczne winny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- ✓ prace ziemne i budowlane na obszarze stanowisk mogą być prowadzone wyłącznie po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, uzgodnienie takie może być uzależnione od przeprowadzenia wcześniejszych archeologicznych badań ratowniczych bądź zobowiązania się inwestora do zapewnienia nadzorów archeologicznych nad prowadzonymi pracami,
- ✓ w wypadku planowania na terenie gminy dużych inwestycji związanych z pracami ziemnymi, bez względu na to, czy na ich terenie bądź w ich sąsiedztwie znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, czy też nie, powinny być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- ✓ roboty ziemne związane z tzw. inwestycjami liniowymi (wykopy pod instalacje, gazowe teletechniczne, kanalizacyjne itp.), bez względu na to czy prowadzone są w obrębie stanowisk archeologicznych lub w ich sąsiedztwie, czy też nie, powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym.

⇒ *Zachowana historyczna zabudowa – obiekty wpisane do rejestru zabytków*

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajduje się 8 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, są to: 2 kościoły, 1 stodoła, 2 kaplice, 1 spichlerz, 1 organistówka, 1 wikarówka.

⇒ *Kapliczki i krzyże przydrożne*

Kapliczki i krzyże przydrożne znajdują się w każdej zamieszkałej miejscowości. Świadczy to o bogatej historii, przeszłości i kulturze mieszkających tu ludzi.

⇒ *Historyczne układy przestrzenne*

Wskutek przemian, burzliwej historii nie zachowały się w gminie Jasienica Rosielna historyczne układy przestrzenne.

⇒ *Zabytkowe założenia zieleni*

Na terenie gminy znajdują się pozostałości parku podworskiego w miejscowości Jasienica Rosielna. W dolinie potoku znajdują się duże, dobrze zachowane ogrody krajobrazowe. Dominuje w nich duża, kwietna łąka. Pałac został spalony w 1916 roku. Zachowały się z niego tylko kolumny portyku. Centralna część ogrodów wraz z przyległym parterem wodnym zajmuje całą szerokość doliny potoku. Wzdłuż potoku i pod wysokimi skarpami liczne meandry wraz ze starodrzewem stanowią malownicze, o wysokim stopniu naturalności uroczysko. Z dawniejszego układu przestrzennego ocalał murowany folwark, główne drogi dojazdowe, stawy kopiec nad stawem, groble, przepusty, kanały wodne, mostki z balustradami oraz dwa majdany gospodarcze.

Nad całym założeniem góruje wysoka zalesiona skarpa nad potokiem oraz niecka i koryto z licznymi starymi olchami czarnymi (do 220 cm). W centralnej części ogrodu, tj. pomiędzy zachowanymi kolumnami portyku, a stawem usytuowany jest brzydki architektonicznie,

dwukondygnacyjny, z zamieszkałym poddaszem, wiejski dom kultury. Główne zbiorowiska roślinne o charakterze półnaturalnym skupione są na dolnym tarasie, na obrzeżu stawu na groblach i nad potokiem. W otoczeniu górnego folwarku zachowały się resztki dąbrowy, szczególnie zaś na jego obrzeżu. W obrębie naturalnych skupień dębu i lipy rosną drzewa obcego pochodzenia, w tym jedna okazała, o bardzo niskim pniu sosna wejmutka, choina kanadyjska, żywotnik zachodni (17 drzew), dąb czerwony, igliczka trójcierniowa. W części tej na dużych powierzchniach rosną w gęstych, rzędowych skupieniach topole berlińskie. Rośnie tu również brzoza brodawkowata, dęby szypułkowe, lipy szerokolistne i drobnolistne oraz jesiony wyniosłe.

⇒ *Obiekty sakralne – kościoły i kaplice*

Na terenie gminy znajdują się 2 drewniane, zabytkowe kościoły (wpisane do rejestru zabytków: Blizne, Jasienica Rosielna) oraz 2 kaplice (św. Michała w Bliznem i Matki Bożej w Jasienicy Rosielnej, obie wpisane do rejestru zabytków). Kościół w Bliznem wraz z najbliższym otoczeniem stanowi zespół zabytkowy, poza tym trwają prace przygotowawcze mające na celu wpisanie kościoła w Bliznem na **Listę Światowego Dziedzictwa Kultury**.

⇒ *Cmentarze*

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajduje się 6 cmentarzy: 1 żydowski (pozostałość), 4 rzymsko - katolickie. Czynnych jest 4. Ich stan zachowania jest dobry. Przy granicy wsi Blizne ze wsią Domaradz znajduje się cmentarz zmarłych na cholera (dgr 4625).

4.3. Możliwości zachowania istniejących zasobów kulturowych.

Nie ma możliwości i konieczności odtwarzania dawnych układów przestrzennych oraz obiektów architektonicznych. Niewielkie są szanse zachowania wszystkich starych budynków ujętych w wykazie zabytków. Niszczą i znikają nieliczne pozostałe z powojennej pożogi budynki charakterystyczne dla krajobrazu pogórza. Właściwie jedyną drogą do ich zachowania wydaje się wykorzystanie do celów rekreacyjnych przy dopuszczonej modernizacji i unowocześnieniu wnętrza.

Istnieją pozytywne, lecz nieliczne przykłady modernizacji starych budynków. Proponuje się aby w nowo realizowanych budynkach nawiązywać do tradycji budownictwa charakterystycznego dla Pogórza Dynowskiego, co powinno odbywać się poprzez np. stosowanie detali nawiązujących do miejscowej architektury pogórzańskiej.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i kształtowanie krajobrazu

Celem ochrony dziedzictwa kulturowego i kształtowania krajobrazu miejscowości wchodzących w skład gminy Jasienica Rosielna jest:

- zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu decydujących o tożsamości kulturowej poszczególnych miejscowości,
- kształtowanie atrakcyjnego oblicza poszczególnych miejscowości, zwłaszcza przestrzeni publicznych miejscowości gminnej, harmonijnego krajobrazu obszarów potencjalnego rozwoju zabudowy z równoczesnym uwzględnieniem potrzeby poprawy jakości życia mieszkańców oraz tworzenia warunków do aktywizacji Gminy,
- ochrona i kształtowanie krajobrazu otwartego, przy równoczesnym uwzględnieniu potrzeby rozwoju różnych form turystyki.

W studium określono następujące kierunki działań:

- ochronę istniejących historycznych układów przestrzennego przed przekształceniami,
- ochronę obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych jak i nie objętych ochroną prawną, a także ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, architektonicznych czy estetycznych,
- dopuszczenie do przebudowy pod względem użytkowym i technicznym istniejącej zabudowy pod warunkiem uwzględnienia zasadniczych cech formy architektonicznej zabudowy historycznej,
- atrakcyjne urządzenie przestrzeni publicznych w drodze ich porządkowania i odnowy sposobu zagospodarowania,
- wykluczenie rozwoju działalności gospodarczej wymagających przekształceń istniejącego układu przestrzennego,
- porządkowanie istniejącej zieleni,
- uwzględnianie przy ustalaniu przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów w toku planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego bądź podejmowania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku planu, szczególnie wskazanych konserwatorskich obejmujących:
 - * ochronę kształtu działek,
 - * ochronę przed przekształceniem przebiegu ulic czy terenów zieleni,
 - * zachowanie obiektów i zespołów zabytkowych będących w zainteresowaniu konserwatorskim oraz ich formy architektonicznej przed przekształceniami prowadzącymi do obniżenia wartości historycznych, architektonicznych, estetycznych,
 - * uwzględnianie w kształtowaniu nowej zabudowy w otoczeniu zabytkowych zespołów czy obiektów cech i form architektonicznych charakterystycznych dla zabudowy historycznej,
- zachowanie istniejących zespołów zieleni towarzyszącej ulicom, zabudowie,
- dopuszczenie do lokalizowania nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowej zabudowy pod warunkiem, że kształtowanie formy architektonicznej nastąpi w nawiązaniu do historycznej zabudowy i że nie spowoduje to obniżenia wartości kulturowych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków bądź pozostających w zainteresowaniu konserwatora (ujętych w wykazie zabytków),
- niedopuszczenie do powstawania elementów przesłaniających i konkurujących z dominantami historycznymi,
- ograniczanie gabarytu pionowego nowej i przebudowywanej zabudowy, utrzymanie punktów, ciągów widokowych i osi widokowych głównie na drewniane kościoły w Bliznem i Jasienicy Rosielnej,
- utrzymanie w odpowiednim stanie użytkowym i technicznym małej architektury.
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji, szczególnie w zakresie gabarytów pionowych, kształtu dachów, kolorów, strukturze materiałów neutralnych itp.,
- wykluczenie przekształcania bądź takiego użytkowania stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz uznanych za cenne, które mogłyby spowodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej,
- podejmowanie działań zmierzających do zmiany dotychczasowego zagospodarowania w obszarze stanowisk archeologicznych wymaga uzgodnienia z właściwym organem ds. ochrony zabytków archeologicznych.

5. KIERUNKI ROZWOJU ROLNICTWA I LEŚNICTWA.

Zróznicowanie budowy geologicznej i ukształtowania rzeźby terenu w gminie Jasienica Rosielna skutkuje zmiennością i różnorodnością gleb. Można tu spotkać różne typy i gatunki gleb różniące się składem mechanicznym, właściwościami fizyczno chemicznymi, zasobnością w mineralne składniki pokarmowe i uwilgotnienia. Na obszarze gruntów ornich dominują gleby pseudobielicowe i gleby brunatne.

Powstały one na podłożu skał miejscowych na utworach okruchowych – nies cementowanych i wytworzonych ze skał masywnych. Posiadają skład mechaniczny pyłów zwykłych i ilastych, głębokich i średnio głębokich zalegających na skale litej lub rumoszu skalnym, co przy większych nachyleniach terenu skutkuje mniejszą lub większą podatnością na erozję wodną i osunięcia.

Większe powierzchnie niekorzystnie położonych użytków znajdują się w Jasienicy Rosielnej i Bliznem. Niewielką powierzchnię zajmują utwory aluwialne i deluwialne, położone w dolinach potoków i u podnóża zboczy, tworzące urodzajne mady.

Wg klasyfikacji bonitacyjnej w gminie znajduje się :

- **1%** gruntów klasy II
- **14%** gruntów klasy III
- **67%** gruntów klasy IV
- **18 %** gruntów klasy V i VI.

Procentowo najczęściej gleb dobrych występuje w Bliznem. Grunty orne (wraz z sadami) w strukturze użytków rolnych stanowią 76 %, a trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska) stanowią 24 %. Jest to struktura użytkowania charakterystyczna dla terenów podgórskich, a więc korzystna w warunkach gminy Jasienica Rosielna.

Udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej gminy na poziomie 76% wskazuje na duże znaczenie rolnictwa – pierwszoplanowej , społeczno – gospodarczej funkcji gminy.

W uprawie ornej zdecydowanie przeważają zboża, natomiast w areale użytków zielonych przeważają łąki. Ziemia rolnicza jest prawie w całości własnością prywatną.

Średnia wielkość gospodarstwa indywidualnego 2,7 ha wskazuje, że jest to obszar dużego rozdrobnienia gospodarstw, w stopniu umożliwiającym jedynie zaspokojenie potrzeb żywnościowych rodzin rolniczych. Nieliczne gospodarstwa większość produktów przeznaczają na sprzedaż. W związku z tym, że nie stwierdza się przesłanek w kierunku zmniejszenia ich liczby, nie przewiduje się znaczących zmian w przewidywanej perspektywie czasowej.

Na dość wysokim poziomie utrzymał się w gminie chów bydła z obsadą 50 szt./100ha użytków rolnych, co przekracza poziom krajowy. W ostatnich latach po wprowadzeniu zasad gospodarki rynkowej i wycofaniu dotacji spadło zainteresowanie rolnictwem, stąd też udział ugorów i odłogów osiągnął poziom 29%. W porównaniu do sąsiednich terenów jest to wielkość zawyżona. Sprzyjającą okolicznością w tym względzie są duże możliwości produkcji pasz na trwałych użytkach zielonych i utrudnienia w uprawie ornej stromych zboczy.

Studium określa następujące kierunki działań:

- podstawowym zadaniem dla rolnictwa będzie zwiększenie efektywności towarowej produkcji rolnej , w celu utrzymania na rynku miejscowego zakładu mleczarskiego;
- zakłada się, że rolnictwo w gminie Jasienica Rosielna będzie funkcjonowało przede wszystkim w oparciu o gospodarstwa indywidualne;
- przebudowa struktury gospodarstw rolnych w kierunku zwiększenia areałów i zmniejszenia liczby ludności utrzymującej się wyłącznie z rolnictwa;
- dążenie do wszechstronnego rozwoju produkcji rolnej, hodowlanej, specjalistycznej, który umożliwi stosunkowo wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej;

- umożliwienie bezpośredniego dostępu gospodarstw do rynków zbytu, z pominięciem pośredników;
- zorganizowanie poradnictwa i doradztwa rolniczego, zapewniającego szybki obieg informacji dla inicjatyw dających szansę na rynkach zbytu;
- zapobieganie nadmiernej erozji gleb;
- ochrona przed zainwestowaniem gleb najwyższych klas bonitacyjnych oraz gleb murszowych i torfowych specjalnie chronionych.

Lesistość gminy wyliczona na podstawie danych statystycznych wynosi 28%, co odpowiada średniej krajowej a jest znacznie zaniżone w stosunku do średniej dla byłego województwa krośnieńskiego. Lasy na terenie gminy mają charakter rozproszony, w postaci kilku kompleksów różnej wielkości.

Typowym siedliskiem tutejszych lasów jest siedlisko wyżynnego świeżego z bardzo korzystnymi warunkami rozwoju cennych gatunków drzew liściastych i iglastych /dąb, jodła, modrzew, świerk, buk, jawor /. Pomimo dostępności i nadmiernej eksploatacji lasy nie utraciły charakteru naturalnego.

Charakter lasu jako ekosystemu naturalnego jest utrwalony prawie na całym obszarze w trakcie planowych odnowień i dosadzeń, stąd też nie można obecnie wykazać obszaru o szczególnie wysokich czy też niskich walorach przyrodniczych.

Studium określa następujące kierunki działań:

- na obszarach o niskiej przydatności rolnej stosowanie planowych zalesień, w celu poprawy wskaźnika lesistości gminy;
- sukcesywna przebudowa drzewostanów z dostosowaniem składu gatunkowego do siedlisk leśnych i pełnionej przez lasy funkcji;
- wyeliminowanie zagrożeń dla lasów wynikających ze skażenia powietrza pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- zwiększenie nadzoru ze strony służb leśnych nad realizacją ustaleń planów urzędniowych, szczególnie w lasach prywatnych, w celu wyeliminowania niekorzystnych tendencji przy eksploatacji lasów;
- zapobieganie powstawania szkód ze strony czynników biotycznych / szkodliwe owady i grzyby, nadmierna ilość zwierzyny leśnej oraz rabunkowa gospodarka człowieka /, a także biotycznych / wiatry, niskie temperatury itp. /.

6. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.

Gmina Jasienica Rosielna jest gminą o dużych walorach przyrodniczo – krajobrazowych, atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym, położoną przy drogach o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, sprzyjających rozwojowi turystyki.

I właśnie rozwój turystyki oraz gospodarstw agroturystycznych będzie podstawowym motorem – celem przyjętym w strategii, rozwoju gospodarczego gminy Jasienica Rosielna.

Aby jednak stworzyć turystykę dochodową i rozwojową gałęzią gospodarki gminy z możliwością tworzenia konkurencyjnych i efektywnych miejsc pracy należy wziąć pod uwagę:

- ilość i jakość bazy turystyczno – wypoczynkowej

Baza noclegowa jest podstawowym elementem zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego stanowiącym wykładnik zdolności recepcyjnej regionu.

Turystyka rozwijać się będzie w oparciu o bazę noclegową w pensjonatach, schroniskach, domkach letniskowych, na polach namiotowych i campingowych. Muszą to być obiekty zarówno o średnich jak i wysokich standardach, wyposażone w infrastrukturę towarzyszącą –

urządzenia sportu i rekreacji. Duże szanse rozwoju na terenie gminy ma turystyka wiejska, która przyczyni się do zwiększenia własnych dochodów mieszkańców gminy. Obejmuje ona wszelkie formy turystyki odbywające się na wsi ,gdzie zainteresowanie skupia się na elementach rolnictwa oraz pobytów turystycznych w gospodarstwach wiejskich, które są związane z uczestnictwem turystów w produkcji rolnej i zwyczajami ludowymi. Ważne znaczenie w rozwoju gminy ma funkcjonujący i dalej się rozbudowujący Ośrodek Rekreacyjny w Bliznem.

- utworzenie systemu informacji poprzez:
 - promocję walorów środowiska przyrodniczego,
 - prowadzenie działalności wydawniczej – informatory ,foldery,
- promocja gminy poprzez organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych,
- działalność w stowarzyszeniu Galicyjskie Gospodarstwa Gościnne, w Związku Gmin Brzozowskich oraz kontakty z organizacjami Eko-Agroturystycznymi,
- nawiązanie współpracy z najlepszymi ośrodkami również zagranicznymi, świadczącymi usługi turystyczne,
- posiadanie całorocznej oferty turystycznej,
- działania zmierzające do budowy nowych i modernizacji oraz rozbudowy obiektów rekreacyjno – sportowych,
- rozbudowa bazy gastronomicznej oferującej turystom różne formy sprzedaży posiłków i serwującej potrawy miejscowej kuchni,
- stosowanie preferencji dla podmiotów gospodarczych inwestujących w rozwój turystyki i wypoczynku,
- pozyskanie profesjonalnej kadry do obsługi gospodarki turystycznej i szkolenie zawodowe właścicieli gospodarstw agroturystycznych,
- działania systemowe w zakresie rozwoju turystyki i wypoczynku :
 - wypracowanie form współpracy administracji rządowej i samorządowej w zakresie promocji turystycznych ofert inwestycyjnych w kraju i za granicą,
 - pozyskiwanie środków finansowych z funduszy krajowych oraz zagranicznych na realizację inwestycji turystycznych,
 - dążenie do optymalnego wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych dla potrzeb turystyczno – wypoczynkowych, poprzez:
 - zagospodarowanie turystyczne terenów chronionych,
 - oparcie turystyki na wypoczynku czynnym
np. turystyka rowerowa, piesza, trasy konne, trasy narciarskie, wypoczynek nad wodą związany z planowaną budową zbiorników retencyjnych,
 - łączenie rozwoju turystyki z kompetentnymi funkcjami ,
jak: funkcją ekologiczną , produkcją zdrowej żywności ,
 - promowanie ruchu turystycznego o atrakcjach kulturowych i historycznych ,
 - wzbogacenie infrastruktury ogólnodostępnych terenów wypoczynkowych ,
 - lokalizowanie punktów widokowych eksponujących walory krajobrazowe i kulturowe.

Gmina Jasienica Rosielna stanowi zielone zaplecze miasta Brzozowa i jest atrakcyjnym terenem wykorzystywanym dla odpoczynku głównie sobotnio – niedzielno. Ważnym elementem przyciągającym turystów będzie realizacja zagospodarowania turystycznego wokół istniejącego zbiornika wodnego w Bliznem, oraz zrealizowanie sieci zbiorników wodnych w innych miejscowościach.

Bardzo ważnym elementem w dziedzinie rozwoju turystyki będzie opracowanie przewodników po gminie oraz szerokie promowanie i propagowanie walorów gminy, głównie w celu tworzenia gospodarstw agroturystycznych, mogących przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy i wzbogacić jej mieszkańców.

Przez obszar gminy wzdłuż drogi krajowej nr 9 przebiega Regionalny Karpacki Szlak Katolicki, który obejmuje swoim zasięgiem najważniejsze zabytki architektury katolickiej, między innymi Kościoł w Bliznem. Należy również zadbać o wzbogacenie obszarów gminy i wytyczenie lokalnych tras turystycznych, które mogłyby zwrócić uwagę turystów na pewne miejsca szczególnie o charakterze kulturowym. W bezpośrednim sąsiedztwie wytyczonych tras i szlaków kulturowych możliwa jest lokalizacja urządzeń obsługujących powyższe trasy:

- przy szlakach pieszych: miejsca wypoczynku, deszczochrony, tablice informacyjne;
- przy ścieżkach spacerowych i rowerowych: miejsca wypoczynku, deszczochrony, tablice informacyjne, stojaki dla rowerów;
- przy trasach samochodowych i rowerowych: małe parkingi, zatoki postojowe, miejsca wypoczynku, tablice informacyjne, zadaszenia przeciwdeszczowe w okolicach przystanków komunikacji zbiorowej.

W studium określono obszary potencjalnego rozwoju turystyki i sportu, w których dopuszcza się budowę, przebudowę oraz uzupełnienia różnymi formami zabudowy turystycznej, usługowej, sportowej, rekreacyjnej, za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W obszarach tych nie projektuje się budownictwa mieszkaniowego.

7. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA.

7.1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.

Warunki mieszkaniowe stanowią jeden z głównych elementów kształtujących warunki życia na danym obszarze. Efekty budownictwa mieszkaniowego na przestrzeni ostatnich lat wykazują, że liczba oddawanych mieszkań maleje. Jediną możliwością uzyskania własnego mieszkania na obszarze gminy Jasienica Rosielna jest indywidualna budowa własnego domu. Problem mieszkalnictwa jest zagadnieniem polityczno – ekonomicznym na szeroką skalę i powinien być rozwiązywany poprzez pełną i zróżnicowaną ofertę mieszkaniową dla każdej rodziny. Głównym działaniem powinno być zahamowanie spadku w budownictwie mieszkaniowym i stworzenie warunków do wzrostu inwestowania w tej sferze.

Wszystkie obiekty na obszarach zainwestowania (budynki, maszty, wieże, elektrownie wiatrowe/maszt + promień śmigła/) o wysokości powyżej 100m nad poziom terenu wymagają uzgodnienia z Głównym Inspektorem Lotnictwa Cywilnego.

Działania podejmowane w tej dziedzinie to przede wszystkim :

- prawidłowa gospodarka gruntami na obszarze gminy i stworzenie „banku” działek budowlanych – przygotowanych planistycznie i geodezyjnie, co znacznie ułatwiłoby obrót ziemią;

- realizacja inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w postaci dróg oraz doprowadzenia innych mediów: energii elektrycznej, kanalizacji, wodociągów itp.

Zakłada się, że w najbliższych latach nadal dominować będzie budownictwo indywidualne jednorodzinne, oparte na korzystnym systemie kredytowania, co pozwoli osiągnąć w okresie perspektywicznym przeciętnego standardu mieszkaniowego w granicach 20,0 – 25,0 m² powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca oraz zapewnienie tzw. „wskaźnika dachu nad głową” – 300 mieszkań / 1000 mieszkańców.

Nowe tereny budowlane powinny przyjmować parametry zabudowy w zależności od jej rodzaju (co przedstawia poniższa tabela).

Rodzaj zabudowy	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	
		max.	min.
1. Małe domy mieszkalne, zabudowa wielorodzinna o niskiej intensywności	ilość mieszkań na 1 ha	50	35
2. Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca i letniskowa indywidualna: - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	15 10	10 7
3. Zabudowa jednorodzinna bliźniacza : - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	9 7	7 5
4. Zabudowa zagrodowa , pensjonatowa: - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	20 15	15 10

W studium określono obszary potencjalnego rozwoju mieszkalnictwa , w których dopuszcza się budowę , przebudowę oraz uzupełnienia różnymi formami zabudowy mieszkaniowej , usługowej , a także lokalizację usług agroturystycznych, za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W studium uwzględnia się istniejącą substancję mieszkaniową w postaci budownictwa rozproszonego z możliwością remontów i wymiany budynków.

Obszary te (w większości istniejąca zabudowa) sporadycznie znajdują się w terenach niekorzystnych pod zabudowę z różnych względów. Należy w jak największym stopniu eliminować te niekorzystne warunki, a mianowicie:

- w przypadku terenów zalewowych budynki powinny być zlokalizowane na gruntach najwyżej położonych, bądź sztucznie podniesionych i spełniać odpowiednie warunki konstrukcyjno - inżynierskie (np. bez podpiwniczenia);
- w przypadku lokalizacji w strefie sanitarnej od cmentarza (w odległości pomiędzy 50m, a 150m od granic cmentarza) możliwa jest zabudowa pod warunkiem poboru wody spoza strefy 150m od cmentarza;

- *w terenie objętym obszarem górniczym ropy i gazu należy zachować odpowiednie strefy od odwiertów czynnych i nieczynnych oraz lokalizację uzgadniać z odpowiednimi służbami Urzędu Górniczego;*
- *w obszarach występowania osuwisk lub terenów zagrożonych osuwiskami lokalizację budynków i wszelkie prace ziemne należy poprzedzić ekspertyzą geologiczną danego terenu;*
- *w obszarach zdrenowanych zabudowę kształtować z uwzględnieniem konieczności zachowania walorów użytkowych systemu drenażowego.*

Dla budownictwa mieszkaniowego na obszarze gminy Jasienica Rosielna proponuje się stosowanie rozwiązań projektowych budynków o formach opartych na tradycjach regionalnych, o naturalnych materiałach wykończeniowych elewacji, o wysokościach nie przekraczających 2 kondygnacji.

W studium określono, że obszary „wynikające z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej”, znajdą swoje miejsce w rezerwach terenowych miejscowości gminnej Jasienica Rosielna.

Do studium wprowadza się granice obszarów przestrzeni publicznej wyznaczone we wszystkich miejscowościach gminy: Wola Jasienicka, Jasienica Rosielna Blizne, Orzechówka i oznaczone symbolami: 1OPP, 2OPP, 3OPP i 4OPP.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych obszarów przestrzeni publicznej – nie zmienia się przeznaczenia terenów wyznaczonych w studium. Obszary przestrzeni publicznej zostały wyznaczone zgodnie z przyjętymi Planami Odnowy Miejscowości celem umożliwienia finansowania przez Unię Europejską poszczególnych inwestycji, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jako działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Obszary te zgodnie z art.9 ust.2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz.717 z późn.zm.) powinny być określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obszary przestrzeni publicznej, zgodnie z w/w ustawą, są terenami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjającymi nawiązywaniu kontaktów społecznych. Wychodząc naprzeciw temu wyzwaniu Rada Gminy w Jasienicy Rosielnej wyznaczyła te obszary obejmując nimi nie tylko zabudowę centralnych części poszczególnych wsi, ale również duże obszary przestrzeni zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, gdzie konieczne będzie inwestowanie w infrastrukturę techniczną, społeczną i inną, celem poprawy jakości życia jak największej liczby mieszkańców gminy.

Planowane kierunki rozwoju dla poszczególnych miejscowości dotyczą następujących dziedzin życia:

Wola Jasienicka - 1OPP – przedsięwzięcia: w obszarze infrastruktury drogowej i około drogowej, w obszarze oświaty, w obszarze infrastruktury komunalnej, w obszarze dziedzictwa kulturowego, w obszarze sportu i rekreacji.

Jasienica Rosielna – 2OPP – przedsięwzięcia: w zakresie sportu, kultury i rekreacji, w zakresie oświaty, w zakresie infrastruktury komunalnej i obiektów komunalnych, w zakresie ochrony zdrowia, w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i religijnego wsi, w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców, w zakresie infrastruktury drogowej i około drogowej;

Blizne - 3OPP – przedsięwzięcia: w zakresie infrastruktury społecznej, w zakresie infrastruktury technicznej, w zakresie infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej, w zakresie infrastruktury gospodarczej;

Orzechówka – 4OPP – przedsięwzięcia: w obszarze infrastruktury drogowej i około drogowej, w obszarze oświaty, w obszarze infrastruktury komunalnej, w obszarze dziedzictwa kulturowego, w obszarze sportu i rekreacji;

Wszystkie planowane przedsięwzięcia wymienione szczegółowo w Planach Odnowy Wsi zostały przyjęte Uchwałami (Nr: XIV/125/2008, XIV/126/2008, XIV/127/2008, XIV/128/2008 z dnia 30 kwietnia 2008r.) Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej i dotyczą horyzontu czasowego 2008-2015.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów są przyjęte w dotychczas obowiązującym studium w rozdziałach: „7.1.Kierunki rozwoju mieszkalnictwa”, „7.2.Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej” oraz „7.3.Kierunki rozwoju działalności usługowej” i nie ulegają zmianie.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego nie ulegają zmianie i są ustalone w rozdziale „3. Kierunki ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego”.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej nie ulegają zmianie i są ustalone w rozdziale „4. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury i krajobrazu”.

5.Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

Generalne kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej nie ulegają zmianie i są zawarte w rozdziale: „8. Kierunki rozwoju komunikacji” i „9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej”. Dla poszczególnych miejscowości planowane kierunki rozwoju dotyczą przedsięwzięć szczegółowych i są zawarte w Planach Odnowy Wsi.

6.Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Na wyznaczonych obszarach przestrzeni publicznej występują niewielkie tereny rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Ustalenia dla tych terenów w studium nie ulegają zmianie i są zawarte w rozdziale: „5. Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa”.

7.2.Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej

Na obszarze gminy istnieją tereny, na których istnieje możliwość prowadzenia działalności przemysłowej, gospodarczej, przetwórstwa rolnego. Polityka prowadzona na tych terenach powinna zmierzać do:

- przeprowadzenia restrukturyzacji własnościowej, wielkościowej i branżowej zakładów;
- wprowadzenia nowych technologii o niższej energochłonności, oszczędzających wodę i o niskim oddziaływaniu na środowisko;
- wykorzystania w maksymalnym stopniu istniejących zasobów kubaturowych, materialnych oraz surowcowych dla nowych funkcji i branż;
- promocję terenów pod lokalizację dla małych zakładów wytwórczych i przetwórczych, głównie rolnictwa łatwiej dostosowujących się do koniunktury rynkowej;

- zorganizowania sprawnej obsługi transportowej zaplecza technicznego i obsługi prawno – finansowej.

W chwili obecnej działające na terenie gminy podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON (95% to sektor prywatny) stanowią poważny czynnik rozwoju lokalnego. Najliczniejsze to: budownictwo (30%), handel i naprawy (29%) oraz działalność produkcyjna (25%). Są to jednak podmioty w większości jednoosobowe, albo tzw. rodzinne, czyli nie dające większej ilości stałych miejsc pracy.

Aby kontynuować podjęte zamierzenia i dążyć do dalszego rozwoju gospodarczego gminy należy podejmować następujące działania:

- pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych dla osób prowadzących lub chcących podejmować działalność w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
- preferowanie nowych podmiotów gospodarczych oraz istniejących wydatnie zwiększających zatrudnienie,
- mobilizowanie środowisk lokalnych do podejmowania inicjatyw gospodarczych,
- współpraca z istniejącymi ośrodkami wspierania przedsiębiorczości, wspieranie inicjatyw służących rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości.

W studium określono obszary potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, z uwzględnieniem istniejących obszarów produkcyjnych, z dopuszczeniem budowy, modernizacji i uzupełnień, za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na tych terenach mogą być zlokalizowane różnego typu obiekty działalności gospodarczej i przemysłowej (jako funkcja główna), mieszczące się ze swoimi strefami uciążliwości w granicach własnych działek. Na działkach zabudowy przemysłowej i produkcyjnej nie dopuszcza się funkcji mieszkalnej. Dopuszcza się natomiast funkcje uzupełniające w postaci usług różnego typu. Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek poszczególnych usług i produkcji oraz wprowadzenia elementów zieleni. W budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej należy planować budownictwo ochronne.

Do studium wprowadza się obszary oznaczone symbolami: 5PW i 6PW – pre-dysponowane do lokalizacji elektrowni wiatrowych:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych obszarów 5PW i 6PW – zmienia się przeznaczenie terenów z rolnego (dotyczy wyznaczonych najkorzystniejszych miejsc) pod lokalizację obiektów produkcyjnych energii elektrycznej – elektrowni wiatrowych.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się: racjonalne wykorzystanie obszaru dla lokalizacji turbin wiatrowych, wynikające z odpowiednich norm technicznych, z zachowaniem bezpiecznych odległości od istniejącej i potencjalnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

- * Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie turbin wiatrowych w krajobraz.
- * Wzbogacanie walorów widokowych poprzez: wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, obsadzanie miedz na słonecznych stokach krzewami kserotermicznymi, wzbogacanie strefy ekotonowej pomiędzy lasem, a terenami rolnymi.

* Unikanie lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach osuwiskowych i zagrożonych osuwiskami.

4.Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach 5PW i 6PW nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajduje się wiele bardzo ciekawych śladów osadnictwa prehistorycznego. W układzie przestrzennym niektóre najcenniejsze stanowiska archeologiczne mieszczą się w wyznaczonych obszarach 5PW i 6PW. W studium obszary te objęto ochroną archeologiczną. Wszelkie zmiany sposobu użytkowania terenów, na których znajdują się stanowiska archeologiczne winny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, wszelkie prace ziemne i budowlane na obszarze stanowisk mogą być prowadzone wyłącznie po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

5.Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- konieczność przebudowy istniejących ciągów komunikacyjnych (dróg wewnętrznych) dla zapewnienia odpowiedniego dojazdu do terenów lokalizacji turbin wiatrowych.

* Celem zapewnienia odbioru energii elektrycznej konieczna będzie rozbudowa sieci średniego i niskiego napięcia, tj. linii elektroenergetycznych napowietrznych i kablowych oraz stacji transformatorowych. Planowane elektrownie wiatrowe oraz obiekty towarzyszące lokalizować tak, aby nie zachodziła potrzeba przebudowy istniejących linii 110 kV.

6.Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze predysponowanym do lokalizacji elektrowni wiatrowych podstawowym zadaniem dla rolnictwa będzie utrzymanie produkcji rolnej i wprowadzenie całkowitego zakazu zabudowy poza terenami wydzielonymi pod elektrownie wiatrowe.

* Należy zapobiegać nadmiernej erozji gleb.

* Należy wyłączyć z produkcji rolnej tereny przeznaczone pod drogi dojazdowe do terenów inwestycji.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarach o niskiej przydatności rolnej należy tereny zalesiać zgodnie z ustaleniami studium uwzględniając projektowane lokalizacje elektrowni wiatrowych.

7.3.Kierunki rozwoju działalności usługowej

Określenie potrzeb dla działalności usługowej nastąpiło w oparciu o wymienione założenia:

- analizę potrzeb przeprowadzono w odniesieniu do całej gminy;
- przyjęto założenie adaptacji istniejących placówek usługowych z ich dotychczasowymi funkcjami i z możliwością modernizacji, rozbudowy i zmniejszenia ilości użytkowników do poziomu zakładanych standardów;
- przewidziano rezerwy terenowe dla nowych obiektów usługowych różnego typu.

W studium określono obszary potencjalnego rozwoju usług i zgrupowanej zabudowy usługowej z dopuszczeniem modernizacji i uzupełnień oraz lokalizacji usług, za wyjątkiem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właścicieli i funkcji magazynowych i transportowych.

Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek poszczególnych usług oraz wprowadzenia elementów zieleni.

Oświata i wychowanie

Od września 1999 została wdrożona reforma oświaty. Jednostki oświatowe zostały podporządkowane jednostkom samorządowym tj. gminom i na nich spoczywa obowiązek prowadzenia szkół podstawowych i gimnazjalnych, tak więc organ gminy będzie decydował o praktycznym obrazie szkół.

Dzieci i młodzież gminy Jasienica Rosielna na terenie swojej gminy korzysta z nauczania w szkołach podstawowych (SP Jasienica Rosielna, SP Blizne, SP Orzechówka, SP Wola Jasieniicka) i w gimnazjum w Jasienicy Rosielnej, Bliznem i Orzechówce. Wskaźniki ilościowe zaprezentowane w diagnozie przedstawiają gminę Jasienica Rosielna na tle gmin wiejskich woj. podkarpackiego, powiatu brzozowskiego i kraju niekorzystnie. Jest to wynikiem stosunkowo wysokiego wskaźnika gęstości zaludnienia (128 osób/km^2), przy średniej wojewódzkiej 118 osób/km^2 .

Przy prognozowanej zmniejszającej się liczbie urodzeń, baza materialna zarówno na potrzeby szkół podstawowych i gimnazjum staje się wystarczająca.

Liczba uczniów w gimnazjum w całym cyklu edukacyjnym określona przez MEN, a stanowiąca normę do stworzenia gimnazjum wynosi 150 uczniów. W początkowym okresie funkcjonowania norma ta będzie zachowana, dalsze lata będą jednak charakteryzować się mniejszą liczbą uczniów, co wynika z prognozy ludności.

W celu podniesienia poziomu i zakresu kształcenia należy podejmować następujące działania:

- podnoszenie standardu obiektów oświatowych,
- wymiana sprzętu szkolnego i doposażanie szkół w pomoce dydaktyczne,
- pomoc rodzinom biednym w zakupie podręczników i innych pomocy szkolnych,
- pozyskiwanie środków na rozwój i organizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci,
- promowanie i wspomaganie młodzieży uzdolnionej ,
- zabezpieczenie dobrych warunków materialno - bytowych dla kadry oświatowej,
- stwarzanie warunków do podnoszenia kwalifikacji nauczycieli.

Ochrona zdrowia

Rozmiar działalności służby zdrowia jest ściśle uzależniony od stanu zdrowia mieszkańców gminy. Ocena sytuacji zdrowotnej wskazuje na narastające zjawisko zachorowalności , chorobowości i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych. Mimo wydłużenia lat życia w dalszym ciągu mężczyźni żyją krócej niż kobiety. Przeciętny okres życia Polaka wynosi 68 lat, a Polki 76 lat.

Niezależnie więc od zadań opieki medycznej nad całą populacją szczególnej uwagi wymagać będą takie problemy jak: opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą , nadumieralność mężczyzn oraz niepełnosprawność i inwalidztwo.

Podstawową opiekę medyczną na terenie gminy świadczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, w skład którego wchodzi : Ośrodek Zdrowia w Jasienicy Rosielnej, Bliznem i Punkt Lekarski w Orzechówce. Na terenie wsi Blizne działa Dom Pomocy Społecznej – prowadzona jest jego rozbudowa z przeznaczeniem na Środowiskowy Dom Samopomocy.

Opiekę specjalistyczną i szpitalną mieszkańcom gminy zapewnia Szpital Specjalistyczny w Brzozowie oraz inne ośrodki leczenia zamkniętego, z którymi Podkarpacka Kasa Chorych zawarła kontrakty.

Pomoc doraźną w zakresie wyjazdów do zachorowań ,wypadków i usług ambulatoryjnych udziela Pogotowie Ratunkowe w Brzozowie.

Również i w wypadku ochrony zdrowia, przedstawione w diagnozie wskaźniki ilościowe w większości są poniżej poziomów zakładanych standardów. Jednak dobra dostępność do opieki medycznej, baza lokalowa w pełni zabezpieczająca działalność służby zdrowia stwarza dogodne warunki do korzystania z usług medycznych. Wg zaleceń, wynikających raczej z sytuacji ekonomicznej, a nie dbania o zdrowie mieszkańców, Podkarpackiej Kasy Chorych jeden lekarz pierwszego kontaktu (rodzinny) powinien świadczyć swoje usługi medyczne 2500 pacjentom, a jeden lekarz stomatolog 3000 pacjentom.

Niezależnie od podawanych wskaźników zasadniczym zadaniem w ochronie zdrowia pozostaje profilaktyka i poprawa opieki zdrowotnej ludności.

Działalność profilaktyczna jest najbardziej racjonalną czynnością i w sposób niezaprzeczalny niesie więcej korzyści dla podnoszenia potencjału zdrowotnego populacji aniżeli ratowanie ujemnych, negatywnych dla zdrowia stanów już dokonanych.

Elementy zapobiegawcze w działalności służby zdrowia mają duże znaczenie, bowiem skutki schorzeń w wieku rozwojowym poza wpływem na wiek dojrzały odbijają się ujemnie na potomstwie w okresie rozrodu. Należy zaznaczyć, że ogólnemu kierunkowi poprawy zdrowia towarzyszy zjawisko zwiększenia się populacji jednostek o słabszym potencjale zdrowotnym. Jest to niezamierzony efekt postępu medycyny związany z przeżywalnością osobników, którzy dawniej w większości ginęli.

Niezwykle ważnym zadaniem będzie zapewnienie adekwatnej do potrzeb opieki lekarskiej dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. W tym celu jednostki służby zdrowia kierując się wynikami bilansów zdrowia dzieci i młodzieży przywiązywać powinny większą uwagę do niepokojących wzrostowych tendencji i zaburzeń w osobowości i zjawisk nerwicowych u młodzieży, a także potrzeb stomatologicznych.

Ludność w wieku produkcyjnym i obserwowany w tej grupie wieku wzrost nadumieralności mężczyzn w wieku około 45 lat stawia przed służbami podstawowymi, ale przede wszystkim specjalistycznymi zwiększone zadania w zakresie opieki kardiologicznej i onkologicznej. Niepokojącym jest narastanie inwalidztwa. Spodziewana wyższa dynamika inwalidztwa i niepełnosprawności może stanowić poważny problem społeczny i ekonomiczny. Obok zapewnienia tej grupie odpowiedniej opieki lekarskiej ważnym obszarem działania powinno stać się wychowanie i szerzenie kultury i oświaty zdrowotnej w celu zrozumienia przez społeczeństwa realnych zagrożeń jego stanu zdrowia i życia.

Zamierzony cel można uzyskać poprzez:

- propagowanie zdrowego, beзнаłogowego stylu życia,
- prowadzenie gimnastyki korekcyjnej w szkołach,
- rozwijanie sieci ścieżek rowerowych i ścieżek zdrowia,
- wspieranie przedsięwzięć związanych z aktywnością ruchową,
- zapewnienie (w miarę możliwości) powszechności dostępu do świadczeń medycznych,
- zwiększenie wydajności systemu opieki zdrowotnej i poprawę jakości usług poprzez doposażanie w sprzęt i aparaturę medyczną,
- realizację priorytetowych programów zdrowotnych w zakresie zwalczania chorób krążenia i nowotworów,
- działania zmierzające do dostosowania organizacji pracy służb medycznych do potrzeb społeczeństwa, a nie norm i wskaźników,

Pomoc społeczna

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej ciągle wzrasta. Pomimo dużej skali udzielanych świadczeń pomocy społecznej zwłaszcza w zakresie zasiłków czy też pomocy w formie usług, poziom zaspokojenia potrzeb w tym zakresie znacznie odbiega od oczekiwań. Ubogi w gminie i w powiecie rynek pracy, duże bezrobocie, niskie dochody mieszkańców powodują, że na terenie gminy z pomocy społecznej korzystają rodziny, które mają dzieci w szkołach średnich i opłacają internaty oraz dojazdy do szkół, renciści i emeryci, osoby samotne, których zasoby pieniężne nie wystarczają nawet na zaspokojenie podstawowych potrzeb

Przy ograniczonych możliwościach finansowych budżetu, a wobec ciągłego wzrostu potrzeb w tym zakresie zadania pomocy społecznej będą się koncentrować na usprawnieniu systemu kierowania, a mianowicie:

- usprawnienia metod docierania i kwalifikowania do objęcia pomocą społeczną osób i rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej
- dopracowanie modelu terenowego ośrodka pomocy społecznej, w którym praca socjalna i współpraca z instytucjami i organizacjami byłaby funkcją pierwszoplanową.

Zasadnicze cele powyższych działalności to:

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego i zapobiegania patologii wśród najuboższej części społeczeństwa gminy,
- zwiększenie efektywności inwestowania w pomoc społeczną środków budżetowych.

Kultura

Instytucje kultury funkcjonując dotąd w oparciu o dochody z budżetu państwa lub prowadząc w większości darmową /lub symboliczną opłatę / działalność o charakterze prezentacyjnym, zostały zmuszone do podjęcia prób znalezienia nowych sposobów i form zaistnienia na rynku kultury. Kultura stała się towarem, a powstający rynek powoduje faktyczną konkurencję wraz z wszelkimi jej formami; upadkiem jednych i powstawaniem nowych instytucji oraz sposobów oddziaływania kulturalnego.

Na terenie gminy możliwość korzystania z ofert kulturowych jest stosunkowo duża jak na możliwości gminy wiejskiej. Jedną z najpowszechniejszych i podstawowych form uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo, a wśród dzieci i młodzieży zetknięcie z kulturą już w większym tego słowa znaczeniu następuje poprzez szkołę. Skromność środków finansowych jakimi dysponuje samorząd oraz trudności w uzyskaniu środków od sponsorów ogranicza działalność kulturalną na terenie gminy.

Istotne znaczenie dla kształtowania się procesów kulturotwórczych ma również wielowiekowa spuścizna związana z tradycją chrześcijańską.

Należy mimo napotykanego wielu trudności szczególnie ekonomicznych upowszechniać na terenie gminy działalność kulturalną poprzez:

- współdziałanie rodziny, szkoły, kościoła, placówek kulturalnych i władz gminy w kształtowaniu postaw moralnych,
- działania na rzecz zwiększania dostępu do istniejących obiektów rekreacyjno - sportowych,
- tworzenie aktywnych grup zgodnie z ich zainteresowaniami,
- promowanie i wspieranie działalności artystycznej i ludowej,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do podtrzymania kultury ludowej a przede wszystkim angażować osoby wykwalifikowane do prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej w szkołach, w ośrodku, które by sprostały potrzebom ludności.

8. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

8.1. Kierunki i zasady funkcjonowania systemu komunikacyjnego – powiązania komunikacyjne.

Zewnętrzne

Gmina Jasienica Rosielna położona jest w zachodniej części powiatu brzozowskiego. Miejscowość Jasienica Rosielna jest siedzibą władz gminnych.

Pełni wielorakie funkcje, w tym administracyjne, usługowe, oświatowe, rolnicze.

Głównymi zewnętrznymi powiązaniem komunikacyjnymi gminy Jasienica Rosielna są kierunki :

a / drogowe :

- Jasienica Rosielna– Domaradz– Rzeszów.
- Jasienica Rosielna – Barwinek / przejście graniczne drogowe - granica państwa – Słowacja /.
- Jasienica Rosielna - Sanok

Powiązanie poprzez sieć dróg powiatowych.

- Jasienica Rosielna - gmina Brzozów
- Jasienica Rosielna - gmina Domaradz
- Jasienica Rosielna - gmina Korczyna

b / kolejowe :

- Na terenie gminy brak jest linii kolejowej. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Targowiskach / gmina Miejsce Piastowe/ lub w Krośnie.
Linia ta umożliwia bezpośrednie połączenia kolejowe w układzie ponad regionalnym z miastami: Warszawa, Kraków, Łódź Kaliska, Katowice, Kielce.

Wewnętrzne

Generalnie powiązania wewnętrzne opierać będą się na sieci dróg powiatowych.

Elementem uzupełniającym sieć dróg powiatowych stanowią drogi gminne.

Do najważniejszych połączeń należy zaliczyć drogi powiatowe łączące przyległe gminy a to:

- Brzezianka - Orzechówka - Stara Wieś
- Wola Jasienicka – Budy Komborskie
- Jasienica Rosielna - Brzozów
- Blizne - Golcowa
- Jasienica Rosielna - Czarnorzeki - Krosno

Podstawowy układ sieci komunikacyjnej gminy Jasienica Rosielna stanowią następujące drogi:

- w systemie transportowym krajowym

- droga krajowa międzyregionalna nr 9 relacji: Radom – Rzeszów – Barwinek – przejście graniczne drogowe / Słowacja /

- w systemie transportowym wojewódzkim.

- droga wojewódzka nr 886 relacji: Domaradz – Sanok.

- w systemie transportowym lokalnym.

drogi powiatowe klasy **Z** na kierunkach:

- Wola Jasienicka-Budy - Komborskie nr 19302
- Jasienica Rosielna - Blizne nr 19303
- Jasienica Rosielna - Orzechówka nr 19304
- Brzezianka – Orzechówka – Stara Wieś nr 19305
- Orzechówka - Zagórze nr 19306
- Jasienica Rosielna - Brzozów nr 19307
- Blizne – Blizne Rola nr 19308
- Blizne p.wieś nr 19309
- Blizne – Golcowa nr 19333
- Krosno – Czarnorzeki – Jasienica Rosielna nr 19184
- Jasienica Rosielna – Podlas nr 19395

Łączna długość dróg krajowych wynosi 5,436 km, wojewódzkich 5,977 km, powiatowych 30,597 km. Stan dróg krajowych i wojewódzkich jest zadawalający. Natomiast drogi powiatowe są w dużym stopniu ulepszone, jednak ich wartość techniczną i eksploatacyjną należy uznać za nie spełniającą aktualnych wymogów transportu i komunikacji / wymagają modernizacji np.: odnowy nawierzchni, odwodnienia, remontów przepustów ,mostów itp./.

WYKAZ DRÓG KRAJOWYCH, POWIATOWYCH I GMINNYCH NA TERENIE GMINY JASIENICA ROSIELNA

wg. stanu na 1.01.2001 r

Tabela nr 1

Lp.	Nr. drogi	Nazwa drogi klasa	Długość drogi w km	Rodzaj nawierzchni	
				Ulepsz. (twarde)	Nieulep- szone
GMINA					
Droga krajowa – klasa G					
1.	9	Radom – Rzeszów – Domaradz – Miejsce Piastowe – Barwinek – granica państwa	5,436	5,436	-
Droga wojewódzka – klasa G					
2.	886	Domaradz-Sanok	5,977	5,977	-
Drogi powiatowe – klasa Z					
3.	19184	Krosno-Czarnorzeki-Jasienica Rosielna	5,300	5,300	-
4.	19302	Wola Jasienicka-Budy Komborskie	0,650	0,169	0,481
5.	19303	Jasienica Rosielna - Blizne	3,541	3,541	-
6.	19304	Brzezianka – Orzechówka – Stara Wieś	2,565	2,565	-
7.	19305	Brzezianka-Orzechówka-Stara Wieś	5,100	5,100	-
8.	19306	Orzechówka-Zagórze	1,483	1,483	-
9.	19307	Jasienica Rosielna-Brzozów	4,461	4,461	-
10.	19308	Blizne-Blizne Rola	0,471	0,471	-
11.	19309	Blizne p.wieś	1,038	1,038	-
12.	19333	Blizne-Golcowa	4,264	4,264	-
13.	19395	Jasienica Rosielna-Podlas	1,724	1,724	-
Razem:			30,597	30,116	0,481

Drogi gminne

Tabela nr 2

L.p.	Nazwa drogi	Numer drogi	Długość drogi w m.			
			W tym dróg o nawierzchni			
			Ogółem km	twardej	gruntowej	
ulepszonej	nieulepszonej					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	JasienicaRosielna-Nowa Wieś	1916004	1.550	1.550	-	-
2.	Nowa Wieś-Dwór	1916005	0.660	0.150	0.300	0.210
3.	Jasienica Rosielna-Czarna	1916006	1.090	0.390	0.390	0.320
4.	Błędna-Góra	1916007	0.800	0.300	0.500	-
5.	Jasienica Rosielna-Podlesie	1916008	2.250	0.150	0.850	1.250
6.	Jasienica Rosielna-Zastawie	1916009	0.700	0.250	0.340	0.110
7.	Jasienica Rosielna-Szeroka Droga	1916010	1.270	0.130	0.590	0.550
8.	Jasienica Rosielna-Górka nad Szkołą	1916011	0.420	0.110	-	0.310
9.	Jasienica Rosielna-Olejarska	1916012	0.850	-	0.100	0.750
10.	Jasienica Rosielna-Niebylec	1916013	0.990	0.540	-	0.450
11.	Jasienica Rosielna-Błędna-Wola Jasienicka	1916014	1.450	1.450	-	-
12.	Jasienica Rosielna-Potoki	1916015	0.980	-	0.650	0.330
13.	Blizne-Jasionka- Jasienica Rosielna	1916016	1.610	0.540	1.070	-
14.	Blizne-Kozia Góra	1916017	2.550	0.990	0.150	1.500
15.	Blizne-k.Serwińskiego	1916018	0.620	-	0.150	0.470
16.	Blizne-Czubówka	1916019	0.500	-	-	0.500
17.	Blizne-Kaczmarowska	1916020	1.410	1.410	-	-
18.	Blizne-Drożdzałówka	1916021	1.150	-	0.130	1.020
19.	Orzechówka-Miasteczko	1916022	2.000	0.900	-	1.100
20.	Orzechówka-Góra I	1916023	2.330	1.650	-	0.680
21.	Orzechówka-Łąki	1916024	1.640	0.440	1.200	-
22.	Orzechówka-Wólka	1916025	1.250	0.540	0.710	-
23.	Wola Jasienicka-Lenartówka	1916026	0.550	-	0.550	-
24.	Wola Jasienicka-Na Kasprzyka	1916027	0.410	-	0.410	-
25.	JasienicaRosielna-Domaradz	1916028	1.670	1.670	-	-
26.	Podlesie-Orzechówka	1916029	2.750	1.650	1.100	-
27.	Wola Jasienicka-Poprawa	1916030	1.840	0.790	0.620	0.430
28.	Blizne-Góra Św.Michała	1916031	1.750	0.840	0.910	-
29.	Blizne-Stawy	1916032	2.600	0.600	1.200	0.800
30.	Blizne-Orzechówka Dół	1916033	2.670	1.150	1.520	-
31.	RAZEM:		42.31	18.100	13.430	10.780

Wykaz obiektów mostowych na drogach gminnych w gminie Jasienica Rosielna

Tabela nr 3

Lp.	Numer i nazwa drogi, kilometraż	Miejscowość - Nazwa przeszkody	Nośność /T/	Powierzchnia / m ² /
1.	1916006 Jasienica - Czarna Górka	Jasienica Rosielna Potok Rosielna	10	39,50
2.	1916009 Jasienica - Zastawie 0+030	Jasienica Rosielna Potok Rosielna	15	47,5
3.	0+650	Jasienica Rosielna Potok Rosielna	10	47,5
4.	1916014 Jasienica - Błędna-Wola Jas.	Wola Jasienicka Potok Rosielna	10	43,2
5.	1916015 Jasienica – Potoki	Jasienica Rosielna Potok Rosielna	10	51,70
6.	19160 Blizne - Jasionka – Jasienica	Blizne Rzeka Stobnica	12	96,39
7.	1916026 Wola Jasienicka – Lenartówka	Wola Jasienicka Potok Rosielna	10	15,75
8.	1916033 Blizne - Orzechówka Dół	Orzechówka Potok Orzechowski	30	40,92
9.	1916033 Blizne - Orzechówka Dół	Orzechówka Potok Orzechowski	30	22,50
10.	Razem:			404,96

W kompetencji Samorządu Gminy Jasienica Rosielna znajduje się:

- 30 dróg gminnych o łącznej długości **42,31 km**
- 9 obiektów mostowych o łącznej powierzchni **404,96 m²**.

Zestawienie dróg publicznych na terenie gminy Jasienica Rosielna.

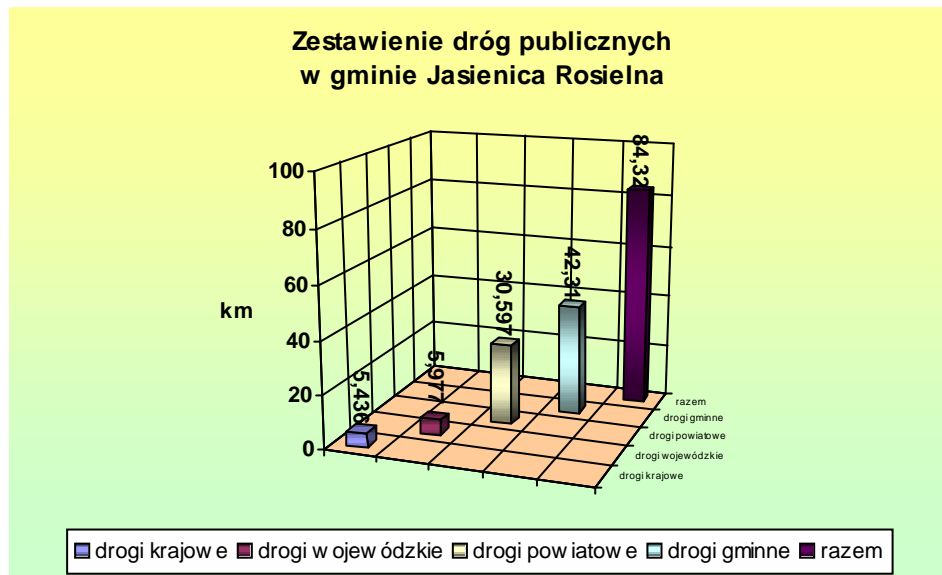
Tabela nr 4

L.p.	Wyszczególnienie	Długość dróg w km	%
1.	Drogi krajowe	5,436	6,44
2.	Drogi wojewódzkie	5,977	7,09
3.	Drogi powiatowe	30,597	36,29
4.	Drogi gminne	42,310	50,18
5.	Razem:	84,320	100,00

Tabela nr 5

L.p.	Wyszczególnienie	Województwo	Powiat	Gmina
		Drogi na 100 km ² powierzchni ogólnej		
1.	Drogi powiatowe	38,2	45,4	53,2
2.	Drogi gminne	50,4	38,9	75,4

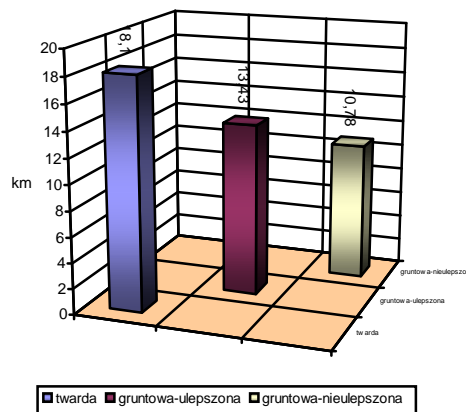
Dane zawarte w tabeli nr 5 wskazują jednoznacznie, że gmina Jasienica Rosielna jest dobrze wyposażona w sieć dróg publicznych. Ich gęstość na 100 km² powierzchni ogólnej jest znacznie wyższa niż w województwie i powiecie.

Zestawienie dróg gminnych w/g rodzaju nawierzchni

Tabela nr 6

L.p.	Rodzaj nawierzchni drogi	Długość drogi w km	%
1.	twarda	18,100	42,78
2.	gruntowa-ulepszona	13,430	31,74
3.	gruntowa-nieulepszona	10,780	25,48
4.	Razem:	42,310km	100,00

Analiza przedstawionych danych wskazuje, że droga krajowa nr 9 i wojewódzka nr 886 stanowią główny szkielet komunikacyjny gminy. Drogi te w pierwszej kolejności winne mieć zapewniony najwyższy parytet w środkach finansowych na zapewnienie pełnego utrzymania standardu technicznego. Odnosi się to również do utrzymania zimowego. Pozostały układ dróg powiatowych pełni rolę dróg zbiorczych doprowadzających ruch do głównego układu komunikacyjnego gminy.

Są to drogi o podstawowym znaczeniu w układzie transportowym gminy, gdyż stanowią one osie komunikacyjne poszczególnych miejscowości / sołectw /. Drogi powiatowe stanowią 36,29% ogółu dróg publicznych . Dlatego uwaga gminy winna skupić się na dobrej współpracy z Powiatowym Zarządem Dróg w celu dalszej poprawy ich stanu i standardu technicznego. Elementem uzupełniającym układ transportowy gminy są drogi gminne.

Jest ich w gminie 42,31 km co jest wielkością znaczną / stanowią 50% ogółu dróg publicznych w gminie /. Stan i standard techniczny należy uznać za nie zadawalający. W przeważającej części są drogi gruntowe o nawierzchni ulepszonej około 32% i nieulepszonej około 25,5%. Tak znaczna ilość dróg gminnych o nawierzchni gruntowej jest wielkim zadaniem, którego realizacja wiąże się z zapewnieniem określonych środków finansowych w budżecie gminy.

Na dzień dzisiejszy gmina nie dysponuje wystarczającymi funduszami na drogi oraz nie ma sprzętu niezbędnego do prowadzenia robót drogowych. Stąd dalszy rozwój sieci dróg gminnych powinien iść w kierunku utrzymania dotychczasowego stanu jak i poprawy parametrów technicznych dróg. Dalsze powiększanie sieci dróg gminnych tylko rozproszy planowane środki finansowe przeznaczane na ten cel, które są i tak pod dużym naciskiem licznych wniosków i postulatów społecznych.

W odniesieniu do dróg powiatowych można stwierdzić, że są w wysokim stopniu zdegradowane. Występują jeszcze odcinki dróg powiatowych o nawierzchni nieutwardzonej.

Reasumując istotnymi problemami w zakresie drogownictwa gminy są:

- **wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej.**
- **ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych,**
- **istniejący ruch samochodowy,**
- **ruch pieszy wzdłuż dróg,**
- **budowa chodników wzdłuż dróg,**
- **budowa oświetlenia wzdłuż dróg i na skrzyżowaniach,**
- **utrzymanie dróg w okresie zimowym.**

Stan projektowany

Przez teren gminy po stronie zachodniej przebiega droga krajowa nr 9, międzynarodowa nr E-371 o funkcji międzyregionalnej. Projektowana jest w systemie sieci komunikacyjnej kraju jako droga ekspresowa nr S-19. W chwili obecnej Transprojekt Gdański wykonał koncepcję programową przebiegu drogi ekspresowej Nr S-19 na odcinku Domaradz – Iskrzynia. Drogi zaprojektowano jako jednojezdniową . W km 244+600 – 244+7000 w miejscowości Jasienica Rosielna zaprojektowano podłączenie drogi ekspresowej poprzez estakadę z drogą powiatową nr 19303. Ponadto wzdłuż drogi ekspresowej zaprojektowano drogi zbiorcze umożliwiające dojazd do istniejącej zabudowy kubaturowej jak i dróg istniejących.

Średnia szerokość w liniach rozgraniczających drogi ekspresowej waha się w granicach od 40 m. do 90 m. W obrębie projektowanej estakady / podłączenie drogi powiatowej nr 19303 z drogą ekspresową / wystąpią wyburzenia zabudowań mieszkalnych i gospodarczych w ilości - 9.

Dokładną szerokość w liniach rozgraniczających drogi jak i planowaną linię zabudowy określono w koncepcji - plan sytuacyjny drogi w skali 1: 1000.

Na pozostałej sieci dróg tj: wojewódzkich, powiatowych i gminnych nie projektuje się zmian.

Komunikacja zbiorowa.

Teren gminy obsługuje jeden przewoźnik a to.:

- Państwowa Komunikacja Samochodowa

Komunikacja samochodowa PKS obejmuje 70% długości sieci dróg powiatowych oraz drogę krajową i wojewódzką.

Przystanki PKS w gminie Jasienica Rosielna:

- w Jasienicy Rosielnej - 7 przystanków w tym 6 zadaszonych
 - w Bliznem - 13 przystanków w tym 10 zadaszonych
 - w Orzechówce - 4 przystanki w tym 3 zadaszone
 - w Woli Jasienickiej - 4 przystanki w tym 4 zadaszone
- Razem: 28 przystanków w tym 23 zadaszone

Stacje benzynowe.

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajduje się jedna stacja paliw w miejscowości: Jasienica Rosielna. Przewiduje się lokalizację stacji paliw na obszarze MOP-u, przy projektowanej drodze ekspresowej S-19 w kilometrze 247+200.

Średnio dobowy ruch drogowy na drogach krajowych.

Główną trasą komunikacyjną przechodzącą przez gminę Jasienica Rosielna jest droga krajowa międzyregionalna nr 9 relacji: Radom - Rzeszów - Domaradz - Miejsce Piastowe - Barwinek - przejście graniczne drogowe - Słowacja.

Pomiary ruchu na tych drogach w latach 1985 i 1995 przedstawiają poniższe tabele.

Średnio dobowy ruch pojazdów samochodowych na sieci dróg krajowych.

Tabela nr 7

Nazwa drogi- Odcinek	Lata					
	Ruch istniejący		Ruch prognozowany			
	85	95	2000	2005	2010	2015
Droga krajowa nr 9 Odcinek: Skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 886 - Iskrzynia	600 p/d	1245 p/d	1643 p/d	2042 p/d	2440 p/d	2839 p/d

Prognozowany ruch na drodze krajowej nr 886 relacji Domaradz – Sanok według danych opracowanych przez "Transprojekt"

Średnio dobowy ruch pojazdów samochodowych na sieci dróg wojewódzkich.

Tabela nr 8

Nazwa drogi – Odcinek	Lata		
	Ruch istniejący		Ruch prognozowany
	85	95	2010
Droga wojewódzka nr 886 Odcinek: Domaradz - Brzozów	2200	4600	9587 p/d

Analizując przedstawione dane dotyczące średniego dobowego ruchu na drodze wojewódzkiej nr 886 można stwierdzić, że współczynnik wzrostu ruchu wykazuje znaczną dynamikę.

Motoryzacja

Ilość pojazdów mechanicznych w tym:

- samochody osobowe – 1139/7260/156,89
- samochody ciężarowe - 61
- motocykle - 261
- autobusy – 1

wskaźnik motoryzacji dla gminy: 156,89 sam. osobowych/1000 mieszk.

wskaźnik motoryzacji dla Polski: 220 sam. osobowych/1000 mieszk.

Parkingi.

Na terenie gminy w obecnej chwili jest niewiele miejsc parkingowych. Znajdują się one przeważnie przy obiektach użyteczności publicznej, obiektach produkcyjnych i usługowych.

Ścieżki rowerowe.

W Studium gminy Jasienica Rosielna wyznacza się jedną ścieżkę rowerową prowadzącą przez obszary leśne, od podnóża góry z Kaplicą Św. Michała do projektowanego Hospicjum. Dla pozostałych tras przebiegu ścieżek rowerowych zaleca się realizację nowoprototypowanych ścieżek, w istniejących pasach drogowych z uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu.

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

***obronność:**

tereny zalewowe - w Bliznem tereny przy rzece Stobnica - około 10,10 ha, w Jasienicy Rosielnej przy Potoku Rosielna - 8,60 ha.

W Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Jasienicy Rosielnej magazynowany jest amoniak w ilości 750 kg do celów ciągłości produkcji. W wyniku uwalniania się tego środka skażeniu mogą ulec przede wszystkim pracownicy zakładu oraz teren gminy w promieniu 500 m.

W Szkole Podstawowej dla potrzeb basenu przechowywany jest:

- kwas solny - ok. 50 kg
- podchloryn sodu - ok. 50 kg
- siarczan glinu - ok. 50 kg

Wodociąg gminny w Jasienicy Rosielnej ma na stanie około 100 kg podchlorynu sodu - 100 kg.

***bezpieczeństwo publiczne:**

Siedziba policji - II Rewir Dzielnicowych w Jasienicy Rosielnej

W 1997 r. zanotowano 14 wypadków drogowych, w tym 2 osoby śmiertelne. 8 wypadków zanotowano w Jasienicy Rosielnej, a 6 w Blizne

W zakresie poprawy bezpieczeństwa ludności i jej mienia należy podjąć działania w następującym kierunku:

- poprawy bezpieczeństwa mieszkańców na drogach / ruch pieszy i kołowy /,
- poprawy porządku publicznego / w zakresie różnego rodzaju wykroczeń /,
- podnoszenie świadomości miejscowej ludności do występujących zagrożeń w zakresie p.poż i porządku publicznego,
- podnoszenia systematycznego przejezdności dróg jak i dojazdów do poszczególnych kompleksów zabudowy kubaturowej,
- doposażenia jednostki Policji w nowoczesny sprzęt techniczny,
- doposażenia jednostek OSP w nowoczesny sprzęt p.poż i łączność radiową

8.2. Cele rozwoju w sferze komunikacyjnej

- **Przebudowa i restrukturyzacja najważniejszych ciągów komunikacyjnych gminy celem zaspokojenia potrzeb przewozowych mieszkańców i zapewnienia odpowiedniego poziomu usług transportowych.**
- **Optymalizacja kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.**

8.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie komunikacji.

Kierunki rozwoju komunikacji gminy Jasienica Rosielna określone zostały z uwzględnieniem:

- Powiązań zewnętrznych i wewnętrznych.
- Rozmieszczenia terenów osadniczych.
- Rozmieszczenia terenów objętych działalnością gospodarczą.
- Potrzeb obsługi rolnictwa.
- Potrzeb turystyki i rekreacji.
- Potrzeb oświaty
- Wymagań związanych ze specyfiką poszczególnych systemów.

W zakresie komunikacji drogowej przewiduje się:

- Przebudowę istniejącej drogi krajowej nr 9.
- Przebudowę istniejącej drogi wojewódzkiej nr 886.
- Przebudowę i restrukturyzację dróg powiatowych.
- Przebudowa dróg gminnych .
- Budowę chodników wzdłuż dróg.
- Budowę oświetlenia dróg.

. Usługowa rola systemu komunikacji polega przede wszystkim na zaspokojeniu podstawowych potrzeb w przewozie ludzi i towarów. Jego prawidłowe funkcjonowanie jest czynnikiem stymulującym rozwój danego regionu. Ciągi drogowe i kolejowe stanowią wyraźne osie kompozycyjne zespołów urbanistycznych i innych dominant krajobrazowych. Stąd w gospodarce rynkowej rozwój komunikacji ma wymierny aspekt ekonomiczny. Wyższa jest atrakcyjność terenów dostępnych komunikacyjnie i odwrotnie mniejsza atrakcyjność terenów wymagających ponoszenia kosztów ich udostępnienia. Atrakcyjność systemu komunikacyjnego wyrażona poprzez dobrą dostępność, przy zwiększonej ruchliwości ludności związanej z posiadaniem własnego pojazdu staje się w obecnej chwili problemem bardzo ważnym. Tezę tą potwierdzają ostatnie lata 92 – 98 w których nastąpił nie notowany wzrost wskaźnika motoryzacji / ilość samochodów osobowych przypadających na 1000 mieszkańców/.

8.4. Zasady kształtowania sieci drogowej.

Kształtowanie sieci drogowej winno następować:

- zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. (Dz.U. Nr 43 , poz.430 , z 1999r.) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - w stosunku do określenia parametrów drogi;
- zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Transportu I Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 2000 r. (Dz.U. Nr 71, poz. 838, z 2000r.) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych - w stosunku do określenia odległości sytuowania obiektów budowlanych przy drogach;
- zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki morskiej z dnia 5 maja 1999r. (Dz.U. Nr 47, poz. 476 z 1999r; z późniejszymi zmianami Dz.U. Nr 52, poz. 627 z 2000r.) w sprawie określenia odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew lub krzewów, elementów ochrony akustycznej, wykonanie robót ziemnych, budynków lub budowli w sąsiedztwie linii kolejowych oraz sposobu urządzania i utrzymania zasłon i pasów przeciwpożarowych – w stosunku do określenia odległości usytuowania budynków lub budowli w sąsiedztwie linii kolejowych;

- zgodnie z Zarządzeniem nr 5 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995r. - w stosunku do najmniejszych zalecanych odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi;

W planach miejscowych i decyzjach o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu należy stosować następujące minimalne odległości obiektów budowlanych nie przeznaczonych na pobyt ludzi, od zewnętrznej krawędzi jezdni:

Tabela nr 9

L.p.	Rodzaj drogi	Na terenie zabudowy miast i wsi	Poza terenem zabudowy
1.	Droga ekspresowa	20 m	40 m
2.	Droga ogólnodostępna: a) krajowa b) wojewódzka, powiatowa c) gminna,	10 m 8 m 6 m	25 m 20 m 15 m

Natomiast zaleca się aby najmniejsze odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi w nawiązaniu do zarządzenia nr 5/95 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995 r. wynosiły:

Tabela nr 10

WPD - 2

KLASA TECHNICZNA DROGI	KATEGORIA DROGI	OBIEKTY PRZEZNACZONE NA POBYT LUDZI:		
		Mieszkaniowe i budynki użyteczności publicznej		Budynki szpitalne, sanatoriów i wymagające szczególnej ochrony
		jednokondygnacyjne	wielokondygnacyjne	
III / GP /	Krajowa o znaczeniu ponad regionalnym	50 m	70 m	200 m
III, / GP / IV / GP,G /	Krajowa o znaczeniu regionalnym	30 m	40 m	130 m
IV, V / G, Z /	Wojewódzka, powiat.	30 m	40 m	130 m
V / L, D /	Gminna	15 m	20 m	80 m

Zgodnie z II Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, przyjęto następujące szerokości ulic w liniach rozgraniczających:

- **drogi krajowe**

Klasa drogi **S**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) – **1x2, 2x2, 2X3**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **1X2- 30 m.**

dwujezdniowym - **2X2- 40 m.**

dwujezdniowym - **2X3- 50 m.**

Średnia szerokość w liniach rozgraniczających projektowanej drogi ekspresowej waha się a granicach od 40m do 90m.

Klasa drogi **G**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2, 2X2**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **25 m.**

dwujezdniowym - **35 m.**

- **drogi wojewódzkie**

Klasa drogi **G**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **25 m.**

Klasa drogi **Z**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **20 m.**

- **drogi powiatowe**

Klasa drogi **Z**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **20 m.**

- **drogi gminne**

Klasa drogi **L, D**

Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**

Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi

o przekroju jednojezdniowym - **10 - 15 m.**

Szerokość w liniach rozgraniczających drogi powinna być zwiększona jeżeli zawiera ona elementy uzbrojenia podziemnego (gaz, woda, kanalizacja, telekomunikacja, elektroenergetyka) lub inne urządzenia. Drugim bardzo istotnym czynnikiem ze względu na poprawność rozwiązań komunikacyjnych, bezpieczeństwo ruchu jest zasada dostępności jezdni. Wiąże się to z odpowiednimi odstępami między skrzyżowaniami, liczbą włączeń i wyłączeń, parkowaniem. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie podaje w tym zakresie szczegółowe rozwiązania.

Zasady polityki parkingowej.

Obecna ilość miejsc parkingowych w gminie jest nie wystarczająca w stosunku do zaobserwowanych potrzeb. Odnosi się to w szczególności do istniejących usług, które posiadają niewystarczającą ilość miejsc parkingowych. Problem ten nasila się w okresie letnim, przy zwiększonym napływie turystów. Na terenie całej gminy w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakłada się parkowanie w garażach i na terenie posesji.

Natomiast na obszarze gminy w terenach wyznaczonych pod różnego rodzaju funkcje, przy zagospodarowywaniu działki należy zapewnić, stosownie do jej przeznaczenia i sposobu zabudowy odpowiednią ilość miejsc postojowych wraz z drogami dojazdowymi w nawiązaniu do sieci dróg publicznych.

Orientacyjne wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów osobowych przy obiektach usługowych i użyteczności publicznej.

Tabela nr 11

Lp.	Rodzaj obiektu (usługi)	Jednostka odniesienia	Liczba miejsc postojowych na jednostkę odniesienia
1.	Administracja	100 zatrudnionych	20 - 30
2.	Biblioteki	100 użytkowników jednocześnie	20 - 30
3.	Domy rencistów	100 mieszkańców 100 zatrudnionych	4 - 6 20 - 30
4.	Hotele	100 łóżek	25 - 35
5.	Domy kultury, kluby	100 użytkowników jednocześnie	20 - 30
6.	Obiekty sportowe	100 użytkowników jednocześnie	15 - 20
7.	Produkcja (przemysł, usługi)	100 zatrudnionych	15 - 25
8.	Obiekty handlowe	1000 m ²	30 - 60

Zasady ograniczania przed hałasem i skażeniami drogowymi.

W trakcie eksploatacji układu komunikacyjnego możliwe jest stosowanie różnorodnych przedsięwzięć, mogących ograniczyć wpływ hałasu jak i zanieczyszczeń drogowych na otoczenie drogi.

Należą do nich:

- przebudowa dróg
 - korekta drogi w planie i profilu,
 - poprawa stanu nawierzchni,
 - zwiększenie przepustowości.
- usprawnienia organizacyjne w ruchu
 - wprowadzenie pierwszeństwa ruchu na kierunkach najbardziej obciążonych ruchem,
 - eliminowanie pojazdów ciężkich,
 - ograniczenie prędkości,
- zastosowanie ekranowania przed hałasem
 - ekrany akustyczne,
 - zieleń izolacyjna,

- lokalizacja obiektów mało wrażliwych na hałas
- lokalizowanie obiektów wrażliwych na zanieczyszczenia powietrza poza pasem uciążliwości drogi
- szkoły, szpitale, budynki mieszkalne.
- stosowanie w obiektach budowlanych znajdujących się w pasie uciążliwości drogi specjalnych izolacji redukujących hałas.
- przegrody tłumiące hałas,
- okna o podwyższonej izolacji akustycznej
- w pasie uciążliwości drogi stosowanie upraw roślin mało wrażliwych na zanieczyszczenia, o ile inny sposób zagospodarowania tej strefy jest nie możliwy.

9. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

9.1. Kierunki rozwoju systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Na terenie gminy Jasienica Rosielna mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z wodociągów lub z własnych studni indywidualnych.

Wieś Jasienica Rosielna posiada dwa wodociągi wiejskie. Źródłem wody dla tych wodociągów są studnie wiercone o łącznej wydajności 19,7 m³/h.

Ponadto na terenie miejscowości funkcjonuje wodociąg gminny zasilany ze studni głębinowych który zaopatruje w wodę 100 gospodarstw indywidualnych /ok. 400 osób/ Szkołę Podstawową oraz Gimnazjum, Przedszkole i Ośrodek Zdrowia /co stanowi ok. **19% mieszkańców gminy**/.

Średni dobowy pobór wody wynosi ok. 30 m³/d.

Wioski Blizne, Wola Jasieniicka i Orzechówka zaopatrują się w wodę z ujęć źródłanych i studni przydomowych kopanych których ilość jest szacowana na 423 sztuki. Źródła wykazują stale obniżający się poziom wody i spadek ich wydajności.

Są przypadki okresowego braku wody i wręcz wysychania źródeł.

Studnie kopane posiadają wodę o złej jakości przede wszystkim bakteriologicznej.

Na terenie gminy znajdują się studnie wiercone zaopatrujące w wodę pojedyncze obiekty np. Szkoła Podstawowa w miejscowości Blizne posiada studnię wierconą z której czerpie wodę. Takie źródło zaopatrzenia w wodę posiada także Piekarnia w Jasienicy Rosielnej a Spółdzielnia Mleczarska posiada pięć takich studni.

Studium proponuje następujące kierunki działań:

- gmina Jasienica Rosielna powinna posiadać zaopatrzenie w wodę o kontrolowanej, dobrej jakości, którą uzyska się poprzez poddanie jej procesom technologicznym uzdatniania w stacji uzdatniania;
- wszelkie obiekty turystyczne powinny posiadać zaopatrzenie w wodę z kontrolowanych źródeł;
- na terenie gminy konieczna jest rozbudowa urządzeń związanych z zaopatrzeniem w wodę;
- woda z indywidualnych studni przydomowych przeznaczona do picia powinna być objęta kontrolnymi badaniami jej jakości;
- rozbudowę i budowę ujęć wody służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę należy poprzedzić budową kanalizacji, bowiem zwiększone zużycie wody bez odbioru i oczyszczenia ścieków spowoduje degradację środowiska.

9.2. Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych.

Gmina Jasienica Rosielna posiada obiekty związane z gospodarką ściekową. Na terenie miejscowości Jasienica Rosielna funkcjonuje **Zakładowa Oczyszczalnia Ścieków przy Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej** typu **HEKTOBLOK /mechaniczno-biologiczna/** o przepustowości **250m³/d** w skład której wchodzi dwa zbiorniki po 125 m³/d. W obecnej chwili wykorzystywany jest jeden zbiornik przy dostarczaniu ścieków zakładowych w ilości 60m³/d oraz komunalnych w ilości 45m³/d.

Stan techniczny tej oczyszczalni jest dobry a sprawność oczyszczania waha się w granicach 95-97%. Oczyszczalnia ta posiada pozwolenie wodno-prawne na odprowadzenie oczyszczonych ścieków do potoku Rosielna.

W skład urządzeń oczyszczalni wchodzi także rów cyrkulacyjny zabezpieczający wody powierzchniowe /potoku Rosielna / przed zanieczyszczeniem ściekami technologicznymi oraz socjalno-bytowymi odprowadzanymi z Zakładu Mleczarskiego.

Długość sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jasienica Rosielna wynosi 2,3 km.

W miejscowości **Blizne** zlokalizowana jest **oczyszczalnia ścieków typu MINIBLOK M-6** wybudowana dla potrzeb szkoły podstawowej. Przepustowość tej oczyszczalni to **25m³/d**. Do przedmiotowej oczyszczalni podłączono 50 gospodarstw domowych po wykonaniu 4,5km sieci **kanalizacyjnej**. Ponieważ potrzeby są zdecydowanie większe a i świadomość mieszkańców tej gminy w zakresie ekologii coraz większa wykonano dodatkowe 2 km sieci kanalizacyjnej i podłączono dalszych 95 gospodarstw domowych.

W konsekwencji w okresie następnym przystąpiono do rozbudowy istniejącej oczyszczalni i **dobudowano oczyszczalnię typu BIOBLOK BIS 60 o przepustowości 90m³/d.**

Do istniejącej oczyszczalni odprowadzane są ścieki bytowo-gospodarcze ze Szkoły Podstawowej, Przedszkola, Domu Nauczyciela, Ośrodka Zdrowia, Domu Strażaka, Zespołu Plebańsko -Kościelnego, Poczty oraz 80 budynków mieszkalnych. Oczyszczone ścieki zrzucane są zgodnie z pozwoleniem wodno-prawny do rzeki Stobnicy. Ilość zrzucanych ścieków to 113 m³/d. Łączna **długość sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Blizne wynosi 12,5km.**

Gmina Jasienica Rosielna posiada opracowanie „Koncepcja całokształtu problemów ochrony środowiska w gminie Jasienica Rosielna”.

30 czerwca 2001 r zakończono i oddano do eksploatacji gminną oczyszczalnię ścieków typu Hydrocentrum o przepustowości 1000 m³/d do której planowane jest podłączenie wykonanej sieci kanalizacyjnej z miejscowości Blizne, Jasienica Rosielna, Wola Jasienicka i Orzechówka. Oczyszczalnia ta obsługiwać będzie całość mieszkańców gminy /7300 osób/.

Studium określa następujące kierunki działań:

- w ramach opracowanej koncepcji kanalizacji dla całej gminy projektuje się skanalizowanie obszarów zainwestowanych gminy;
- objęcie całej gminy systemem scentralizowanym odbioru ścieków, który jest najkorzystniejszym systemem. Poprzez rezygnację z budowy małych lokalnych oczyszczalni szczególnie ponad ujęciami znika potencjalne zagrożenie sytuacjami awaryjnymi takimi jak zrzut do rzeki ścieków nieoczyszczonych. Koszt budowy nawet kilku dodatkowych kilometrów kolektora kanalizacyjnego jest znacznie niższy niż koszt budowy małej lokalnej oczyszczalni ścieków. Dodatkową korzyścią jest to że grupowe oczyszczalnie otrzymują ścieki o bardziej wyrównanym składzie fizyko-chemicznym i natężeniu dopływu co sprzyja efektywności oczyszczania . Ponadto koszty jednostkowe nakładów inwestycyjnych oraz eksploatacji maleją wraz ze wzrostem przepustowości oczyszczalni.
- dla obszarów gdzie ze względów technicznych lub ekonomicznych nie jest możliwe doprowadzenie kanalizacji sanitarnej przewiduje się lokalne systemy oczyszczania ścieków takie jak oczyszczalnie przydomowe i kanalizacja bezodpływowa.

Preferuje się wspólne oczyszczalnie przydomowe o przepustowości do 5m³/d zdolne do skutecznego oczyszczania ścieków od 4-40 mieszkańców.

9.3.Kierunki i zasady odprowadzania i usuwania odpadów stałych

Gmina Jasienica Rosielna jest gminą typowo rolniczą. Produkcja i charakter odpadów związany jest ściśle więc z produkcją rolniczą.

Gmina posiada regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie gminy przyjęty uchwałą Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej nr XXII/134/97.

W 1987 r stworzono wstępną koncepcję zagospodarowania odpadów .

Koncepcja ta opierała się o składowanie odpadów na wysypisku w Brzozowie.

W roku **1987** zakupiono i rozstawiono na terenie gminy pierwsze 12 kontenerów.

W okresie tym wywieziono na wysypisko około **140 m³** śmieci.

W roku **1988** postawiono dalszych 15 kontenerów i wówczas wywieziono około **290 m³** śmieci. A w **1992** r liczba kontenerów wzrosła do 42, a ilość wywiezionych śmieci wynosiła **758 m³**. Obecnie na terenie gminy jest rozstawionych 48 kontenerów.

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych ilość odbieranych odpadów systematycznie wzrasta.

Ilość ta w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 1987 r wynosiła 0,02 m³/M/r, w 1988r 0,04m³/M/r zaś w 1992 0,11m³/M/r.

Posługując się wskaźnikami możemy wyliczyć jaką ilość odpadów mogą wytworzyć mieszkańcy gminy Jasienica Rosielna. I tak w 1992 roku na ilość mieszkańców 6931 ilość wytworzonych odpadów może wynosić 3119 m³.

Jak wynika z podanych informacji tylko 25% wytworzonych odpadów trafia do kontenerów i na wysypisko śmieci.

Studium określa następujące kierunki działań:

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci;
- objęcie zbiorowym odbiorem śmieci wszystkich mieszkańców gminy;
- wspomaganie racjonalnej gospodarki odpadami, poprzez edukację ekologiczną w tym względzie, prowadzoną szeroko i od podstaw już wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- dla terenów wiejskich o zabudowie rozproszonej często trudno dostępnej komunikacyjnie najkorzystniejsze systemy gromadzenia odpadów to :

▪WPGO wiejskie punkty gromadzenia odpadów – kontener obsługujący mieszkańców w promieniu 1 –1,5 km.

▪gromadzenie odpadów w workach foliowych i wystawianie ich w określonym miejscu i czasie na skraju drogi;

- przygotowanie wraz z gminami sąsiednimi systemu gospodarki odpadami zgodnie z zalecanymi kierunkami polityki komunalnej i ekologicznej państwa.

Gmina Jasienica Rosielna działając wspólnie z ościennymi gminami w ramach „Związku Gmin Brzozowskich” zamierza partycypować w budowie wysypiska odpadów komunalnych na terenie Brzozowa.

Ponadto w ramach „Komunalnego Związku Gmin Bieszczadzkich” prowadzone są prace związane z rozwiązaniem problemów gospodarki odpadami. Gmina Jasienica Rosielna również tutaj jest zainteresowana tą inwestycją. W zamiarach związku jest budowa nowoczesnego Zakładu Utylizacji Odpadów na terenie gminy Zarszyn.

9.4. Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny.

Gmina jest zgazyfikowana i posiada dobre warunki zasilania w gaz. Dostawy gazu na teren gminy odbywają się gazociągiem wysokoprężnym relacji Iskrzynia – Domaradz /odgałęzienie od gazociągu Strachocina-Warzyce/. Gaz rozdysponowywany jest do odbiorców poprzez stację redukcyjno-pomiarową I⁰. Dostępność gazu sieciowego jest istotnym czynnikiem rozwojowym.

Studium określa następujące kierunki działań:

- utrzymanie istniejących sieci gazowych;
- przebudowa w miarę potrzeb istniejących gazociągów lub budowa nowych odcinków.

9.5. Elektroenergetyka.

Gmina posiada stosunkowo dobre wyposażenie w sieć średnich i niskich napięć o wymaganym standardzie. Na terenie gminy pracują urządzenia elektroenergetyczne o napięciu 15 kV i 0,4 kV tj. linie napowietrzne i kablowe oraz stacje transformatorowe 15 kV/0,4 kV.

Gminę w zakresie dostaw energii elektrycznej obsługuje Rejon Energetyczny Sanok - Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A.

Zasilanie gminy odbywa się liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kV poprzez stacje transformatorowe ŚN/nn o mocy pokrywającej istniejące ogólne zapotrzebowanie oraz zapewnia niezbędną rezerwę. Przestrzenny rozkład źródeł mocy /stacji/ wymagać jednak będzie w miarę wzrostu zapotrzebowania istniejących odbiorców i pojawiania się nowych, rozbudowy i modernizacji.

Przez teren gminy przebiega tranzytem linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV relacji GPZ Iskrzynia –GPZ Widełka oraz linia wysokich napięć 110 kV relacji Iskrzynia-Brzozów. W otoczeniu linii 400 kV występuje strefa ochronna, która zgodnie z przepisami szczególnie w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wynosi 33m od skrajnego przewodu.

Plany rozwoju sieci przewidują realizację na terenie gminy budowę linii 110 kV relacji Krosno - Iskrzynia – Domaradz /zasygnalizowana w studium rezerwa terenu – pas 50m – pozwala na realizację linii dwutorowej /. W miarę rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usługowego oraz działalności gospodarczej należy liczyć się z potrzebą rozbudowy sieci średniego i niskiego napięcia, tj. linii elektroenergetycznych i kablowych SN i stacji transformatorowych SN/0,4 kV.

Ocenia się że w obrębie gminy istnieją sprzyjające warunki do rozwoju energetyki wiatrowej.

Potencjalnym inwestorom należy umożliwić realizację tego typu inwestycji w predysponowanych /i nie kolidujących z określonymi w studium podstawowymi funkcjami/ terenach.

9.6. Telekomunikacja.

Na terenie gminy Jasienica Rosielna znajdują się dwie centrale telefoniczne: w Jasienicy Rosielnej centrala Pentaconta PC o pojemności 888 oraz w Bliznem centrala Pentaconta PC o pojemności 100.

l.p	Miejscowość	liczba ludności	ilość abonentów	wskaźnik gęstości telefonicznej /na 100 mieszkańców/	uwagi
1.	Jasienica Rosielna	2115	305	14,4	
2.	Blizne	2962	108	3,6	
3.	Orzechówka	1522	172	11,3	
4.	Wola Jasienicka	691	25	3,6	
	Razem	7290	627	8,6	

Wskaźnik gęstości telefonicznej na terenie **gminy Jasienica Rosielna** wynosi **8,6** abonentów na 100 mieszkańców. W **województwie podkarpackim** wskaźnik ten wynosi **17,1** a dla terenów wiejskich **10,09** abonentów na 100 mieszkańców. **Dla terenu całej Polski** wskaźnik ten w 1998 r. wynosił **22,7** /łącznie dla terenów miast i wsi/.

Na terenie **powiatu Brzozowskiego** wskaźnik ten wynosił w 1998 r. **8,55**.

Jak wynika z powyższego gmina odbiega w dziedzinie telefonizacji tylko od ogólnych wartości podanych dla terenu całej Polski. Wskaźnik ten dla terenów wiejskich naszego województwa kształtuje się podobnie.

Kierunki rozwoju tej dziedziny infrastruktury to podniesienie wskaźnika gęstości telefonicznej do wartości zakładanych na terenie Polski / gęstość telefoniczna dla obszarów wiejskich 22/

Objęcie telefonią komórkową terenu gminy poprzez różnych operatorów co niesie za sobą obniżenie kosztów w wyniku konkurencji. W związku z rozwojem tego rodzaju łączności dopuszcza się lokalizację masztów anten telekomunikacyjnych na obszarze całej gminy nie kolidujących z określonymi w studium podstawowymi funkcjami

9.7. Surowce bitumiczne.

W części północno-zachodniej gminy **udokumentowane i eksploatowane jest złożo ropy naftowej i gazu ziemnego.**

Eksploatację prowadzi Krośnieński Zakład Górnictwa i Gazu.

Złożo ropy naftowej i gazu „Wola Jasienicka” położone jest na terenie miejscowości Wola Jasienicka .

Na obszarze złoża utworzono obszar górniczy mocą decyzji 10.08.85 r nr 21 /GW/M/11/85 o powierzchni 2 468 939 m² /2.468 km²/.

Koncesja wydana dla tego obszaru decyzją Ministra OŚZNiL. 10.12.92.r nr 50/92 o powierzchni 0,23 km² na eksploatację ropy naftowej i o powierzchni 0,16 km² na eksploatację gazu ziemnego.

Eksploatację surowców na tym terenie rozpoczęto w 1896 roku.

Kopalina główna wykorzystywana jest do celów energetycznych i w przemyśle rafineryjnym.

Ropa kierowana jest do dalszej przeróbki w Rafinerii Jedlicze.

Kopalinę towarzyszącą wykorzystuje się do opalania kotłów zakładowych a nadwyżki sprzedawane są odbiorcom indywidualnym.

Złożo znajduje się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W pobliżu przepływa potok Olszanka, który jest odbiornikiem wód ze złoża /po oczyszczeniu/.

10. PROGNOZA PROCESU DEMOGRAFICZNEGO I JEJ KONSEKWENCJE DLA ROZWOJU I KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

PROGNOZA ROZWOJU DEMOGRAFICZNEGO

Zmiany w liczbie ludności

W oparciu o prognozę demograficzną oraz bieżącą obserwację procesów demograficznych można określić generalnie tendencje kształtowania się czynnika ludzkiego w perspektywie do 2020 roku stanowiącego wiodący czynnik kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.

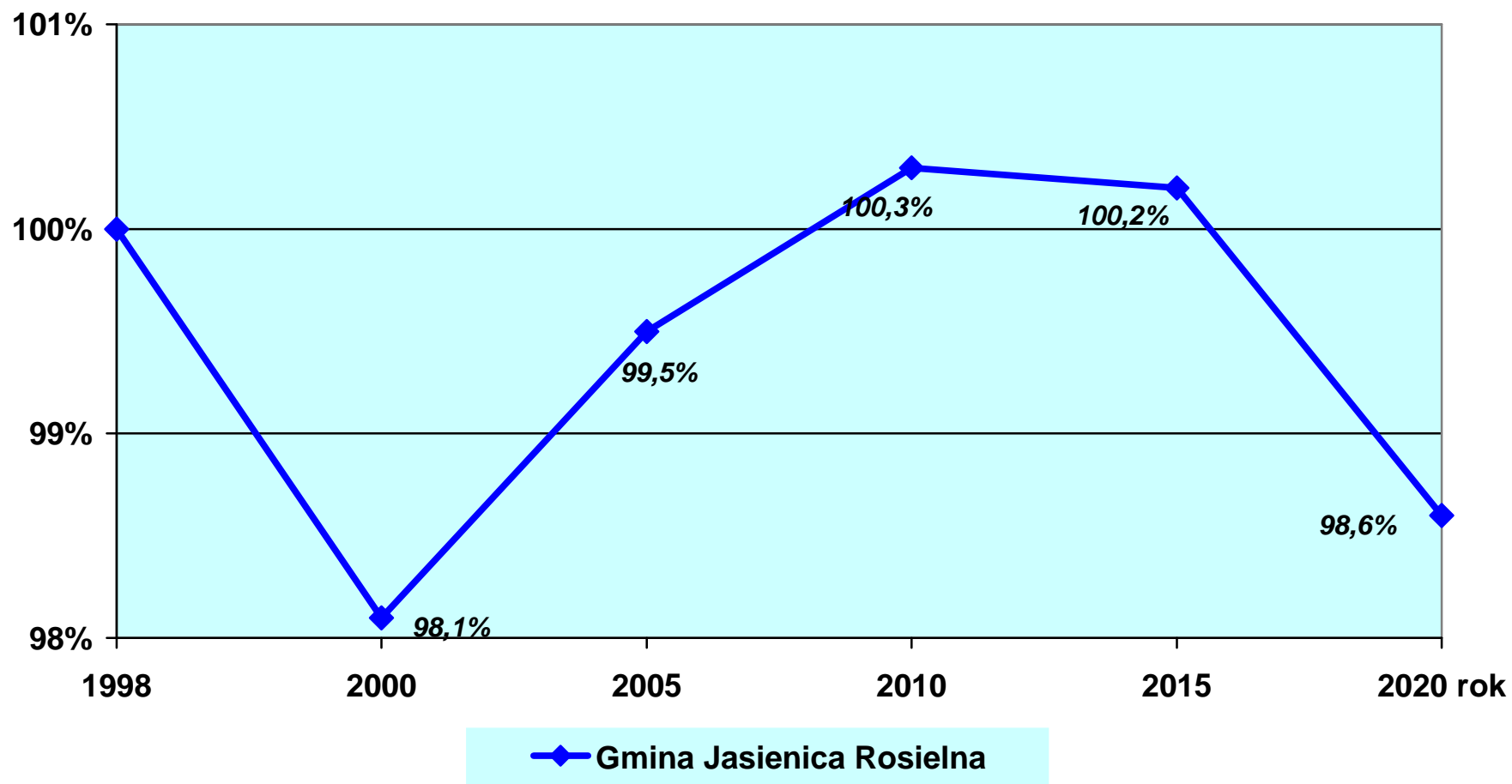
Na przebieg procesów demograficznych w gminie wpływać będą: z jednej strony trendy i procesy wykształcone w latach ubiegłych, z drugiej strony trendy nowe, których występowanie sygnalizuje aktualna prognoza.

Prognoza demograficzna do roku 2020 dla Gminy Jasienica Rosielna została opracowana przez PBPP w Rzeszowie Oddział Zamiejscowy w Krośnie w 1997 r. na bazie danych z 1995 r. Urzędu Statystycznego w Krośnie, tj. ludności faktycznie zamieszkującej na terenie gminy. Charakteryzuje się ona zmniejszeniem liczby ludności o 96 osób, w tym zmniejszeniem liczby mężczyzn o 5 osób i zmniejszeniem liczby kobiet o 91 osób. W okresie od 1998 – 2000 prognoza zakłada zmniejszenie liczby mieszkańców o 134 osoby, od 2001-2010 wzrost o 158 osób, a w okresie następnym lat zmniejszenie liczby mieszkańców o 120 osób (*tabela 1, wykres 1*).

Tabela 1 Liczba ludności w latach 1998-2020

Wyszczególnienie	Stan faktyczny 1998	Prognoza					Przyrost + ubytek -
		2000	2005	2010	2015	2020	
OGÓŁEM Gmina Jasienica Rosielna	7084	6950	7050	7108	7100	6988	-96
w tym:							
mężczyźni	3464	3387	3445	3497	3507	3459	-5
kobiety	3620	3563	3605	3611	3593	3529	-91

Wykres 1 **Dynamika zmian ludności w latach 1998 - 2020**
1998 rok – 100%

Struktura wieku ludności

Przewidywanym zmianom ilościowym towarzyszyć będą zmiany strukturalne. W tym przypadku mniejsze znaczenie będą mieć niewielkie zmiany w strukturze płci, natomiast istotny wpływ na politykę społeczno – gospodarczą będą mieć rysujące się zmiany w strukturze wieku (*tabela 2, tabela 3, wykres 2, wykres 3*).

Najistotniejsze z nich to:

◆ **zmniejszenie liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0 –17 lat).**

Ogółem w gminie liczba tej grupy wiekowej zmniejszy się z 2243 w 1998 r. do 1775 osób w 2020 r. Udział w ogólnej liczbie ludności zmniejszy się z 31,7% do 25,4%.

W latach 2000 – 2010 nastąpi zmniejszenie o 188 osób, w następnym pięcioleciu 2011 – 2015 nieznaczny wzrost o 25 osób, a w następnym okresie znowu spadek o 73 osoby. Dynamika zmian ludności w grupie wieku przedprodukcyjnego w prognozowanym okresie będzie zmienna.

W poszczególnych grupach wiekowych w ramach wieku przedprodukcyjnego należy się spodziewać:

Wzrostu liczby dzieci w wieku 0 –2 lat na przełomie 2000 – 2005, a następnie zmniejszenie do roku 2020. W efekcie całego okresu liczba tej grupy wieku zmniejszy się.

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym /3 –6 lat/ w okresie od 2000 do 2005 nieznacznie wzrośnie. W latach 2006 – 2020 nastąpi zmniejszenie tej grupy. W efekcie w okresie prognozowanych lat liczba tej grupy wieku również się zmniejszy.

Liczba dzieci w wieku 7 – 14 lat w okresie 2000 – 2010 zmniejszy się.

W latach 2011 – 2015 zaznaczy się tendencja odwrotna – nastąpi przyrost dzieci w tej grupie wiekowej. W ostatnim pięcioleciu liczba tej grupy zmniejszy się. Efektem tych zmian w 2020 roku liczba tej populacji zmniejszy się.

W grupie 15 – 17 lat, w latach 2000 – 2010 spodziewać się należy obniżenia tej populacji z czego zdecydowane obniżenie liczebności tej grupy wiekowej nastąpi w pięcioleciu 2006 - 2010. Po 2015 roku nastąpi wzrost liczebności dzieci. Ogółem liczba tej grupy wiekowej zmniejszy się.

◆ **wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym (18 –59 lat kobiety, 18 – 64 lat mężczyźni)**

Ogółem w gminie liczba tej grupy wiekowej wzrośnie z 3780 w 1998 r. do 3849 osób w 2020 r. Udział w ogólnej liczbie ludności zwiększy się z 53,3% do 55,1%.

Przeobrażenia liczebności **ludności w wieku produkcyjnym /18 – 59/64/** będą niezwykle ważne zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej i istniejącym bezrobociu. Dynamika zmian ludności w grupie wieku produkcyjnego w prognozowanym okresie nie jest jednolita. Do roku 2010 nastąpi zwiększenie liczebności tej populacji. W okresie 2011 - 2020 zaznaczy się tendencja spadkowa.

- ◆ **wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym** (60 lat i więcej kobiety, 65 lat i więcej mężczyźni)

Ogółem w gminie liczba tej grupy wiekowej zwiększy się z 1061 w 1998 r. do 1364 osób w 2020 r. tj. o 303 osoby. Udział w ogólnej liczbie ludności zwiększy się z 15,0% do 19,5%.

Większość przyrostu tej grupy wiekowej przypadając będzie na ostatnie pięciolecie i wyniesie 146 osób.

- ◆ **obciążenie demograficzne** tj. liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym w prognozowanym okresie zmniejszy się z 87 osób w 1998 roku do 82 w 2020 r.

Do 2010 r nastąpi zmniejszenie wskaźnika do 69 osób, w następnym okresie dziesięcioletnim wzrośnie do 82 osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym.

- ◆ bezrobocie będzie stałym elementem rynku pracy i przypuszczalnie będzie się charakteryzowało zmiennym nasileniem w czasie.

Tabela 2 PROGNOZA LUDNOŚCI GMINY JASIENICA ROSIELNA 2000 - 2020
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego oraz płci.

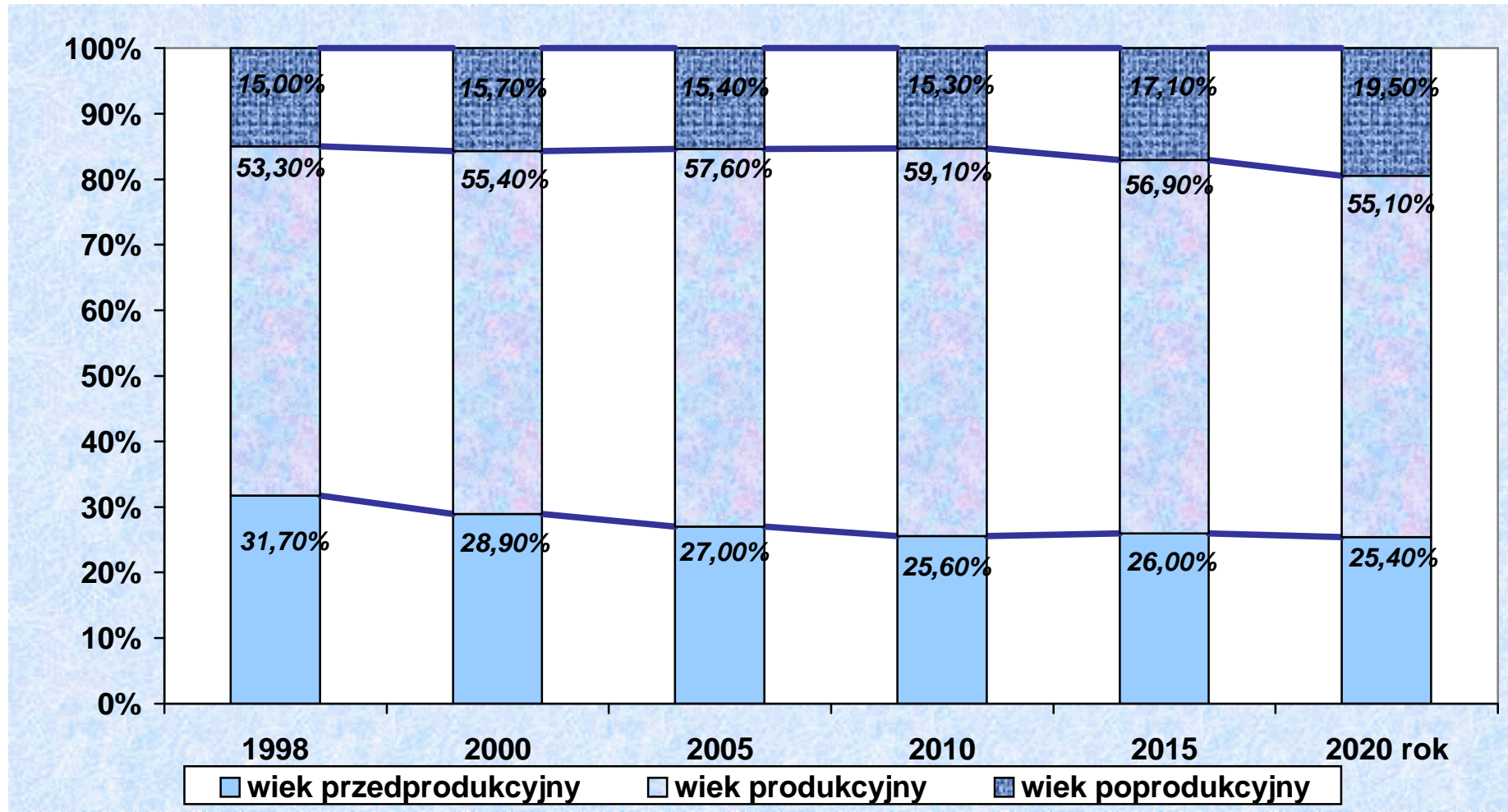
Lp	Wyszczególnienie O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety	Wiek przedprodukcyjny /0-17 lat/			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność ogółem		
		O	M	K	O	18-64 M	18-59K	O	65 i więcej M	60 i więcej K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	2243	1174	1069	3780	1958	1822	1061	332	729	7084	3464	3620
2000 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	2011	1066	945	3846	1985	1861	1093	336	757	6950	3387	3563
2005 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	1900	1013	887	4065	2086	1979	1085	346	739	7050	3445	3605
2010 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	1823	970	853	4199	2199	2000	1086	328	758	7108	3497	3611
2015 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	1848	985	863	4034	2144	1890	1218	378	840	7100	3507	3593
2020 rok													
	Gmina Jasienica Rosielna	1775	928	847	3849	2048	1801	1364	483	881	6988	3459	3529

Tabela 3 PROGNOZA LUDNOŚCI GMINY JASIENICA ROSIELNA 2000 - 2020
Struktura grup wiekowych

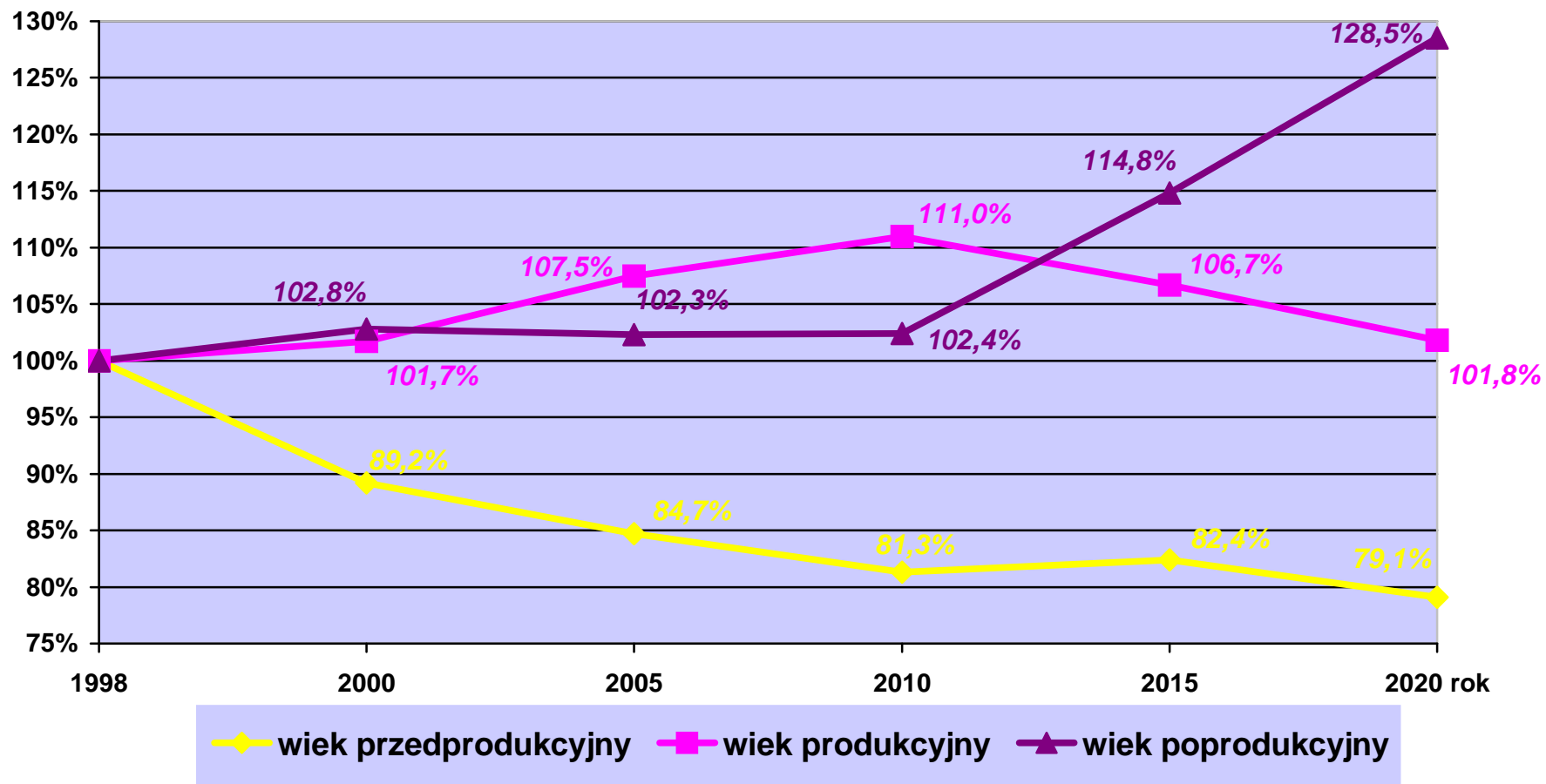
Lata Grupy wiekowe	1998		2000		2005		2010		2015		2020	
	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
GINA JASIELNA ROSIELNA												
Ogółem	7084	100	6950	100	7050	100	7108	100	7100	100	6988	100
w tym:												
wiek przedprodukcyjny	2243	31,7	2011	28,9	1900	27,0	1823	25,6	1848	26,0	1775	25,4
wiek produkcyjny	3780	53,3	3846	55,4	4065	57,6	4199	59,1	4034	56,9	3849	55,1
wiek poprodukcyjny	1061	15,0	1093	15,7	1085	15,4	1086	15,3	1218	17,1	1364	19,5
obciążenie demograficzne	87	x	81	x	73	x	69	x	76	x	82	x

Wykres nr 2 Struktura ludności według wieku w latach 1998 – 2020

GMINA JASIENICA ROSIELNA

Wykres 3 **Dynamika zmian ludności według grup wiekowych**
w latach 1998 – 2020 (1998 rok = 100%)

W 2000 roku została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny prognoza ludności na lata 1999 – 2030 wg płci i wieku w układzie wojewódzkim i powiatowy w odstępach pięcioletnich. Kierunki zmian liczby ludności przyjęte w tej prognozie są zbieżne z założeniami prognozy poprzedniej z wyłączeniem aspektów dotyczących dzietności kobiet oraz trwania życia. Bowiem okazało się, że dzietność kobiet w tym okresie regularnie spadała, a przeciętne trwanie życia wzrosło dużo ponad przewidywaną. Rezultatem tych nie przywidzianych o takiej sile i głębokości zmian może być fakt, że liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym po roku 2020 będzie dalej spadać, rezultatem czego w całym okresie 1999 – 2030 nastąpi ubytek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Po przyroście ludności w wieku produkcyjnym początkowo dość gwałtownym, później nieco wolniejszym, rok 2011 zapoczątkuje okres trwającego co najmniej 20 lat zmniejszania się liczby ludności w wieku aktywności zawodowej.

Najbardziej dynamicznie będzie rozwijała się grupa ludności w wieku poprodukcyjnym.

Reasumując, można stwierdzić, że na skutek malejącej liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się dalszego trwania życia, proces starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał.

Wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności przy jednoczesnym malejącym udziale dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym spowoduje, że wskaźnik „obciążenia”, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku zdolności do pracy, będzie wzrastał.

Konsekwencje procesów demograficznych dla rozwoju i kształtowania polityki przestrzennej.

Zagospodarowanie zasobów pracy

Jednym z najważniejszych problemów wynikających z przedstawionej struktury ludności będzie zagospodarowanie przyrostu do roku 2010 ludności w wieku produkcyjnym. Wagę problemu dodatkowo potęguje fakt występującego bezrobocia (stopa bezrobocia w powiecie brzozowskim na koniec roku 2000 r. – 21,0%, gmina Jasienica Rosielna znalazła się w wykazie gmin zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2000 r.), niosącego ze sobą wiele negatywnych skutków, zarówno o ekonomicznym jak i społecznym charakterze.

Nakładanie się dwóch czynników tj. przyrost ludności w wieku produkcyjnym i bezrobocie stawiają przed władzami Gminy Jasienica Rosielna potrzebę systematycznego opracowania programów zagospodarowania nadwyżek zasobów siły roboczej.

Skutki bezrobocia stanowiąc powinny dostateczny bodziec do podjęcia działań zwalczających to zjawisko.

Społeczeństwo dotknięte nadmiernym bezrobociem z jego wieloma patologiami odczuwa wzrost zagrożenia możliwością utraty pracy i obniżenia się poziomu bezpieczeństwa socjalnego osób pozbawionych pracy. Zwiększająca się liczba osób bezrobotnych powiększa stale rosnącą skalę ubóstwa społecznego, pogłębia się brak poszanowania dla przepisów prawa. Postępujące zubożenie ludności, spowodowane całkowitą lub częściową utratą źródeł dochodu przyczynia się do stałego obniżania się stopy życiowej, obniża poczucie własnej wartości, pogarsza stan zdrowia.

Brak perspektyw przed młodymi ludźmi powoduje, że wiele z nich decyduje się opuścić gminę właściwie wyłącznie z przyczyn ekonomicznych.

Stosowane pasywne narzędzia polityki przeciwdziałającej bezrobociu mają istotne znaczenie dla redukcji bezrobocia, szczególnie w krótszym okresie. Trzeba jednak określić, że nie mogą one mieć zbyt dużego zasięgu ze względu na duże obciążenia finansowe gospodarki.

Dlatego należy stwierdzić, że w ostatnim okresie kładzie się większy nacisk na rozwiązania aktywne jak: roboty publiczne, prace interwencyjne czy pożyczki na założenie firmy. Jednak ze względu na konieczność restrukturyzacji gospodarki i takie podejście nie wydaje się wystarczające. Instrumenty *aktywnej polityki na rynku pracy* mają bowiem ograniczone znaczenie dla powstawania nowych wydajnych miejsc pracy. Przeciwdziałanie bezrobociu wiązać się będzie nie tylko z programem walki z bezrobociem, ale również z ożywieniem gospodarki i uzyskaniem trwałych tendencji rozwojowych. **Tylko stworzenie trwałych i efektywnych miejsc pracy pozwoli rozwiązać problem istniejącego bezrobocia i przyrostu ludności w wieku produkcyjnym.** Rozwój przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa drewna, rozwój turystyki, agroturystyki i usług towarzyszących jej rozwojowi daje gminie tę szansę. Tak więc jednym z priorytetowych celów polityki rynku pracy powinna być jego dynamizacja oznaczająca:

- przeciwdziałanie powstawania i utrwalania się bezrobocia trwałego,
- przekształcenie struktury zatrudnionych i bezrobotnych w celu dostosowania jej do potrzeb gospodarki,
- wyzwalanie postaw aktywnych oraz przedsiębiorczości,
- właściwą politykę informacyjną w sferze rynku pracy,
- poszerzenie zakresu współpracy władz gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania warsztatów rozwojowych dla osób poszukujących pracy,
- informowanie mieszkańców o możliwościach pozyskiwania preferencyjnych środków na tworzenie miejsc pracy,
- poszukiwanie możliwości stworzenia systemu udzielania pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się.

Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

Na tle przedstawionych wcześniej problemów i szans rozwoju gminy, a także mając na uwadze zgromadzone zasoby społeczne, dalszy rozwój infrastruktury społecznej w sposób ważący rzutować będzie na przemiany jakościowe i ilościowe w bazie ekonomicznej gminy. Zmieniony system gospodarczy i związany z tym proces komercjalizacji obejmuje również stopniowo strefę infrastruktury społecznej. Powodować to będzie uwarunkowany powodzeniem rynkowym rozwój tej dziedziny w formach pozapaństwowych i poza samorządowych. Formy te będą tym aktywniejsze, im bardziej rozwój elementów w formie uspołecznionej nie będzie nadążał za potrzebami społecznymi. Dotyczyć to będzie także dziedzin stosunkowo jeszcze mało lub w ogóle nieskomercjalizowanych takich jak: oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i opieka społeczna, kultura.

11. POLITYKA PRZESTRZENNA NA OBSZARZE GMINY

11.1. Instrumenty realizacji polityki przestrzennej

- Ustalenia polityki przestrzennej w odniesieniu do gminy Jasienica Rosielna dotyczą:
- stworzenia warunków rozwoju z maksymalnym wykorzystaniem pozytywnych i korzystnych warunków otoczenia;
 - wzrostu obecnego poziomu życia mieszkańców gminy.

Głównymi instrumentami realizacji tej polityki są:

- Działania środowiskowe służące uzyskaniu konsensusu społecznego na rzecz ładu i porządku w zagospodarowaniu przestrzennym, a więc:
 - nie rozpraszania zabudowy;
 - zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych;

- bezpieczeństwa ruchu drogowego w obszarze drogi krajowej nr 9 i wojewódzkiej nr 886.
- prowadzenia czynnego obrotu nieruchomościami w terenach predysponowanych do realizacji inwestycji mieszkaniowych i innych.
- Opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie których można prowadzić dalsze procesy inwestycyjne.
- Wspieranie organizacyjne i finansowe:
 - rozwoju budownictwa mieszkaniowego zorganizowanego;
 - kompleksowych rozwiązań na etapie projektowania i realizacji terenów zabudowy;
 - scalenia gruntów;
 - podziałów na działki budowlane i uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną.
- Stosowanie ulg podatkowych dla wspierania rozwoju inwestycji.
- Osiąganie celów rozwoju rolnictwa, zmian strukturalnych gospodarstw, poprawy struktury agrarnej i opłacalności ekonomicznej – tworzenie gospodarstw towarowych poprzez:
 - scalanie geodezyjne gruntów rolnych;
 - wspieranie grup producenckich i wiejskich spółdzielni;
 - tworzenie programów rozwoju i programów operacyjnych niezbędnych do uzyskania środków finansowych z funduszy pomocowych ze środków Banku Światowego i Unii Europejskiej.
- Rozwój współpracy z samorządami: gminnymi, powiatowymi i wojewódzkim dla realizacji wspólnych programów z zakresu rozwoju terenów wiejskich i rozwiązywania problemów społecznych.
- Szkolenie kadry samorządowej w zakresie umiejętności wykorzystania środków z „innych źródeł”, niż budżet gminy.
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez promocję potencjału gminy, zagospodarowanie majątku własności komunalnej.
- Inicjowanie rozwoju terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych.
- Promowanie walorów gminy oraz właściwych zasad zagospodarowania przestrzennego w celu utrzymania ładu i porządku wśród społeczności gminy.

11.2. Podział na obszary polityki przestrzennej.

W wyniku oceny istniejącego stanu zagospodarowania, uwarunkowań rozwoju oraz nakreślonych kierunków zagospodarowania przestrzennego stwierdzono zróżnicowane możliwości rozwoju w poszczególnych obszarach gminy Jasienica Rosielna.

W studium przedstawiono politykę przestrzenną w ujęciu obszarowym i strefowym w odniesieniu do określonych celów rozwoju gminy.

Politykę przestrzenną należy rozumieć jako skoordynowane działania osób lub instytucji posiadających stosunek władczy wobec przedmiotu, do którego polityka jest adresowana – dla osiągnięcia określonych celów.

Definicja ta pozwoliła na określenie w studium Gminy Jasienica Rosielna trzech obszarów i czterech stref polityki przestrzennej.

Obszary polityki przestrzennej:

I. Proponowane do objęcia programami zadań rządowych i wojewódzkich

W trakcie opracowania studium wyodrębniono zadania, które będą miały istotne znaczenie dla struktury przestrzennej gminy, a które nie będą zadaniami własnymi gminy:

- budowa drogi ekspresowej S-19,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 886,
- budowa nowych zbiorników wodnych w miejscowościach: Blizne , Orzechówka i Jasienica Rosielna, w ramach małej retencji wód.

Polityka gminy na wymienionych obszarach powinna zmierzać do:

- utrzymania rezerwy terenowej dla wymienionych inwestycji;
- dążenia do wykupu terenów przeznaczonych na te inwestycje przez zainteresowane jednostki rządowe, czy samorządowe innych szczebli;
- prowadzenia negocjacji z kompetentnymi jednostkami w sprawie sposobu użytkowania inwestycji i zabezpieczenia terenów przyległych przed szkodliwym oddziaływaniem powyższych inwestycji.

II. Objęte działaniem inwestorów niezależnych

Obszary te obejmują głównie zadania z zakresu infrastruktury technicznej, które mają znaczące miejsce w przestrzeni , a na które gmina nie posiada bezpośredniego wpływu w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej. Są to:

- linie elektroenergetyczne wysokich i średnich napięć,
- gazociągi wysokiego ciśnienia,
- ropociągi,
- kable światłowodowe,
- drogi powiatowe.

Polityka gminy na wymienionych obszarach powinna zmierzać do:

- utrzymania rezerwy terenowej dla wymienionych inwestycji;
- dążenia do wykupu terenów przeznaczonych na te inwestycje przez zainteresowane jednostki samorządowe innych szczebli lub inwestorów indywidualnych;
- prowadzenia negocjacji z kompetentnymi jednostkami w sprawie sposobu użytkowania inwestycji i zabezpieczenia terenów przyległych przed szkodliwym oddziaływaniem powyższych inwestycji;
- dążenia do poprawy niezawodności działania systemów infrastrukturalnych;
- poprawy standardu świadczonych przez inwestorów niezależnych usług;
- minimalizowania negatywnego wpływu inwestycji na środowisko i życie ludzi.

III. Objęte działaniem przepisów szczególnych

Obszary te obejmują przede wszystkim ochronę dziedzictwa kulturowego (obiekty zabytkowe wpisane do rejestru oraz najcenniejsze stanowiska archeologiczne) i środowiska przyrodniczego (Czarnorzecko – Strzyżowski Park Krajobrazowy z otuliną i Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu)

Prowadzona polityka przestrzenna na tym obszarze powinna polegać na:

- utrzymaniu historycznej struktury zespołu zabytkowego w Bliznem i zwiększeniu stopnia jego czytelności poprzez:

1. zachowanie przestrzennego stopnia zróżnicowania zespołu wraz z konfiguracją terenu oraz terenami zieleni towarzyszącej zespołowi,
 2. zachowanie układu urbanistycznego – kościół i drewniana zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła,
 3. porządkowanie zabudowy i sposobu zagospodarowania terenów w najbliższym sąsiedztwie zespołu zabytkowego oraz innych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,
 4. zachowanie zasadniczych cech rozplanowania zabudowy przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków,
- stworzeniu preferencji finansowych i organizacyjnych dla rewaloryzacji szczególnie cennych obiektów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
 - współdziałaniu w podejmowaniu działań ochronnych dotyczących obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych i będących w zainteresowaniu konserwatorskim, a w szczególności pozyskiwaniu i stwarzaniu zachęt dla zainteresowanych zagospodarowaniem i odnową obiektów zabytkowych,
 - promowaniu walorów zasobów dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza miejscowości Blizne, poprzez różne formy działalności informacyjnej,
 - przeciwdziałaniu dewastacji krajobrazu elementami nowo projektowanej infrastruktury technicznej poprzez zmianę szczególnie wyeksponowanych krajobrazowo lokalizacji lub maskowanie zielenią,
 - promowaniu wykorzystania i przystosowania obiektów o wartościach kulturowych na cele usługowe, gospodarstwa agroturystyczne,
 - prowadzeniu gospodarki przestrzennej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu przed utratą oraz niepożądanymi przekształceniami w wyodrębnionych terenach tj. strefach ochrony konserwatorskiej
 - zachowanie terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych poprzez przeciwdziałanie rozproszaniu zabudowy,
 - zachowanie istniejących zadrzewień i terenów leśnych, przebiegu koryt cieków,
 - kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji, szczególnie w zakresie gabarytów pionowych, kształtu dachów, kolorów, strukturze materiałów neutralnych itp.,
 - wykluczenie przekształcania bądź takiego użytkowania stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz uznanych za cenne, które mogłyby spowodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej,
 - podejmowanie działań zmierzających do zmiany dotychczasowego zagospodarowania w obszarze stanowisk archeologicznych wymaga uzgodnienia z właściwym organem ds. ochrony zabytków archeologicznych.

W obszarze tym znalazły się również gleby torfowe i murszowe specjalnie chronione na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych.

Polityka na tym obszarze powinna dążyć do:

- zachowania obszarów gleb murszowych i torfowych specjalnie chronionych bez jakiegokolwiek zainwestowania,

Przepisom szczególnym podlegają również obszary górnicze oraz udokumentowane i perspektywiczne złoża surowcowe.

Polityka na tych obszarach powinna dążyć do:

- racjonalnego wykorzystania istniejących surowców;
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych;
- niedopuszczania do skażenia lub zniszczenia środowiska naturalnego.

11.3. Podział na strefy polityki przestrzennej.

Strefy polityki przestrzennej:

I. Ochronna

Obejmująca obszary najwyższej i wysokiej ochrony wód podziemnych, obszary lasów i dolin rzecznych, obszary ochrony wokół istniejącego zbiornika wodnego w Bliznem, przedpola widokowe wokół istniejącego drewnianego kościoła w Bliznem, Jasienicy Rosielnej oraz wzdłuż drogi prowadzącej do Klasztoru Sióstr Zawierzenia i Kaplicy Św. Michała.

Polityka przestrzenna w wyznaczonej strefie ochronnej to:

- ochrona i konserwacja wartości naturalnych środowiska przyrodniczo – czynnego;
- ochrona otwartych przestrzeni krajobrazu przyrodniczego oraz dolin rzecznych przed rozproszoną zabudową;
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi według planów urzędziowych lasów; ochrona przed „dzikim wyrębem” w lasach;
- ochrona zasobów wód podziemnych przed skażeniem i zabezpieczenie zgodne z przepisami normującymi ich ochronę i wykorzystanie,
- wykonanie kanalizacji sanitarnej w pierwszej kolejności na obszarach najwyższej ochrony wód podziemnych – ONO, następnie wysokiej ochrony wód podziemnych – OWO, a na końcu na pozostałym obszarze gminy;
- zabezpieczenie terenu przed zainwestowaniem w strefie ochronnej wokół zbiornika wodnego w Bliznem;
- ochrona poprzez zachowanie istniejących przedpola widokowych w stanie niezmienionym terenów szczególnie cennych historycznie i kulturowo tj. wokół zabytkowych drewnianych kościołów w Bliznem i Jasienicy Rosielnej;
- tworzenie stref ochronnych wokół ujęć wody pitnej.

II. Restrukturyzacji

Obejmująca obszary rolne potencjalnych zalesień, restrukturyzacji rolnictwa, obszary parków i cmentarzy do rewaloryzacji i tereny powyrobiskowe do rekultywacji.

Polityka przestrzenna w wyznaczonej strefie restrukturyzacji to:

- dążenie do zalesienia obszarów rolnych o niekorzystnych warunkach glebowych, klimatycznych, konfiguracji terenu i innych oraz tworzenie warunków dla realizacji tych celów, m.in. opracowanie MPZP dla obszarów rolnych wymagających zalesienia;
- ochrona kompleksów rolnych przed lokalizowaniem rozproszonej zabudowy;
- nastawienie produkcji rolniczej odpowiednio do walorów danego obszaru, przystosowanie produkcji rolnej do wymogów rynku hurtowego;
- stworzenie stałych warunków pracy i zamieszkania rolnikom w celu umacniania rodzinnych gospodarstw rolnych;
- dążenie do zmiany struktury agrarnej i rozwoju wielofunkcyjnego w istniejących i nowo tworzonych gospodarstwach rolnych;
- prowadzenie działań na rzecz odnowy istniejących cmentarzy i parków, ochrona drzewostanu, zabezpieczenie istniejących zabytków na cmentarzach i w parkach;
- zabezpieczenie, odtworzenie i stworzenie warunków dla życia przyrodniczego na obszarach powyrobiskowych.

III. Intensyfikacji rozwoju

Obejmująca obszary zainwestowania (istniejącego i przewidywanego) mieszkaniowego, produkcyjno – usługowego , komunikacyjnego oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej obsługującej powyższe tereny.

Polityka przestrzenna dla strefy intensyfikacji to:

- zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów terenowych – porządkowanie zainwestowania;
- przebudowa zasobów mieszkaniowych;
- scalanie gruntów (wąskich, długich działek) w celu efektywniejszego podziału na działki budowlane;
- uzbrajanie terenów w infrastrukturę techniczną;
- przygotowanie warunków do inwestowania poprzez opracowywanie planów miejscowych;
- tworzenie warunków do rozwoju turystyki wypoczynkowej i agroturystyki;
- tworzenie warunków do rozwoju usług komercyjnych, rzemiosła usługowego i drobnej wytwórczości oraz przetwórstwa rolnego zaspokajających potrzeby mieszkańców gminy i dających miejsca pracy;
- preferencje podatkowe dla inwestorów tworzących miejsca pracy;
- współpraca władz gminy z administracją centralną i wojewódzką w zakresie poprawy stanu drogi krajowej i wojewódzkiej;
- współpraca władz gminy z administracją powiatową w zakresie poprawy stanu dróg powiatowych;
- utrzymanie niezbędnych rezerw pod przebudowę układu komunikacyjnego;
- eliminacja tzw. zaszłości realizacyjnych w inwestycjach komunikacyjnych, / drogi gminne/;

IV. Zagrożenia

Obejmująca tereny, które ze względu na swoje predyspozycje stwarzają zagrożenie dla ludzi i ich zabudowy mieszkaniowej. Są to obszary zagrożone zalewaniem znajdujące się wzdłuż rzeki Stobnicy i Rosielnej oraz obszary osuwisk i terenów zagrożonych osuwiskami.

Polityka przestrzenna prowadzona w strefie zagrożeń to:

- budowa urządzeń (wałów) zabezpieczających przed wylewami;
- tworzenie warunków do spokojnego i szybkiego spływu wód powodziowych;
- nie lokalizowanie nowych obiektów budowlanych w strefie zagrożeń; preferencje podatkowe i pomoc dla mieszkańców opuszczających gospodarstwa istniejące w strefie zagrożeń;
- uzdatnianie i zabezpieczanie terenów pod względem fizjograficznym do ewentualnego inwestowania.

11.4. Obszary , dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

I. Obszary , dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów wynikający z przepisów szczególnych.

- 1.1. Zgodnie z ustawą „Prawo geologiczne i górnicze” (Dział III , art.52 i 53 ; Dz. U. Nr 27 z 1994r) dla terenów górniczych sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu.

Dla surowców mineralnych, gdzie na podstawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko można odstąpić od w/w opracowania.

Na obszarze gminy Jasienica Rosielna funkcjonuje obszar górniczy, które nie posiada planu miejscowego – jest to udokumentowane i eksploatowane złoża ropy naftowej i gazu ziemnego.

Eksploatację prowadzi Krośnieński Zakład Górnictwa i Gazu.

Złoża ropy naftowej i gazu „Wola Jasienicka” położone jest na terenie miejscowości Wola Jasienicka .

Na obszarze złoża utworzono obszar górniczy mocą decyzji 10.08.85 r nr 21 /GW/M/11/85 o powierzchni 2 468 939 m² /2.468 km²/.

Koncesja wydana dla tego obszaru decyzją Ministra OŚZNiL. 10.12.92.r nr 50/92 o powierzchni 0,23 km² na eksploatację ropy naftowej i o powierzchni 0,16 km² na eksploatację gazu ziemnego.

Zakłada się konieczność opracowania MPZP dla tego terenu górniczego.

II. Obszary , dla których sporządza się miejscowe plany ze względu na istniejące uwarunkowania.

1.2.Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r (jednolity tekst Dz. U. z 1999 r Nr 15, poz. 139) konieczne jest opracowanie MPZP dla terenów :

- I. w miejscowości Blizne** – obejmujący centralne tereny zainwestowane wsi - ograniczone od północy granicą lokalizacji obiektów Klasztoru Sióstr Zawierzenia, od wschodu górą , na której znajduje się Kaplica Św.Michała, od południa terenem wokół istniejącego nowego kościoła, od zachodu drogą wojewódzką nr 886 (zgodnie z rysunkiem studium).
- II. W miejscowości Blizne** – obejmujący teren wokół istniejącego zbiornika wodnego w tej miejscowości, łącznie ze strefa ochrony sanitarnej wokół tego zbiornika (zgodnie z rysunkiem studium).

11.5.Polityka gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej

Polityka gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej winna być ukierunkowana głównie na poprawę jakości życia jej mieszkańców poprzez:

- zabezpieczenie przynajmniej minimalnego poziomu potrzeb bytowych i ogólnorozwojowych społeczeństwa z zapobieganiem tendencjom spadkowym w standardach obsługi,
- wyrównanie dysproporcji (w ramach realnych możliwości ich spełnienia) w przestrzennym rozmieszczeniu urządzeń infrastruktury społecznej o elementarnym i podstawowym charakterze,
- wzbogacenie rzeczowego zakresu infrastruktury o elementy wynikające z pojawiających się potrzeb związanych ze zmieniającym się poziomem i stylem życia i postępującego zróżnicowania w tym zakresie , a więc i zróżnicowania potrzeb przede wszystkim jakościowych,
- dostosowanie dotychczasowych funkcji obiektów i lokali do aktualnych potrzeb z założeniem płynnej i szybkiej możliwości zmiany tych funkcji .

- zwiększenie zasobów materialnych i miejsc pracy w zasadzie we wszystkich ogniwach infrastruktury społecznej z uwzględnieniem ułatwień formalnych i lokalizacyjnych dla form nieuspołecznionych przynajmniej w zakresie tych urządzeń ,których realizacja w formie uspołecznionej natrafia na bariery przede wszystkim finansowe.

Proponowaną poprawę jakości życia w zakresie wybranych elementów /przede wszystkim podstawowych/ potrzeb przedstawiono poprzez standardy.

Ograniczenia brzegowe standardów dają możliwość bieżącego dostosowania realizacji planu i jej oceny w zależności od możliwości finansowych podmiotów uczestniczących w życiu społeczno – gospodarczym gminy.

Standardy określać będą skalę potrzeb rozwoju poszczególnych elementów infrastruktury społecznej /Tabela nr 4/ standardy jakości życia wybranych elementów infrastruktury społecznej.

Standardy jakości życia wybranych elementów infrastruktury społecznej .

Tabela 4

Wyszczególnienie	Miernik	Stan istniejący	Graniczne wielkości pola rozwiązań
Mieszkalnictwo			
- posiadanie samodzielnego mieszkania	<u>Liczba ludności</u> Liczba mieszkań	3,73	-
- wygoda zamieszkania	<u>m² pow.uz.mieszk.</u> 1 mieszkanie	23,53	20,0
- zagęszczenie mieszkania	<u>Liczba mieszkańców</u> 1 izbę	0,96	0,90-1,10
Oświata i wychowanie			
- objęcie opieką przedszkolną dzieci w wieku 3-6	% uczestnictwa lub % ogólnej liczby mieszkańców	37,0% 2,1%	40 - 45 4,0 - 4,2
- warunki nauki w szkole podstawowej	<u>Liczba uczniów</u> 1 oddział	19	18
Kultura			
- możliwość korzystania z bibliotek	<u>mieszkańców</u> placówkę	2433	Wielkość pow.użyt. ustala się indywidualnie 5000-4000
- z kin	<u>Liczba miejsc</u> 1000 M	0	Wielkość obiektów ustala się indyw. wg zapotrzebowania

Ochrona zdrowia i opieka społeczna			
- możliwość uzyskania fachowej porady medycznej	<u>mieszkańcy</u> 1 ośrodek zdrowia	2434	3000-4000
- możliwość hospitalizacji	<u>Liczba łóżek</u> 1000 M	na rejon	7,0 na rejon
- możliwość pomocy społecznej w domach pomocy społecznej	<u>Liczba łóżek</u> 1000 M	0	2,5 – 3,0
- możliwość nabycia leków	<u>mieszkańcy</u> aptekę	7300	4000-6000
- nagła pomoc lekarska	<u>mieszkańcy</u> na karetkę		~8000
- objęcie opieką w żłobkach dzieci 0 – 2 lat	% ogólnej liczby mieszkańców % uczestnictwa	0,0 0,0	0,75-1,5% ogólnej liczby mieszkańców 3,0 – 4,0
Handel			
- możliwość korzystania z placówek sklepowych	<u>mieszkańcy</u> placówkę		150-130
- warunki nabycia artykułów	<u>m² pow.użytk.</u> 1000 M	-	190-270
Usługi bytowe – rzemiosło			
- możliwość korzystania z usług zaspokajających drobne potrzeby materialne i remontowe	<u>mieszkańcy</u> zakład	-	250-200
Warunki obsługi ludności	<u>m² pow.użytk.</u> 1000 M	-	90-160
Administracja			
- warunki obsługi mieszkańców gminy	<u>m² pow.użytk</u> 1000 M		